

Kommuneqarfik Sermersooq 2024-mi suliat pitsaassusaasa allaaserinerat

**Utoqqarnik suliassaqarfik
Inunnut innarluutilinnut aamma Tarnimikkut nappaatilinnut
Immikkoortortaqarfik
Oqartussaaffeqarfik
Suliffeqarnermut tunngasut**

Imarisai

1. Aallaqqaasiut	4
2. Piginnaasassanut piumasaqaatigineqartut	5
3. Pitsaassutsimik malittarinninneq	5
4. Tulleriissaarisarneq	6
5. Sullissinissamut piffissarititat	6
6. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	6
7. Utoqqarnut suliassaqarfimmi suliassanik allaaserinninneq	7
7.1 Suliad pitsaassusaasa allaaserinerat: Utoqqaat illuat	7
7.2 Suliad pitsaassusaasa allaaserinerat: Utoqqaat Najugaqatigiiffiat	10
7.3 Suliad pitsaassusaasa allaaserinerat: Utoqqarnut inunnnullu innarluutilinnut inissiat	12
7.4 Suliad pitsaassusaasa allaaserinerat: Inissiisarfik nakkutigisaq	15
7.5 Suliad pitsaassusaasa allaaserinerat: Sammisassatut neqeroorutit	18
7.6 Suliassat allaaserineqarnerat: Sammisassatut neqeroorummut biiliussisarneq	20
7.7 Suliad pitsaassusaasa allaaserinerat: Sungiusarluni qasuversaarlunilu uninngagallarneq	22
7.8 Suliad pitsaassusaasa allaaserinerat: Paarsinermi akissarsiat	25
7.9 Suliad pitsaassusaasa allaaserinerat: Nammineq angerlarsimaffigisami isumassuinermut tapersersuineq	27
7.10 Suliassat allaaserineqarnerat: Ikorfartorti	29
7.11 Suliad pitsaassusaasa allaaserinerat: Ingiallorqeartitsisarneq	32
7.12 Suliassat allaaserineqarnerat: Angerlarsimaffimmi ikiorteqarneq	34
7.13 Suliassat allaaserineqarnerat: Nerisaqartitsineq	39
7.14 Suliassat allaaserineqarnerat: Aputaaajaaneq	40
7.15 Suliassat allaaserineqarnerat: Angajoqqaanut inoorlaanik marluliaatilinnut arlalinnilluunniit meeralinnut ikuineq tapersersuinerlu	42
8. Inunnut innarluutilinnut tarnimikkullu nappaatilinnut suliassat allaaserineqarnerat	44
8.1 Suliassat allaaserineqarnerat: Najugaqatigiiffiit	44
8.2 Suliassat allaaserineqarnerat: Najugaqatigiiffiit nakkutigisaasut	48
8.3 Suliassat allaaserineqarnerat: Innuttaasunut innarluutilinnut isumassorneqartariaqartunullu immikkoortortaq	51
8.4 Suliassat allaaserineqarnerat: Oqilisaassinerlik neqeroorutit	54
8.5 Suliassat allaaserineqarnerat: Sammisassanut ataatsimooqateqarnissamullu neqeroorut	56
8.6 Suliad pitsaassusaasa allaaserinerat: Nammineq angerlarsimaffigisami isumassuinermut tapersersuineq	59
8.7 Suliassat allaaserineqarnerat: Ikorfartorti	61
8.8 Suliad pitsaassusaasa allaaserinerat: Ingiallorqeartitsisarneq	64
8.9 Suliad pitsaassusaasa allaaserinerat: Innarluutillit bussiannik angallassineq	66
8.10 Suliad pitsaassusaasa allaaserinerat: Iluaqusersuutit aamma najugaqarfinnik allangortitsinerit	69

8.11 Suliassat pitsaassusaasa allaaserinerat: Pillorissuseq – nuussinermut atatillugu ilitsersuutit.....	72
8.12 Suliassat allaaserineqarnerat: Inunnut innarluutilinnut tarnimikkullu nappaatilinnut Immikkoortoqarfimmi sungiusarneq	74
8.13 Suliassat allaaserineqarnerat: Inersimasunik sungiusaaneq	77
8.14 Suliassat allaaserineqarnerat: Piginnaanngorsaanermik suliassaqarfimmi sungiusaasut	80
8.15 Suliassat allaaserineqarnerat: Meeqqanik sungiusaaneq	83
9. Oqartussaqarfimmi suliassat pitsaassusaasa allaaserinerat	87
9.1 Suliassat allaaserineqarnerat: Angerlarsimaffeqanngitsunut unnuisarfik	87
9.2 Suliassat pitsaassusaasa allaaserinerat: Inissiaq katitertagaq.....	89
9.3. Suliassat pitsaassusissaata allaaserineqarneri: Inissiat misiliutit	91
10. Suliffissarsiuussisarfiup suliassaqarfiini suliassat pitsaassusaasa allaaserinerat	94
10.1 Suliassat pitsaassusaasa allaaserinerat: Sulilersitseqqinneq.....	94
10.2 Suliassat pitsaassusaasa allaaserinerat: Piorsaavik	96
10.3 Suliassat allaaserineqarnerat: Ilitsersuinerup, Kajumissaarinerup qulaajaanerullu ingerlanneqarneri (Qaamaneq)	98
10.4 Suliassat allaaserineqarnerat: Sulinermik misiliineq	99
10.5 Suliassat allaaserineqarnerat: Suliffeqarfimmi piginnaanngorsaqqiineq	101
10.6 Suliassat allaaserineqarnerat: Nikerartumik sulineq	102
10.7 Suliassat allaaserineqarnerat: Piginnaanngorsarnermik ingerlatsineq, MA.....	104
10.8 Suliassat allaaserineqarnerat: Nuttarnerulersitsiniarluni ikorsiissutit	105
11. Attaveqarneq: Annertunerusumik paasisaqarusuppit?	107

1. Aallaqqasiut

Kommuneqarfik Sermersumi suliassaqarfinni innuttaasunut kiffartuussinerup tulleriissaarneqarneri imatut saqqummiunneqarput:

- Utoqqarnik suliassaqarfik
- Inunnut innarluutilinnut aamma Tarnimikkut nappaatilinnut Immikkoortortaqarfik
- Oqartussaaffeqarfik
- Suliffeqarnermut tunngasut

Suliat pitsaassusaasa allaaserinerat Kommunalbestyrelsimit ukiumut ataasiarlutik nutarterneqartarpuit akuerineqarlutillu. Kommunalbestyrelsip politikkikkut pingaarnertut aalajangiussaanik anguniagaanillu takutitsisuupput.

Siunertaq

Suliat pitsaassusaasa allaaserinerat kommunimi suliassaqarfinni qulaani taaneqartuni suliniutini neqeroorutinik paassisutissiuupput, tassungalu innuttaasut kiffartuunneqarnissamut tulleriaartunut inissinneqarnissaannut piumasaqaatit sorliit atutissanersut paassisutissiisutigineqarluni. Suliat allaaserineri innuttaasut Kommuneqarfik Sermersumi sumiluunniit najugaqaraluarunik assigiimmik kiffartuunneqarnissaannik qulakkeerisuussaaq.

Suliat pitsaassusaasa allaaserinerani pingaarerit:

- Inatsisitigut tunngavigineqartut
- Siunertaq
- Sullinneqartut
- Kiffartuussinernik nassuaateqarneq.
- Tulleriissaarinermi piumasaqaatit
- Piginnaassutsimut piumasaqaatit
- Naammagittaalliorningissamut ilitsersuut.

Sulianik allaaserinninnerup sulisunut innuttaasunullu ersarissumik paasinartumillu kiffartuussinerup imarisaanik nassuaatitaqarnissaat siunertaraa.

Suliat pitsaassusaasa allaaserinerat ilaatigut makkuninnga iluaqtissartaqarput:

- ✓ Suliat pitsaassusaasa allaaserinerat innuttaasut ataasiakkat ikiorneqarnissamik pisariaqartitsigaangata pisinnaatitaaffiinik erseqqissaassuussapput.
- ✓ Tulleriissaarisartut inniminniisarnermikkut sulisullu isumaginninnikkut sulianik allaaserinninnerit sulinermanni atortarpaat, taamaalillutik kiffartuussinerup agguataarneqarneranut piumasaqaataasut qanorlu imaqarneri erseqqarissumik nassuaasorsorneqarlutik.
- ✓ Suliat pitsaassusaasa allaaserinerat politikkikkut sakkussaapput, sullissineq inatsisit politikkikkullu pingaarnersiuineq naapertorlugit, politikkikkut aalajangersaaffigineqartarmat.

2. Piginnaasassanut piumasaqaatigineqartut

Kiffartuussinernik sullissisut innuttaasunut ataasiakkaanut ikorsiinissamik tapersiinissamullu akuersissutigineqartumut pilersaarusiussapput naammassinnissallutilu, tulleriissaarinermi aalajangiineq kiffartuussinerullu pitsaassusaa suliat pitsaassusaasa allaaserinerani nassuaatigineqarpoq.¹

Suliani allaaserineqartuni ataasiakkaani allassimavoq sullissisup sulisut paaqqutarinninnermik tapersersortitullunniit suliaqartussap isumaginninnermi peqqissaanermi imaluunniit perorsaasutut ilinniarsimasuunissa pisariaqassasoq. Suliat pitsaassusaasa allaaserinerani allassimavoq sullissinermi piginnaasassanut piumasaqaatigineqartut suut atuutsinneqarnersut.

Suliassap suussusaa innuttaasullu inissisimanerata ataatsimut isignerani suliassap tunniunneqartup annertussusaata nalilersorneqarneranut tunngaviussaaq. Inuttaasup inissisimanera, suliallu annertussusaa sulisullu ataasiakkaat piginnaasaa suliamik tunniussinissamut aalajangiisuusaaq. Taamaattumillu sullissivinni ataasiakkaani aqutsisoq, suliassap suuneranik sulisullu suleqatigalugit kiap suliamik naammassinnissaa nalilersussavaa.

Innuttaasut tamarmik Kommunimi sumiluunniit najugaqaraluarunik assigiimmik kiffartuunneqarnissaat pingaartinneqaraluartoq, illoqarfimmi sumiiffinnilu assigiinngitsuni ilinniarsimasunik sulisoqarnissap unammillernartuunera peqqutaalluni kiffartuussineq assigiinngisitaarpoq. Ilinniarsimanngitsunik sulilersitsinikkulli ilinniartitsisarneq suliat pitsaassusaasa allaaserineqarnerisalu atuutilerneranut piumasaqaatigineqartut eqquutsinniarlugit sapinngisamik immikkut iliiuseqartoqarpoq.

3. Pitsaassutsimik malittarinninnej

Kommunip siullertut pingaarnertullu suliassaraa kommunimi innuttaasut pitsaanerpaaamik kiffartuunneqarnerat qulakkiissallugu. Ataatsimut isigalugu anguniagaqarnikkut suliassaqarfinni arlalinni pitsaassutsimik isigniarneq pingaartinneqarpoq:

- Kiffartuussinerit ikorsiissutillu pitsaasut
- Pisortat ingerlatseriaasiat pitsaasoq
- Ingerlatsineq suleriaatsillu pitsaasut
- Sulinermi atugassarititaasut pitsaasut

Suliat allaaserisarneri atortussat ilagaat pitsaassutsimik qulakkeerisussaq. Kiffartuussinerup qaffassisusisaatut aalajangiussat malinneqarnissaat aamma ikorsiissutit innuttaasut ataasiakkaat pisariaqartitaannik matussusiinissaq qulakkeerneqassaaq. Ukiutat ataasiarluni suliat pitsaassusaasa allaaserinerat tamarmik misissorneqartarput nutarterneqartarlutilu, missingersuutilu akuerineqarnerini politikkikkut suliarineqartarput akuerineqartarlutilu.

---

¹Kommuneqarfik Sermersooq kiffartuussinernik sullissisuuvoq, kommunip suliffeqarfii pisortallu sulisui innuttaasunik sullissisuummata.

Kommunimi kiffartuussinerit inatsisinut atuuttunut naapertuunnissaat ingerlatsiviullu naammassisassatut kiffartuussinermilu anguniakkaminnik kiisalu politikkikkut siunertanut anguniagaqarnermi aqutsinikkut nalinginnaasumik misissuisoqarpoq.

4. Tulleriissaarisarneq

Kiffartuussinerni amerlanerni, sulianik allaaserinninnerni ersersinneqartuni, innuttaasoq kiffartuunneqassaguni tulleriissaarneqartuni allatsissimassasoq ersersinneqarpoq. Innuttaasoq aamma assersuutigalugu isumassuisut qanigisaasulluunniit suleqatigalugit tulleriissaarisartoq innuttaasup ikiorneqarnissaminik pisariaqartitsineranik naliliissaaq.

Innuttaasup sullisisup, tulleriissaarisartup/timigissaasut isumaginnittullu akornanni suleqatigiinneq ataqqinninnermik unneqqarinermik tatiginninnermillu tunngaveqartumik pissaaq, aalajangiinerit iliuusissallu pitsaanerpaamik aaqqiissuteqarfigiumallugit. Tamannalu pissaaq innuttaasoq naligalugu oqaloqatigineratigut, tassuunalu sapinngisamik innuttaasup inuunermik isiginninnera, ileqqorisaanut inooriaasianullu tulluarsaanissaq qulakkeerniarlugu.

5. Sullissinissamut piffissaritiat

Inuit innarluutillit pillugit inatsit naapertorlugu taperserneqarnissaq pillugu qinnuteqaatip tiguneqarneranit, aalajangiinerup pereersimanissaanut piffissaq qanoq sivisutigissanersoq, piffissamut killiliussanik kommunalbestyrelse aalajangersaassaaq.

Inatsisartut inuit innarluutillit taperserneqarnissaannut inatsisaat nr. 13, 12 juuni 2019-imeersoq naapertorlugu taperserneqarnissamik qinnuteqaatit suliarineqarnissaannut 2024-mi qaammatit sisamat piffissaritinneqarput,

Piffissap taassuma iluani aalajangiisoqarsinnaanngippat, taava innuttaasoq allakkatigut ilisimatinneqassaaq aalajangiineq qaqugu naatsorsuutigineqarnissaa pillugu, kiisalu matumani pisumi piffissaritinneqartup sooq malinnejqarsinnaannginneranik nassuaanneqassaaq.

6. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut

Innuttaasumit aalajangiineq isumaqataaffiginikuungikkuniuk, innuttaasoq naammagittaalliuuteqarnissaminut periarfissaqakkajuttarpoq. Ikioriissuteqarnerni ataasiakkaanni naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut ersersinneqartarpoq.

7. Utoqqarnut suliassaqarfimmi suliassanik allaaserinninneq

Kommuneqarfik Sermersuumi utoqqaat inuunerminni maannamut inooriaatsiminni sapinngisamik ikorfartorneqassapput. Taamaattumik Kommuneqarfik Sermersuup utoqqaat sullinnerini siunertariuarpaq inuuneq naleqassusilik. Utoqqalineq pisariaqarfii ni tapersorsorneqarlunilu ikiorneqaraanni killilersuutaanngilaq.

Kommuneqarfik Sermersooq 2016-imi ukiakkut Utoqqarnut politikkimik akuersissuteqarpoq qulequttamut nassuaatilimmik – "ataqquinartumik eqeersimaartumillu inuuneq", 2026-p tungaanut atuuttussaq. Politikki naammassineqarpoq annertuumik innuttaasunik oqaloqateqarnerup aamma maannamut suliassaqarfimmi suliniutaasut nalilersuiffiginerisa inerneri tunngavigalugit.

Utoqqarnut politikkip saniatigut utoqqarnut suliassaqarfii immikkoortunut pilersaarusrorseqarput. Utoqqarnut politikkeqarnermi anguniakkat piviusut oqaatigineqarnerini immikkoortumut pilersaarummi politikkikkut anguniakkat qanoq piviusunngortinnejarnissaat pillugu oqaatigineqassapput. Suliat pitsaassusaasa allaaserineqarnerini ikiorsiissutigineqartut neqeroorutigineqartullu ataasikkaat qanoq matussusiisanersut nassuaasersoqarneqarput.

Utoqqarnut suliassaqarfimmi suliat allaaserinerinut tamanut atuuppoq, qinnuteqartoq ulluinnaat suliffiusut qulit iluanni nalunaarfigineqassasoq, saaffiginnissut tulleriaarisartunit tiguneqarsimanera pillugu.

Tulleriissaarisartut kingusinnerpaamik sapaatit akunneri arfinillit qaangiutsinnagit aalajangereersimassapput. Itigartitsineruppat allakkatigut tunngavilersorneqassaaq naammagittaalliteqarsinnaanermut ilitsersummik ilanngussiffagalugu nassiunnejassalluni. Pisariaqartitsineq tassanngaannartoq pineqarpal, innuttaasup piginnaasai malunnaatilimmik tassanngaannartumillu allanngorlutik, taava qinnuteqaatit taakkua pingarnerutinnejassapput.

7.1 Suliat pitsaassusaasa allaaserinerat: Utoqqaat illuat

Imarisai	Nassuaat
1. Ikiorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	Utoqqarnik paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 11 ulloq 30. oktober 1998-imeersoq aatuuttunik allannguuteqartoq Utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 23. november 2015-meersoq aatuuttunik allannguuteqartoq. Utoqqalinermi pensionisiat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 77 23. december 2015-imeersoq
2. Ikiorsiinikkut kikkut pisariaqartitsinerat matussuserneqassava?	Innuttaasunik ulloq unnuarlu isumassorneqartariaqartunik, namminneq angerlarsimaffimmink najugaqarsinnaajunnaarsimasut aamma taamaattumik ikiorneqarnermik, paaqqutarineqarnermik isumassorneqarnermillu pisariaqartitsisut, suliamut tunngatillugu angerlarsimaffimmik ikiortimit illersorneqarsinnaasumik isumagineqarsinnaanngitsut.

3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	Innuttaasut ulloq unnuarlu paaqqutarineqarnissamik ataavartumik pisariaqartitsisut ulloq unnuarlu paaqqutarineqarnermik isumassorneqarnermillu neqeroorfigineqarsinnaanerat.
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Innuttaasut, piginnaanikillisimasut, ima kinguneqartumik, nammineq angerlarsimaffimminni angerlarsimaffimmi ikiorteqlarluni nammineersinnaanngitsoq, utoqqaat angerlarsimaffianni inissamik innersunneqarsinnaapput.</p> <p>Innuttaasoq utoqqaat angerlarsimaffianni inissamik neqeroorfigineqarsinnaavoq, imaattoqarpal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nammineq angerlarsimaffimmi ikiorneqarnermik pisariaqartumik tunniussisoqarsinnaanngippat, ass. inuttut eqqiluisaarnerup isumagineqarneranik aamma nerisinneqarsinnaanngippat. • Innuttaasup nammineq angerlarsimaffimmini najugaqarnera illersorneqarsinnaanngippat • Innuttaasoq tassanngaannartumik pisariaqartitsinermini erngerluni ikiortissamik aggersaasinnaanngippat • Paamiuni Tasilamili nal. 21 aamma 7 akornanni nakutigineqaratik ikiorteqlarluni ikiorteqlarlillu nammineersinnaanngitsut • Innuttaasut ulloq unnuarlu annertuumik tapersorneqarnissamik pisariaqartitsisut • Innuttaasut imminut allanullu navianartorsiortitsisinaasut • Aallaaviatigut innuttaasoq inissamik tunineqarsinnaassaguni kommunimi sivikinnerpaamik ukiuni marlunni najugaqareersimassaaq Innuttaasoq immikkut nakorsaatinik katsorsartittariaanngitsoq imaluunniit toqujartortuuunngitsoq. <p>Aappariit inaannut qinnuteqartoqarsinnaavoq aamma utaqgisut allattorsiomaffiannut ilannguttoqarsinnaavoq, aappaasup imaluunniit inooqataasup utoqqaat angerlarsimaffiannut nooqataanissani kissaatigippagu.</p>
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	Suliassanut ukununnga tapersiisoqarsinnaavoq:
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	Ikiorsiinernut tulliuttunut tapiissuteqartoqarneq ajorpoq:

	<ul style="list-style-type: none"> • Sammisassatut neqeroorutinut allatsinneq • Sungiusaqqinnej • Tarnikkut nappaatit suli paasineqanngitsut qulaajarneqarnissaat • Nuunnermi suliassaniik ikiorneqarneq • Anersaartuuteqartinneqarneq • Ilisoqarnerani suliassaniik ikiorneqarneq • Inuuissiornermi kaffillerneq, akiliineq inuuissortitsineq il.il. • Nujaleriffimmut allanullu aningaasartuutit • Pisiniarnermik ikiorneqarneq • Aningaaserivimmi aningaasanik tigusineq
7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	<p>Ikiorsiinerup imaraa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ulloq unnuarlu sulisut • Inissiamik ataatsimik marlunnilluunniit initialimmik tunineqarneq • Ataatsimuualaaarnissamut, sammisassaqaarnissamut sungiusarnissamullu periarfissaqarpoq • Attaveqaataasoq najugaqartoq peqatigalugu paaqqutarinninnissaq isumassuinissarlu pillugit pilersarusiussaaq • Toqusimasup pigisaanut eqqartuussivikkoortinneqartussanut toqqorsivimmik atuineq
8. Ikiorsiineq qanoq akeqarpa?	Najugaqartut sullinneqarnermut toqqaannartumik akiliineq ajorput, pensionisiaaniilli akigititat naapertorlugit ikilisinneqartarput.
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	<p>Tulleriaarisartoqatigiit.</p> <p>Innuttaasoq innersuunneqartoq utaqqisut allattorsimaffianni pingaarnersiuinikkut utoqqaat angerlarsimaffianni inissiamik inoqanngitsumik peqalerpat, tunineqassaaq. Periarfissaqarpat, innuttaasup kissaataa pingaartinneqassaaq.</p>
10. Kina ikiorsiinermik tunniussisuua?	Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik.
11. Sullissisup piginnaasaanut piumasaqaatit?	<p>Sulisut tassaasinnaapput peqqissaasut, isumaginninnermut peqqinnissamullu ikiortit, perorsaasut, peqqinnissamut ikiortit, isumaginninnermut ikiortit, isumaginninnermut tunngasumik ilinniagallit imaluunniit ilinniagaqarsimannngitsut.</p> <p>Sungiusarnissamut ikuutissanullu tunngasut timimik sungiusaasut pillorissaasullu nalilersussavaat, nuutsisarnermullu nassuaasirolutik.</p>
12. Ikiorsiineq qanoq malitseqartinneqartarpa?	Attaveqaataasup innuttaasoq peqatigalugu ikinnerpaamiik ukiumentataasiarluni innuttaasoq tamakkiisumik naliliiffigisarpaa. Tassunga ilanngullugu pissutsit qaammatis pingasut ingerlaneranni sulisunit naliliivigineqartarput.

<p>13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut</p>	<p>Ulloq aalajangiiffiusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorsinnaavutit:</p> <p>Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk</p> <p>Ulluinnarni nal. 10:00-15:00</p> <p>E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl</p>
--	---

7.2 Suliat pitsaassusaasa allaaserinerat: Utoqqaat Najugaqatigiiffiat

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	<p>Utoqqarnik paaqqinniffit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussataat nr. 11, 30. oktober 1998-imeersoq kingusinnerusukkut allannguutilik.</p> <p>Utoqqalinermi pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 23. november 2015-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartoq</p> <p>Utoqqalinermi pensionisiat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 77 23. december 2015-imeersoq</p>
2. Ikorsiinikkut kikkut pisariaqartitsinerat matussuserneqassava?	<p>Innuttaasunik ulloq unnuarlu sulisoqartumi paaqqutarineqarnermik pisariaqartitsisut kisianni annertuumik isumassorneqartussaanngitsut taamaattorli namminneq angerlarsimaffimmanni najugaqarsinnaajunnaarsimasut aamma taamaattumik ikiorneqarnermik, paaqqutarineqarnermik isumassorneqarnermillu pisariaqartitsisut, suliamut tunngatillugu angerlarsimaffimi ikiortimit illersorneqarsinnaasumik isumagineqarsinnaanngitsut.</p>
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	<p>Innuttaasut ilaatigoortumik imminnut ikorsiinnaasut aamma paaqqutarineqarnermik pisariaqartitsisut ulloq unnuarlu paaqqutarineqarnermik ikorsiinermillu naapertuuttumik neqeroorfigineqarsinnaapput, ataavartumik imaluunniit atuukkallartumik.</p>
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Innuttaasut utoqqaat najugaqarfianni inissamut innersunneqarsinnaavoq, imaattoqarpat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasoq piffissami pineqartumi imaluunniit ataavartumik piginnaani killisimappat, aamma angerlarsimaffimi ikorteqaraluarluni allatullu iluaqusersuuteqaraluarluni nammineq isumagisinnaanngippat. • Innuttaasoq annertuumik paaqqutarineqartariaqanngilaq aamma ima piginnaaneqarpoq inigisap allamik

	<p>taarserneqarneratigut piginnaanera allanngutsaalisinnaavoq pitsangoriaateqarluniluunniit.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasoq pisariaqartitsivoq nukissaqarlunilu ataqatigiinni aamma utoqqaat najugaqatigiiffianni sammisani peqataasinnaanermut. • Innuttaasoq immikkut nakorsaatnik katsorsartittariaanngitsoq imaluunniit toqujartortuunngitsoq. <p>Paaqqutarineqarnissamik pisariaqartitsinerup nalilernerani innuttaasup paaqqutarineqarnissamut pisariaqartitsineranik naliliinerit aallaavagineqassapput.</p> <p>Aappariit inaannut qinnuteqartoqarsinnaavoq aamma utaqqisut allattorsimaffiannut ilannguttoqarsinnaavoq, aappaasup imaluunniit inooqataasup utoqqaat najugaqatigiiffiannut nuunmissani kissaatigippagu.</p>
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Suliassanut ukununnga tapersiisoqarsinnaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inuttut eqqiluisaardeq • Eqqiaaneq errorsinerlu • Nerinerit • Peqqissaavimmut attaveqarneq • Siunnersuineq • Piginnaasaqaannarnissamut sungiusarneq ikuutillu naleqqussarneri • Illoqarfimmi aalajangersimasumik pillorissaasoqartinnagu timimillu sungiusaasoqartinnagu angerlarsimaffimmi sungiusarnissaannut malitassat tunniunneqartarpuit • Sammisanut assigiinngitsunut peqataaneq
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	<p>Ikorsiinernut tulliuttunut tapiissuteqartoqarneq ajorpoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tarnikkut nappaatit suli paasineqanngitsut qulaajarneqarnissaat • Nuunnermi suliassanik ikiorneqarneq • Ilisoqarnerani suliassanik ikiorneqarneq • Inuuissiornermi kaffillerneq, akiliineq inuuissortitsineq il.il. • Nujaleriffimmut allanullu aningaasartuutit • Nakorsaatnik annertussusiliinerit • Pisiniarnermik ikiorneqarneq • Aningaaserivimmi aningaasanik tigusineq
7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	<p>Ikorsiinerup imaraa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inissiamik ataatsimik initialimmik tunineqarneq • Qeqertarsuatsiaani aappariit inaannik tunineqarneq, innuttaasoq taamaattumut innersuunneqarsimappat • Ataatsimuualaarnissamut, sammisassaqarnissamut sungiusarnissaamullu atortussat • Ulloq unnuarlu sulisut

	<ul style="list-style-type: none"> Attaveqaataasoq najugaqartoq peqatigalugu paaqqutarinninnissaq isumassuinissarlu pillugit pilersaarusiussaaq Toqusimasup pigisaanut eqqartuussivikkoortinneqartussanut toqqorsivimmik atuineq
8. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	Najugaqartut sullinneqarnermut toqqaannartumik akiliineq ajorput, pensionisiaaniilli akigititat naapertorlugit ikilisinneqartarput.
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	Tulleriaarisartoqatigiit.
10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik
11. Sullissisup piginnaasaanut piumasagaatit?	<p>Sulisut tassaasinnaapput peqqissaasut, isumaginninnermut peqqinnissamullu ikiortit, perorsaasut, peqqinnissamut ikiortit, isumaginninnermut ikiortit, isumaginninnermut tunngasumik ilinniagallit imaluunniit ilinniagaqarsimannngitsut.</p> <p>Eqaarsaarnissamut ikuutissanullu tunngasut timimik sungiusaasut pillorissaasullu nalilersussavaat, nuutsisarnermullu nassuaasiorlutik.</p>
12. Ikorsiineq qanoq malitseqartinneqartarpa?	Attaveqaatasup innuttaasoq peqatigalugu ikinnerpaamik ukiument ataasiarluni innuttaasoq tamakkiisumik naliliiffigisarpaa.
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	<p>Ulloq aalajangiiffiusoq aallarnerfigalugu sapaatip akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorssinnaavutit:</p> <p>Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk</p> <p>Ulluinnarni nal. 10:00-15:00</p> <p>E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl</p>

7.3 Suliat pitsaassusaasa allaaserinerat: Utoqqarnut inunnnullu innarluutilinnut inissiat

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	Tunngavigineqartumik inatsiseqanngilaq.

2. Ikorsiinikkut kikkut pisariaqartitsinerat matussuserneqassava?	Najugaqarfik utoqqarmut imaluunniit innarluutilimmut naleqqussagaq tassaavoq; inissiaq imaluunniit illu utoqqaaq imaluunniit innarluutilip pisariaqartitai naapertorlugit aaqqissuussaq.
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	Innuttaasup killilimmik piginnaasaqalersimasup namminerisamik najukkamini ulluinnarni oqinnerusumik atugassaqartineqarnissaa pillugu angallavigiuminarsaanissaq. Innuttaasup aalanerusinnaanissaa taamaasillunilu paaqqutarineqarnissamik pisariaqartitsineq annikinnerulernissaa anguniagaavoq.
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Innuttaasut utoqqaat imaluunniit innarluutillit, timikkut piginnaasakillisimasut taassuma nassataanik pineqartoq maannamut angerlarsimaffigisamini pitsasumik atugaqarunnaarsimasoq.</p> <p>Innuttaasoq utoqqarnut aamma innarluutilinnut inimik tunineqarsinnaavoq, imattoqarpal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasoq pitsorluppat, rollatorimik imaluunniit kaassuartakkamik atuisuuppat • Innuttaasup timikkut tarnikkullu pissusia aalaajaatsuuppat • Innuttaasoq maannamut inigisaminit inimik mikinermik pisariaqartitsippat • Innuttaasup ulluinnarni inooriaatsini attassinnaavaa angerlarsimaffimmi ikiorti, angerlarsimaffimmi peqqissaasoq il il tapersersortigalugit. • Aallaaviatigut innuttaasoq inissiamik pissarsissunneqannginnermini kommunimi sivikinnerpaamik ukiuni marlunni najugaqarsismassaaq • Innuttaasoq immikkut nakorsaatnik katsorsartittariaanngitsoq imaluunniit toqujartortuunngitsoq. <p>MALUGIUK: Inuit kisimiittut timimikkut piginnaasakillisimasut utoqqarnut aamma innarluutilinnut inimik tunineqarsinnaapput.</p>
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	Soganganngilaq.
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	<p>Utoqqarnut imaluunniit innarluutilinnut inimut atasumik sulisoqanngilaq, taamaattumik ikiorneqarnermik annermik pisariaqartitsigaanni kommunimi tulleriissaarisartut saaffigineqassapput.</p> <p>Kommune utoqqarnut aamma innarluutilinnut ininik inissiaatileqatigiiffit aqqutigalugit tulleriissaarisarput. Taamaattumik innuttaasoq inissiamik nalinginnaasumik attartortarpoq, inissiaatileqatigiiffiup ilaatigut aputaajaaneq akisussaaffigisarluugu.</p>
7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	Innuttaasup timikkut piginnaasakillismanera nalilerneqartarpoq, tamanna tunngavigalugu inissiaq qanoq ittoq innuttaasumut tunniunneqassanersoq aalajangerneqassaaq.

	<p>Inissiat imatut immikkoortitigaapput:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inissiaq majuartarfeqanngitsoq, alloriusaqanngitsoq, issiavimmik kaassuartakkamik atuisunut naleqquttoq • Inissiaq isaarissamut matup tungaanut majuartarfeqarpallaanngitsoq, issiavimmik kaassuartakkamik rollatorimilluunniit atuisunut aqqutilerneqarnissamut periarfissalik. Isaariamut majuartarfiit sinaannut naleqqussaasoqarsinnaavoq, innuttaasup piginnaasai apeqqutaatillugit. <p>Innuttaasoq tunngaviatigut illoqarfimmi qaninnermi inissiamik tunineqarsinnaavoq</p> <p>Nutaamik utoqqarnut aamma inunnut innarluutilinnut naleqqussakkamik inimik tunineqarneq (nuunneq) aatsaat pisinnaavoq, innuttaasup piginnaasai allannguuteqarsimappata, imaluunniit inoqtigigit amerlassusii allannguuteqarpata.</p> <p>Suliani ataasiakkaani nuunnermut atatillugu pigisat nuunneqarnerinut arningaasartuutit aningaasaliiffingeqarnissaat inatsimmi attuumassuteqartumi pisariaqartumik missiliuneq aalajangersimasoq malillugu aalajangiisoqartarpooq.</p> <p>Utoqqarnut inunnnullu innarluutilinnut inissiat naleqqussakkat innuttaasunut piginnaasakillisimasunut atorneqarnissaat aalajangersagaavoq. Attartorneqartoq aappariinnit attartugaappat aapparisap kiserngorutup inissiaq aappaasup qimagunnerata kingorna tigummiinnassaguniuk taava piumasaqaataareersunik naammassinnissimassaaq. Taamaattoqanngippat inissiamik allamik innersuussisoqarsinnaavoq.</p>
8. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	Innuttaasoq inissiaatileqatigiiffimmik attartornermut isumaqatigiisummik nalinginnaasumik isumaqatigiisuteqassaaq. Ineqarnermut akiliutit pilersuinermullu tunngasut inimut nuunnermi PBS-imut ilannguttoqartassaaq.
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	Tulleriaarisartoqatigiit. Qinnuteqaat akuersissutigineqarpat innuttaasoq utaqqisut allattorsimaffiannut pingaarnersiukkatut ilanngunneqassaaq. Kingorna innuttaasup pisariaqartitaanut naapertuuttumik inissiamik neqeroorfigineqassaaq. Innuttaasup inissiaq neqeroorutigineqartoq piumanngippagu, innuttaasoq utaqqisut allattorsimaffianni kingullerpaanngorlugu inissinneqassaaq. Pingajussaanik itigartitsisoqarpat pineqartoq utaqqisut allattorsimaffiannit peerneqassaaq.
10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Inissiaatileqatigiiffit INI A/S aamma Iserit A/S.

11. Sullissisup piginnaasaanut piumasaqaatit?	Inissiaq innuttaasup pisariaqartitaanik naammassinnittumik aaqqissorneqarsinnaassaaq								
12. Ikorsiineq qanoq malitseqartinneqartarpa?	Qaammatip ataatsip qaangiunnerani malitseqartitsilluni pulaartoqassaaq, tassani qanoq atsigisumik nammineersinnaaneq anguneqarsimatinersoq nalilerneqassaaq, tassani isumassuinermi tunniunneqarsinnaasut allat soorlu angerlarsimaffimmi ikiorteqarneq naliliiffigineqaqqinnissaat eqqarsaatigalugu.								
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	<p>Ikorsiineq pillugu uunga naammagittaalliuuteqartoqarsinnaavoq:</p> <p>Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik +299 36 76 00 si@sermersooq.gl Imaneq 34, Postboks 1005 3900 Nuuk</p> <table border="1"> <tr> <td>Ammasarfii</td> <td>Piffissat sianerfissat.</td> </tr> <tr> <td>ataa. - pinga. 10:00 – 15:00</td> <td>ataa. - pinga. 08:30 – 10:00</td> </tr> <tr> <td>sisa. 12:00 - 17:00</td> <td>sisa. 16:00 - 17:00</td> </tr> <tr> <td>tall. 10:00 - 12:00</td> <td>tall. 08:30 - 10:00</td> </tr> </table>	Ammasarfii	Piffissat sianerfissat.	ataa. - pinga. 10:00 – 15:00	ataa. - pinga. 08:30 – 10:00	sisa. 12:00 - 17:00	sisa. 16:00 - 17:00	tall. 10:00 - 12:00	tall. 08:30 - 10:00
Ammasarfii	Piffissat sianerfissat.								
ataa. - pinga. 10:00 – 15:00	ataa. - pinga. 08:30 – 10:00								
sisa. 12:00 - 17:00	sisa. 16:00 - 17:00								
tall. 10:00 - 12:00	tall. 08:30 - 10:00								

7.4 Suliat pitsaassusaasa allaaserinerat: Inissiisarfik nakkutigisaq

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	<p>Utoqqarnik paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 30. oktober 1998-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartoq.</p> <p>Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartoq.</p> <p>Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 29, 7. august 2020-meersoq</p> <p>Utoqqalinermi pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 23. november 2015-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartoq</p> <p>Siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 40, 9 december 2015-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartoq.</p>
2. Ikorsiinikkut kikkut pisariaqartitsinerat matussuserneqassava?	<p>Paaqqutarineqarnermik pisariaqartitsineq akulikitsumik nakkutigineqarnermik aamma innuttaasunut annertuumik piginnaanikillisimasunut ulluinnaat aaqqissuunneqarnerannut tapersorsorneqarneq, innuttaasunut ikorsiineq angerlarsimaffimmi ikiortinit, qanigisaasunit imaluunniit utoqqaat illuanni/utoqqaat najugaqatigiiffiini nalinginnaasuni tunniunneqarsinnaanngippat.</p>

<p>3. Ikorsiinermi suna siunertaava?</p>	<p>Ikorsiinikkut siunertaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasut immikkut pisariaqartitsisut immikkoortumi immikkut ilisimasalini naleqquttumi najugaqarnissaata qulakkeerneqarnera • Innuttaasut immikkut pisariaqartitsisut ulluinnarni naleqquttumik ikiorneqarnissaata qulakkeerneqarnera
<p>4. Kina ikiorserneqarsinnaava?</p>	<p>Innutaasut inissiisarfik nakkutigisaasumut inissamik innersunneqarsinnaapput, imaattoqarpat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasoq annertuumik silassorissutsikkut ataavartumik piginnaanikillisimappat aamma isumassorneqarnermik suliassatigullu ulloq unnuarlu ikiorneqarnissamik annertuumik ataavartumik pisariaqartitsippat • Innuttaasoq avammut qisuariartaaseqarpat ilungersunartumillu piissusilersuuteqarpat utoqqaat angerlarsimaffianni nalinginnaasumi isumagineqarsinnaangitsumik. • Innuttaasoq inissiisarfik nakkutigisaasumi sulisunut peqateqarnissamik qanimullu attaveqarnissamik pisariaqartitsippat <p>Qinnuteqartup pisinnaasaasa issusiat ataatsimut naliliinermi piumasaqaatitut ilaatinneqassapput:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paassisutissat imminut tunngassuteqartut, piffissaq sumiissuserlu ilisimassanngilai kiisalu sumiissutsimik malussarissuseerussimassaaq • Angerlarsimaffiminit aneriarluni, angerlarsimaffini nassaarisinnaajunnaarsimassavaa • Angallannermut, silap issinneranik, ikuallannermi navianarsinnaasunik naliliisinnaajunnaarsimasoq, imminut aamma/imaluunniit avatangiisiminut uloriarnartorsiortitsisinnaasoq • Inuit akornanniinermiini avammut qisuariartaaseqarneq.
<p>5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?</p>	<p>Suliassanut ukununnga tapiissuteqartoqarsinnaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inuttut pisariaqartitanut ilitsersuineq/ikiuineq • Inuttut eqqiluisaardeq • Atisanik errorsineq • Eqquiaaneq • Nerinermi ikuineq • Peqqissaavimmut attaveqarneq • Piginnaasaqaannarnissamut sungiusarneq ikuutillu naleqqussarneri • Sammisassanut peqataanerit • Sammisassanukarnermi utimullu biilnik ingerlatsinnej • Nakorsaatinik aqutsineq aamma nakorsaatinik passussineq • Najugaqartunik ikiortissarsiorsinnaanngitsunik nakkutilliineq

6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	Ikorsiinernut tulliuttunut tapiissuteqartoqarneq ajorpoq: <ul style="list-style-type: none"> • Angerlarsimaffimmi ikiorteqarneq aamma ikorfartorteqarnermut ikorsiissutit • Oqilisaassinerit, sungiusaaqqinnerit kiisalu katsorsaanernik ingerlatsinerit • Ilisisoqarnerani suliassanik ikiorneqarneq • Inuuissiornermi kaffillerneq, akiliineq inuuissiortitsineq il.il. • Nujaleriffimmut allanullu aningaasartuutit • Pisiniarnermik ikiorneqarneq • Aningaaserivimmi aningaasanik tigusineq
7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	Ikorsiinerup imaraa: <ul style="list-style-type: none"> • Ataatsimoornissamut sammisassaqaarnissamullu pitsasunik inissaqaarnissaq • Ulloq unnuarlu sulisoqarpoq • Innuttaasut ataasiakkaanut, innuttaasup inuunermini oqaluttuassartaa aallaavigalugu, paaqqutarinninnermut isumassuinerimullu iliuusissat pilersaarusrioneqassapput. • Iliuusissatut pilersaarusrioneq
8. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	Inissiisarfimmi nakkutigisaasumi najugaqartut sullinneqarnermut toqqaannartumik akiliineq ajorput, kisianni pensionisiaat imaluunniit siusinaartumik pensionisiaat akigititat sukkuullunniit atuuttut naapertorlugit ikilisinneqartarpuit.
9. Kina nalilersuilluni tulleriiaarisinnaatitaava?	Tulleriissaarisartoqatigiit puiguttortut pillugit ataqtigissaarisartut suleqatigalugit.
10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik.
11. Sullisisup piginnaasaanut piumasagaatit?	Peqqissaasut, paaqqutarinninnermik assistantit, puiguttortunut ikiortit, peqqinnissamut assistantit, peqqinnissamut ikiortit, imaluunniit tassunga assigisaanik ilisimasallit, aammalu ilinniarsimanngitsut. Sulisorineqartut amerlanerpaartaasa ilinniagaqarsimasuunissaat anguniarneqarpoq. Immikkut puiguttornermut tunngasunik ingerlaavartumik piginnaanngorsaasoqartarpooq.
12. Ikorsiineq qanoq malitseqartinnejqartarpa?	Attaveqaataasoq ukiumut ikinnerpaamik ataasiarluni innuttaasumik taassumalu qanigisaanik innuttaasup ataatsimut qanoq innera pillugu killifissiuilluni ataatsimiitsisassaaq. Taakkua saniatigut nakkutiliinerugallartunik ingerlatsisoqartarpooq.
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	Ulloq aalajangiiffiusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorssinnaavutit: Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal

	<p>Postboks 689 3900 Nuuk</p> <p>Ulluinnarni nal. 10:00-15:00</p> <p>E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl/</p>
--	--

7.5 Suliat pitsaassusaasa allaaserinerat: Sammisassatut neqeroorutit

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	<p>Utoqqarnik paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 30. oktober 1998-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartoq</p> <p>Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartoq.</p>
2. Ikorsiinikkut kikkut pisariaqartitsinerat matussuserneqassava?	<p>Sammisassatut neqeroorutit tassaapput ornittakkat siusinaartumik pensionisiallit aamma utoqqalinersiallit imaluunniit inuit innarluutillit peqataaffigisinnaasaat aamma taakkunani init toqqisisimanaartut iluanni inooqatigiit akornanniissinnaapput sammisaqarlutilu.</p>
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	<p>Ikorsiinikkut siunertaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasut ataasiakkaat eqeersimaartumik inuuneqarnerannik attassiinnarneq, taamaaliornikkut imminut isumagineq nukittorsarneqarsinnaaqquullugu innuttaasullu sapinngisamik sivisunerpaamik nammineq angerlarsimaffimmini najugaqarsinnaanera anguneqarsinnaaqquullugu. • Innuttaasut ikiorserneqartut ulluinnarni allaanerusumik sammisassaqarnissaannut periarfissaqartinneqarnissaat • Inuit akornaniikkusukkunnaarnissamik kiserliulernissamillu pinaveersaartitsineq • Aappaasumut/qanigisaasumut innuttaasumik paaqqutarinninnermik annerpaamik isumaginnittumik oqilisaassinermik neqerooruteqarneq.
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Innultaasut siusinaartumik pensionisiallit aamma utoqqalinersiallit sammisassatut neqeroorutinut tulleriissaarneqarsinnaapput, imattoqarpat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasoq kiserliorpoq aamma inuit ataatsimooqatigiiffiinut isernissaminut ikiorneqartariaqarpoq • Innuttaasoq sammisassatut neqeroorutini inooqatigiit sammisaannut peqataanissaminut kajumissuseqarpoq • Innuttaasoq ulluinnarni inuunerminut aaqqissuussisoqarnissamik pisariaqartitsivoq

	<ul style="list-style-type: none"> Innuttaasoq namminersorsinnaavoq ikiorneqarnissaminut annikitsunnarmik pisariaqartitsilluni, kisianni aamma immikkut ikorfartorneqarnissamik ikiorneqarnermillu pisariaqartitsisinnavaavoq. <p>MALUGIUK: Inuit avammut qisuariartartut sammisassaaqartitsinermi neqeroorutinut inissamik <i>tunineqarsinnaanngillat</i>.</p>
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Sammisassatut neqeroorutini sammisani assigiinngitsuni peqataasocqarsinnaavoq. Innuttaasut oqartussaaqataapput sammisassat suut aaqqissuunneqassanersut sammisallu suut peqataaffigissanerlugit.</p> <p>Innultaasut piginnaasakillisimasut sammisassanut tulliuttunut tapersorsorneqarnermik ikiorneqarnermillu neqeroorfigineqarsinnaapput:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perusuersariarneq aamma inuttut eqqiluisaardeq • Nerinermi ikiorneqarneq - nerineq imernerlu • Nakorsaatnik annertussusilfersoriikkaniq nakorsaatitortitsineq • Inunnut kivitsisummik atortoqarluni atortoqarnaniluunniit nuussinerni • Issiavissuarmi nalaasaarfimmiluunniit qasuersaarnissamut periarfissaqarneq
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	<p>Ikiorsiinernut tulliuttunut tapiissuteqartoqarneq ajorpoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nakorsaatnik annertussusiliinerit • Timimik sungiusaasumik pillorissaasumik ilitsorsorneqarluni sungiusarneq • Peqqissaasut suliaannik suliaqarneq • Nangilersortinneq
7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	Nuummi Paamiuni sammisassaaqartitsinermi neqeroorutit ullut tamaasa ammasarput. Tasiilami sapaatip akunneranut ataasiarluni sammisassaaqartitsinermi neqerooruteqartarpooq.
8. Ikiorsiineq qanoq akeqarpa?	Ikiorsiineq akeqanngilaq. Taamaattoq nerisassanut kissartunut akigititat atuuttut naapertorlugit akiliuteqartoqassaaq.
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	Tulleriaarisartoqatigiit.
10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik
11. Sullissisup piginnaasaanut piumasaqaatit?	<p>Sulisut tassaasinnaapput isumaginninnermi peqqinnissamut ikiortit, perorsaasut, peqqinnissamut ikiortit, isumaginninnermi assigisaanilluunniit ilinniagaqartut.</p> <p>Pingaartinneqarpoq sulisut amerlanerpaat suliamik ilinniagaqarsimasuunissaat.</p>

12. Ikorsiineq qanoq malitseqartinneqartarpa?	<p>Minnerpaamik ukiumut ataasiarluni neqeroorutip qanoq naammagisimaarineqarnera pillugu, innuttaasunik sulisut oqaloqatiginnittarput. Tamatuma saniatigut ukiumut ataasiarluni innuttaasup inissimanerata killiffia pillugu nalunaarusiorqartarpooq.</p> <p>Innuttaasoq sammisassatut neqeroorummik atuisuussaaq neqeroorullu qaammat sinnerlugu atunngikkuniuk inissani annaasinnaavaa.</p>
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	<p>Ulloq aalajangiiusooq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorsinnaavutit:</p> <p>Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk.</p> <p>Ulluinnarni Nal: 10:00-15:00</p> <p>E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl/</p>

7.6 Suliassat allaaserineqarnerat: Sammisassatut neqeroorummum biiliussisarneq

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	<p>Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartoq.</p> <p>Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 29, 7. august 2020-meersoq</p>
2. Ikorsiinermi pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	<p>Innuttaasunik pitsorluttunik, nalinginnaasumik tamanik ingerlassissutinik atuisinnaangngitsunik imaluunniit bussit unittarfiinukarnissaminnut periarfissaqanngngitsunik angallassineq.</p>
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	<p>Innuttaasoq sammisassatut neqeroorutaasumut isumannanngngitsumik ornigussinnaassasoq, ingerlaqqissinnaassasorlu.</p>
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Innuttaasoq siusinaartumik pensionisialik aamma utoqqalinerrialik, imaluunniit annertuumik innarluutilik pensionisiaqanngitsoq angallassinertut neqeroorummum innersunneqarsinnaavoq, imattoqarpat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasoq pitsorluttuuvoq bussillu unittarfiannut qaninnermut ingerlasinnaanani • Imaluunniit innuttaasoq issiavimmik kaassuartakkamik atuisuuppat

	<ul style="list-style-type: none"> • Imaluunniit innuttaasooq silassorissutsikkut annikinnerusumik piginnaasaqarpoq
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Tulliuttunit ikiorneqarneq tapersorsorneqarnerlu pissarsiarineqassapput:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ujaqqanit angerlarsimaffiup sinaakkutaaniittunit bussip tungaanut • Bussimit sammisassatut neqeroorummut
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	<p>Makkununnga ikorsiisoqarneq ajorpoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Qaatiguunik atisalersorneq • Perusuersartarfimmuinneq • Imermut nerinermullu atatillugu ikiuineq
7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	Biliussineq ulluinnarni piffissami uani neqeroorutigineqartarpoq nal.: 8.30 aamma nal.: 10.00 Ullullu tamaasa nal.: 13.30 aamma nal.: 16.00.
8. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	Ikorsiineq akeqanngilaq.
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	Tulleriaarisartoqatigiit.
10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Kommune innarluutilinnut bussinik sullissiuvoq.
11. Sullisisup piginnaasaanut piumasagaatit?	Ingerlatitsisinnaanermut allagartaqartariaqarpoq, kiisalu issiavinnik kaassuartakkanik atuisunik ingerlatsinermut atatillugu sillimaniarnermik ilisimasaqarluni.
12. Ikorsiineq qanoq malitseqartinneqartarpa?	Innuttaasoq attaveqarfingineqartuarpoq taamaaliornikkut innuttaasup pisariaqartitai allanngornersut arajutsinaveersaarneqarlutik Innuttaasoq ikorsiisummik atuisariaqarpoq, neqeroorut qaammat sinnerlugu atorneqanngippat angallanneqartarneq unitsinnejqassaaq.
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	<p>Ulloq aalajangiiffiusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorsinnaavutit:</p> <p>Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk</p> <p>Ulluinnarni nal. 10:00-15:00</p> <p>E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl</p>

7.7 Suliat pitsaassusaasa allaaserinerat: Sungiusarluni qasuversaarlungilu uninngagallarneq

Imarisai	Nassuaat
1. Ikiorserneqartsinerat tunngavissaq sunaava?	Utoqqarnik paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 30. oktober 1998-imeersoq kingusinnerusukkut allanngutilik.
2. Ikiorserneqartsinerat matussuserneqassava?	Innuttaasunut sungiusarluni- aamma qasuversaarlungi uninngagallarneq napparsimavimmit uninnganermit piginnaasakillisimaneq pissutigalugu isumassorneqarnermik aamma/imaluunniit sungiusarnermik pisariaqartitsigallarnermi, nammineq angerlarsimaffimmut ikaarsaariaqqitsigani.
3. Ikiorserneqartsinerat sunaava?	Ikiorserneqartsinerat sunaava: <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasup angerlarsimaffimmini illersorneqarsinnaasumik najugaqaannarsinnaanera • Innuttaasup imminut ikorsinnaanera sabinngisamik qulakteerniassallugu aamma piginnaasanik annaasimasaminik sabinngisamik utertitseqqinnissaa anguniarlugu • Napparsimavimmut unittarerit uneqattaarnerillu pinaveersimatinneqarnerat • Allamik iliuuseqarnissaq ajornartillugu aappaasup inooqataasulluunniit utaqqiisaagallartumik oqilisaaviginissaa.
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	Siusinaartumik pensionisiallit aamma utoqqalinersiallit kiisalu innuttaasut innarluutilit Kommuneqarfik Sermersumi najugaqartut sungiusarluni qasuversaarlungilu uninngagallarnermut innersunneqarsinnaapput, imaattoqarpas: <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasoq isumassorneqarnermik aamma/imaluunniit sungiusarnermik pisariaqartitsigallarpoq • Innuttaasoq napparsimavimmiissimanermit angerlarsimaffimmut ikaarsaariarnermi tapersorneqarnermik pisariaqartitsigallarpoq • Innuttaasoq napparsimanini pissutigalugu oqilisaanneqarnermik pisariaqartitsivoq qanigisani ikiortiginagu ulluunerani periarsinnaanngilaq ass. kisimiilluni angerlarsimasinnaanngilaq • Innuttaasoq piginnaanngorsaqqissinnaasutut periarfissaqarpoq • Innuttaasoq immikkut nakorsaatnik nakorsartittariaqanngitsoq imaluunniit toqujartortuunngitsoq.

	<p>Kommunimi innuttaasoq Nuummi napparsimmavimmit angerlarnermini aamma pisariaqartitsineq naapertorlugu sungiusarluni qasuersaararlunilu uninngagallartinneqarsinnaavoq Nuummi imaluunniit Paamiuni oqilisaassivimmi uninngagallarluni.</p> <p>Innuttaasup nammineq angerlarsimaffimmini ikorsiissuteqarnikkut najugaqaannarsinnaanera imminut illorsorsinnaersoq tamakkiisumik naliliinissaq pisariaqarpoq.</p> <p>Innuttaasumut atugassarititaasut, periarfissat aamma piginnaasat apeqqutaallutik sungiusarluni qasuersaararluni uninngagallarnermik pilersaarutaasumik, piaartumik imaluunniit qulaajaassutaasumik ingerlatsisoqarsinnaavoq.</p>
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Suliassanut ukununnga tapersiisoqarsinnaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suleqatigiaat suliatigut ataatsimut naliliinerat • Inuttut immikkut anguniagaqarneq nammineq angerlarsimaffimmi najugaqaannarnissaq anguniarlugu • Suleqatigiaat suleqatigiinnerisigut ikiuiniarluni iliuuseqarneq • Inuussutissatigut iliuuseqarneq • Nakorsaatnik atuinermik nalilersuineq • Nakorsaatnik annertussusiliinerit • Tapersersorteqarnissamik pisariaqartitsinerup naliliiffiginissaa pillugu angerlarsimaffinnut pulaarneq <p>Qasuersaartitsilluni uninngagallarnermi aamma neqeroorutigineqarsinnaapput:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avatangiisit toqqissismanartut • Paaqqutarinninneq isumassorneqarnerlu • Inuussutissaqartitsilluarneq
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	<p>Ikorsiinernut tulliuttunut tapiissuteqartoqarneq ajorpoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Napparsimmavimmi uninngareernermi sungiusarneqarneq • Nakorsamit katsorsarneqarneq • Napparsimmavimmi katsorsarneqarneq • Tarnip pissusiunik qulaajaaneq/tarnip pissusianik ilinniarneq
7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	<p>Sungiusarluni qasuersaararlunilu uninngagallarnerit pilersaarusiukkat, pinartumik pisut aamma qulaajaanissamik siunertallit immikkoortinneqartarput:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uninngatitsigallarnerit pilersaarusiukkat sivisunerpaamik sap akunneri 5 sivisussuseqarsinnaapput • Pinartumik uninnganerit sivisunerpaamik sap akunneri 2 sivisussuseqarsinnaapput

	<ul style="list-style-type: none"> • Uninnganerit qulaajaanissamik siunertallit sivisunerpaamik sap akunneri 2 sivisussuseqarsinnaapput <p>Innuttaasut ataasiakkaat nalilersorneqareernerisigut sungiusarnissamut qasuversaartinneqarnissamullu assigiinngitsunik neqeroorutinut innersuussisoqartarpoq. Assigiinngitsut neqeroorutit ilagaat pillorissaasumit imaluunnit timimik sungiusaasumit suliniuteqartoqarnissaa, neqeroorutinili allani pillorissaasumit imaluunniit timimik sungiusaasumit suliniuteqartoqarnissaa ilaaneq ajorput.</p> <p>Uninngagallarnerup sivisussusianut apeqqutaavoq innuttaasumut atugassarititaasut, periarfissat aamma piginnaasaasa qanoq innerat uninngagallarnermi anguniakkanut pilersaarutinullu naleqqiullugit.</p> <p>Uninngagallarnermi innuttaasup pisussaaffigaa illumi najoqqutassanik malinnissalluni. Assersuutigalugu uninngagallarnermi pujortarneq imaluunniit aalakoornartumik aanngajaarniutinillu atuinerit inerteqqutaapput.</p>
8. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	Ikorsiineq akeqanngilaq, akigititaasulli malillugit ulloq uninngagallarnerup aallartiffia aallarnerfigalugu nerinermut akigititat atuuttut malillugit akiliisoqartassaaq. Taakkua saniatigut innuttaasup nammineq inuttut eqqiluisaarnermut atukkani akilertassavai.
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	Tulleriaarisartoqatigiit. Uninngagallarnermut innersuunneqarneq Tulleriaarisartunit aaqqissuunneqassaaq, taakkua nalilersuereerunik innersuusissapput innuttaasoq akuersissummik itigartitsinermilluunniit piisanersoq kiisalu utaqqisunut allattorsimaffimmi inissisimaneq pillugu paasissutissinnejarluni. Piaartumik inissinnejarnissaq pineqartillugu qinnuteqaat suliarineqarasuassaaq pilertortumillu naammassineqassalluni.
10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik.
11. Sullissisup piginnaasaanut piumasqaatit?	Peqqissaasut, pillorissaasut, timimik sungiusaasut, inunniq isumaginninnikkut peqqinnissakkullu assistantit, puiguttortunut ikiortit, peqqinnissamut ikiortit, isumaginninnikkut ikiortit aamma ilinniarsimanngitsut. Sulisut ilinniarsimasut amerlanerunissaat anguniarneqassaaq.
12. Ikorsiineq qanoq malitseqartinnejartarpa?	Uninngagallarnerup kingorna, innuttaasup nammineq najugaqarnermini anguniakkani angusimanerai sulisut naliliissapput.

<p>13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut</p>	<p>Ulloq aalajangiiffiusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorsinnaavutit:</p> <p>Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk</p> <p>Ulluinnarni nal. 10:00-15:00</p> <p>E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oq: (+299) 328033 www.sullissivik.gl</p>
--	---

7.8 Suliat pitsaassusaasa allaaserinerat: Paarsinermi akissarsiat

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	<p>Angerlarsimaffimm ikiorteqartitsisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 32, 26. juli 1994-imeersoq.</p>
2. Ikorsiinikkut kikkut pisariaqartitsinerat matussuserneqassava?	<p>Paarsinermi akissarsiaqartitsisoqartarpooq innuttaasumut taassuma ilaqtuaa imaluunniit qanigisa nappaammik katsorsarneqarsinnaanngitsumik atugaqarpat aamma nammineq angerlarsimaffimm mini toqunissamik kissaateqarpat.</p>
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	<p>Ikorsiinikkut siunertaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasut paaqqutarineqarnissamik pisariaqartitsisut paaqqutarineqarnissaannut namminnerlu angerlarsimaffimm mini toqunissaannut periarfissillugit • Qanigisaasumut qanigisaq isumassorlugu suliaqarsinnaaneranut imaluunniit peqataasinnaaneranut aningaasatigut taartisiaqartitsisinnaanermut
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Innutaasoq paarsinermi akissarsiaqartinneqarsinnaavoq, imaaattoqarpat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Akissarsiaqartinneqartoq aamma katsorsarneqarsinnaanngitsumik napparsimasoq aappariiupput, inooqatigiippuit, meerariippuit, angajoqqaariippuit imaluunniit ima qanigisariitsigippuit allaat pineqartoq paarsisinnaalluni. • Katsorsarneqarsinnaanngitsumik napparsimasup aamma paarsinermi akissarsiaqartinneqartussap qanigisaasup paaqqutarinnitoqalernissaa isumaqataaffigigaat. • Paarsinermi akissarsiaqartinneqartoq namminersortumi imaluunniit pisortani atorfegarpoq sulisitsisumillu sulinngiffeqarnissamik periarfissaqarnera pillugu uppernarsaateqarpoq.

	<p>Suliffeqanngippat ataasiakkaatut immikkut pineqartup sulisinnaanermut piginnaasaanut nalilersuisoqassaaq.</p>
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Paarsinermi akissarsiaqartitsinermut piumasaqaataavoq tulliuttut naammassineqarnissaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Napparsimasunik katsorsarnejarsinnaanngitsunik katsorsaaneq unitsinneqarsimassaqa aamma siunissami katsorsaasarnissat anniartitsinaveersaataapput • Peqqinnissaqarfimmit katsorsarnejarsinnaajunnaartoq pillugu nalunaaruteqartoqarsimassaqa • Innuttaasoq sivikitsuinnarmik inuuneqartussangortoq missingerneqartoq Najoqqutassatut sivisussutsit qaammatit arfiniliupput • Qanoq innera pissutaalluni napparsimmavimmi, Utoqqaat angerlarsimaffianni assigisaaniluunniit uninngassasoq pisariaqanngilaq • Katsorsarnejarsinnaanngitsumik napparsimasoq inuttut paaqqutarisariaqarnermik isumassorneqarnissamillu pisariartitsivoq
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Paarsinermi akissarsiaqartitsinermik pisussaq sulianik tulliuttunik isumaginnissinnaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Napparsimasumik isumassuineq anniarunnaarsitsinerlu • Suliasanik ikiunneq tapersersuinerlu • Ullup unnuallu ingerlaneranni sivisunerusumik qanigisap napparsimasup angerlarsimaffianiittarneq <p>Kommunimi nalinginnaasumik paaqqutarinninnissamut iluaqusersuutitullu neqeroorutit paarsineq pillugu akissarsisitsinissap akuerineqarnissaa apeqqutaatillugu tunniunneqassapput.</p>
7. Paarsinermi akissarsiaqartitsineq unitsinneqarsinnaava?	<p>Paarsineminut akissarsisartup aamma katsorsarnejarsinnaanngitsumik napparsimasup paarsineq sukkuluunniit unitsissinnaavaat.</p> <p>Paarsineq iluaqutasutut isigineqartinnagu qaqutigooraluartumik paarsinermi akissarsiaqarsinnaatitaaneq kommunimit unitsinneqarsinnaavoq.</p>
8. Ikiorsiineq qanoq annertutigiva?	<p>Paarsinermut akissarsiaqartitsineq angerlarsimaffinni ikiortit sulisarnerattut sap akunneranut amerlanerpaanik nal. ak. 40-tut inissinneqassaaq. Sapaatit akunneranut nal. ak. 40-t inorlugit paarsinissamut sulinngiffeqartoqarsinnaavoq (piffissap ilaannaani sulinngiffeqarneq). Taassuma saniatigut paarsinermut atasumik sulinngiffeqarneq qanigisaasut arlallit akornanni avinneqarsinnaavoq.</p> <p>Paarsinermi akissarsiaqarsinnaatitaaneq paarsiunnaarnermi unitsinneqassaaq. Paaqqutarisariaqartup toqukkut qimagunnerata kingorna ullut 14-it tikillugit paarsinermi akissarsiaqarsinnaatitaaneq atuuppoq.</p>

	Akissarsiaqartinneqartoq innuttaasup pisinnaasaanik allanngortoqarpat paasissutissiussaatitaavoq, tamanna ikiorserneqarnerata allanngorneranik kinguneqassappat aamma napparsimmaavimmut unitsitsisoqartariaqassappat. Allanngortoqarnerani paarsinerminut akissarsisartoq Tulleriaarisartunut saaffiginnissaaq. Paaqqutarineqartariaqartup sivikitsuinnarmik napparsimmaavimmut assigisaanulluuniit unitsinnejarnera tamanna namminermi paarsinermut akissarsianik atorunnaarsitsinermik kinguneqassanngilaq.
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	Tulleriaarisartoqatigiit. Tulleriaarisartut paarsinermut akissarsiaqartitsinermut qinnuteqaammik tigusaqaraangamik piaartumik suliat katersorneqarsimasut tunngavigalugit aalajangiisassapput. Itigartitsineq allakkatigut tunngavilersorneqassaaq maalaaruteqarnissamullu ilitsersummik ilanngussiffagalugu nassiunnejassalluni.
10. Ikorsiineq qanoq malittarineqartarpa?	Malitseqartinneqanngilaq.
11. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	Ulloq aalajangiiffiusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorssinnaavutit: Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk Ulluinnarni nal. 10:00-15:00 E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl

7.9 Suliat pitsaassusaasa allaaserinerat: Nammineq angerlarsimaffigisami iumassuinermut tapersersuineq

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisisitigut tunngavissaq sunaava?	Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuuteqartoq. Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 29, 7. august 2020-meersoq
2. Ikorsiinikkut kikkut pisariaqartitsinerat matussuserneqassava?	Paarsinermi akissarsiaqartitsineq innuttaasumut tunniunnejassaaq taassuma ilaqtutaminik utoqqarmik nammineq angerlarsimaffimmini najugaqartumik ulluinnarni iumassorneqarneranik suliaqarpat aamma inuttut

	ikiorneqarnissamik isumassorneqarnissamillu akuersissummik tunineqarsimappat.
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	<p>Ikorsiinikkut siunertaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inummut innarluutilimmut qanigisaasup isumassuinermik ingerlatsisup isumassuinermik suliaqarnissaanut aningaasatigut nukissaqarnissaanik qulakkeerinnissutaavoq. • Innuttaasup utoqqalisup piginnaasakillisimagaluarluni nammineq angerlarsimaffimmini najugaqaannarnissaanut tapersersuissalluni
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Qanigisaasut aningaasatigut taperserneqarsinnaapput imaaattoqarpat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paarsinermi akissarsiaqartitsineq innuttaasumut tunniunneqassaaq taassuma ilaqtaminik utoqqarmik nammineq angerlarsimaffimmini najugaqartumik ulluinnarni isumassorneqarneranik ikuunnermillu suliaqarnissamut tapersersorneqartussatut akuerineqarsimappat • Pissarsisussaq saniatigut ilivitsumik ilaannakortumilluunniit isertitaqarneq ajorpoq angerlarsimaffimmi ulluinnarni isumassuinermik ingerlatsinermi saniatigut
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Innuttaasup nammineq angerlarsimaffiani tapersersuinedq isumassuinissarlu isumassuisumit aaqqissunneqassapput.</p> <p>Soorlu makkilaatinneqarsinnaapput:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inunnik allanik peqateqarsinnaalernissamut • Avatangiisinut attaveqalerneq • Attavinnut suleqateqalernissamut, soorlu qanigisanut, tarrikkut nappaatilinnik sullissivimmut, sullissisumut, nakorsamut aamma inunnut susassaqartunut allanut. • Inuttut ikiorneqarneq • Angerlarsimaffimmi suliassanut pisariaqartunut ikorfartorteqarneq <p>Ikorfartuinerit aallaavittut angerlarsimaffimmi ikiortit suliassaraluanut naapertutissapput Angerlarsimaffimmi ikiortit pillugit suliat pitsaassusaata allaaserineqarneri.</p>
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	<p>Makkununnga akiliutinut tapiisoqartangnilaq.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Angerlarsimaffinni peqqissaasoqarneq • Angerlarsimaffimmi ikiorteqarneq

7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	Tapersersuineq Naalakkersuisut minnerpaaffissatut annerpaaaffissatullu aalajangersagaasa, ukiut tamaasa tamanut saqqummiunneqartartut iluaniitinneqassaaq. Annerpaamik sapaatip akunneranut nalunaaquittap akunneri 40-t akissarsissutaasinnaapput. Ikorfartuinermut tiimiliussanut uppernarsaanermut angallassinermullu piffissaq atorneqartut ilaatinneqarput.
8. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	Ikorsiineq akeqanngilaq.
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	Tulleriaarisartoqatigiit.
10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik.
11. Sullisisup piginnaasaanut piumasagaatit?	Isumassuisusup suliatigut piginnaasaqarnissaa piumasagaataanngilaq, kisianni pineqartoq suliassaminut naleqquyttuussaaq aammalu pineqartoq illoqatigiinnut ilaassanngilaq, pinerluuteqarsimasinnaanermut uppernarsaammik pissarsiniartoqassaaq, pisariaqarpallu aamma meeqqanik innarliisimannginnermut uppernarsaammik pissarsiniartoqassalluni.
12. Ikorsiineq qanoq malitseqartinneqartarpa?	Sullisisup inuk innarluuteqartoq qanoq siuariartortiginersoq aamma nalerismanersoq ataavartumik malinnaaffigissavaa, tamakkulu aqqutigalugit aaqqissuussineq isumassuisorlu oqaloqatigissutigisassallugu. Ukiut ataasiarluni killiffik pillugu naliliinermik suliaqartoqassaaq, taanna suleqatigiit aqutsisuanit akisussaaffigineqarpoq.
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	Ulloq aalajangiiffiusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorssinnaavutit: Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk Ulluinnarni nal. 10:00-15:00 E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl

7.10 Suliassat allaaserineqarnerat: Ikorfartorti

Imarisai	Nassuaat
-----------------	-----------------

1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	<p>Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartoq.</p> <p>Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 29, 7. august 2020-meersoq</p>
2. Ikorsiineq pisariaqartitanik sunik matussusiissava?	Utoqqalinersiallit ulluinnarni namminneq isumagisassaminnut ikiorneqarnissamik tapersorsorneqarnissamillu pisariaqartitsisut.
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	<p>Ikorsiinikkut siunertaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sammisqaqtitsineq, tapersersuineq, ilitsersuineq aamma sungiusaaneq, taamaaliornikkut innuttaasup nammineq kissaatigisani naapertorlugit inuunerminut akisussaausuvinnaaqqullugu ingerlatsisinnaaqqullugulu. • Innuttaasoq naak piginnaasakillisimagaluarluni sapinngisamik nalinginnaasumik inuuneqarnissaanut nukittorsaanissaq • Innuttaasup silarsuarmut avatangiiserisaminut attaveqalernissaa attaveqarneranullu periarfissaanik pitsanngorsaaneq ilaatigut neqeroorutinik piusunik atugaqarnikkut.
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Utoqqalinersiutillit ulluinnarni tapersorsorneqartariaqartut nal akunnerinik ikorfartorteqarnissamut innersunneqarsinnaapput, pissutsit imaappata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasoq utoqqalinersianik pissarsisinnaanermut ukiussarititaasut pillugit inatsisit qaqugukkulluunniit atuuttut qaangerlugit ukioqalersimappat • Innuttaasoq ulluinnarnik aaqqissugaasunik pilersitsinissamut ikiorneqarnermik ikorfartorneqarnermillu pisariaqartitsisoq • Innuttaasoq mattusimalluni inuuppat aamma ersittumik atugarliorpat, aamma katsorsarneqarnissamik imaluunniit isumassorneqarnissamik pisariaqartitsippat neqeroorutit atuuttut iluanni naammassineqarsinnaanngitsunik • Innuttaasoq inuttut aamma pisortat aaqqissugaannut attaveqanngippat imaluunniit annikitsuinnarmik attaveqarpat taamaattumillu ikorfartortecarnermik aaqqissuussamik iluaquteqarsinnaappat • Innuttaasoq immaqa tarnikkut killilinnik ilungersuutigisaqarpoq taakkua isumagineqarsinnaapput
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	Ikorsiinertut aaqqissuussat siammasissut pineqarsinnaapput, taakkua inunnut ataasiakkaanut aalajangersimasumik naliliinerit tunngavigalugit kiisalu iliuusissatut pilersaarut

	<p>tunngavigalugit aamma innultaasumut immikkut anguniagassatut aaqqissuunneqassapput.</p> <p>Tulliuttunut ikorfartuinermi ilitsersuinermillu tunniussisoqarsinnaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ullut nalinginnaasut aaqqissuunnissaannut • Attavinnut suleqateqalernissamut, soorlu qanigisanut, tarnikkut nappaatilinnik sullissivimmut, sullisisumut, nakorsamut aamma inunnut susassaqtunut allanut. • Silarsuarmik avatangiiserisamik attaveqarnermik pilersitsineq inooqatigiillu attaveqaqatigiinnerannut ilanggunneq • Ulluinnarni ikorfartorneqarsinnaanermut pisariaqartitanik qulaajaaneq • Angerlarsimaffimmi suliassanut pisariaqartunut ikorfartorteqarneq • Inuttut ikiorneqarneq
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	<p>Ikiorsiinernut tulliuttunut tapiissuteqartoqarneq ajorpoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Angerlarsimaffimmi ikiorteqarneq • Angerlarsimaffinni peqqissaasoqarneq
7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	<p>Nal akunneri ikorfartorteqarnissamut tunniussinermi innuttaasup pisariaqartitaanut killiliussanik naliliineq tunngavigineqassaaq, taakkua inatsisitut tunngavimmi allaaserineqarput.</p> <p>Ikiorsiineq innuttaasup angerlarsimaffiani annermik pissaaq.</p>
8. Ikiorsiineq qanoq akeqarpa?	Ikiorsiineq akeqanngilaq.
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	Tulleriaarisartoqatigiit.
10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik.
11. Sullissisup piginnaasaanut piumasqaatit?	<p>Sulisut isumaginninnermut aamma peqqinnissamut assistentiusinnaapput, perorsaasuuusinnaapput imaluunniit inuit isumaginninnermut arlaatigut ilinniagaliusinnaallutik ilinniagaqanngitsuuusinnaallutiluunniit.</p> <p>Naatsorsuutigineqarpoq inuup ikorsigassap nappaataa apeqqutaatinnagu ikorfartortiusup suliassaq isumagisinnaassagaa.</p> <p>Innultaasup isumaginninnikkut sungiusarneqarnerani, tapersorsorneqarnerani isumassorneqarneranilu pisariaqartitai sanilliullugit sulisup immikkut ilisimasai sulinermilu tunuliaqtai ataqatigiilluinnartuussapput.</p>

12. Ikorsiineq qanoq malitseqartinneqartarpa?	<p>Ikorfartorti pisussaatitaavoq ikorfartortit nalunaarusiaannik ukiumut ataasiarluni suliaqassalluni, taanna aallaavigalugu innuttaasumut iliuusissatut pilersaarut naliliiffigineqaqqissaq.</p> <p>Suliniutit sullissinerillu iliuusissatut pilersaarutaaqqaartumit allaassuteqarpallaarpata, sullissisoq pisussaavoq tamatuminnga sullissinermut suleqatigiinnut ilisimatitsissuteqassalluni sullissinissatut akuersissutigineqarsimasut nutaamik naliliiffigineqarnissaat siunertalarugu.</p>
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	<p>Ulloq aalajangiiffiusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorsinnaavutit:</p> <p>Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk</p> <p>Ulluinnarni nal. 10:00-15:00</p> <p>E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl</p>

7.11 Suliat pitsaassusaasa allaaserinerat: Ingiallorteqartitsisarneq

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	<p>Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuuteqartoq.</p> <p>Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 29, 7. august 2020-meersoq</p>
2. Ikorsiinikkut kikkut pisariaqartitsinerat matussuserneqassava?	<p>Utoqqalinersiallit namminneq angerlarsimaffiminni aamma sammisassatut toqqakkaminni peqataanissaminut ingiallorteqarnissamik pisariaqartitsisut.</p>
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	<p>Ikorsiinikkut siunertaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inuusuttoq suliffiup nalinginnaasup avataatigut sammisassanut assigiinnngitsunut peqataasinnaanera taamaalillunilu angerlarsimaffiup avataani allanut attaveqalerluni attuumassuteqarsinnaaneranillu qulakkeerinnikkumaneq • Innuttaasup inuiaqatigiinni qanigisamini peqataatinneqarneranut periarfissaqartitsineq aamma namminersorluni namminerlu inuunerminik annermik aalajangiisinhaassuseqarneranik qulakkeerinninneq

	<ul style="list-style-type: none"> Qanigisaasunik oqilisaassiumaneq taakkua angerlarsimaffiup avataani sammisanut peqataasinnaanerannut periarfissiinikkut.
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Utoqqalinersialinnut ingialorteqartitsineq innersuussutigineqarsinnaavoq, imattoqarpat:</p> <ul style="list-style-type: none"> Innuttaasoq utoqqalinersianik pissarsisinnaanermut ukiussarititaasut pillugit inatsisit qaqgukkulluunniit atuuttut qaangerlugit ukioqalersimappat Innuttaasoq ataavartumik aamma malunnaatilimmik piginnaanikillisimavoq, taamaattumik ikiorteqarnani angerlarsimaffiup avataani angalaarsinnaanani Innuttaasoq sammisassani assigiinngitsuni peqataanissamik kissaateqarpoq
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Innuttaasup innarluutillip nammineq aalajangissavaa sammisanut sunut ingiaqateqarunnerluni. Tassaasinnaapput:</p> <ul style="list-style-type: none"> Pisiniussineq Filmeriarneq Pinngortitami angalaarneq Kulturikkut inooqatigiinnullu aaqqissuussat Timersorneq <p>Ingialorteqarnermi tulliuttut tapiiffigineqarsinnaapput:</p> <ul style="list-style-type: none"> Qaatiguulernerme qaatiguuiarnermilu Perusuersartarfiliarnermut ikiorneqarneq Issiavimmik kaassuartakkamik aamma pisunniarnermi atortunik allanik ikiorneqarneq
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	<p>Ikiorsiinernut tulliuttunut tapiissuteqartoqarneq ajorpoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sammisat inunnik isumaginninnikkut perorsaanermik tapersersortariaqartut Angerlarsimaffimmi suliassatigut ikorfartorneqarneq Aningaaserivimmit aningaasanik tigusineq sulianullu aningaaserivimmut attuumassuteqartut <p>Ingialorti attaveqaatitut ikorfartortitulluunniit imaluunniit pulaartartutut atuuffeqanngilaq, aamma taamaattumik piffissaq angerlarsimaffimmi issiaqatigiinnissamut atorneqarsinnaanngilaq.</p>
7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	<p>Innuttaasoq qaammammut 15 tiimit tungaanut ingialorteqarsinnaatitaavoq.</p> <p>Innuttaasoq ingiaqateqarnissamut pisinnaatitaaffeqartup, inuk ingiaqatissani nammineq siunnersuutigisinnavaa. Ingiallortimik toqqaaneq kommunimit akuersissutigineqassaaq atorfinitssinnejarluni.</p>
8. Ikiorsiineq qanoq akeqarpa?	Ikiorsiineq akeqanngilaq. Sammisatut kissaatigineqartup peqataaffigineqarnera akeqassappat ass. filmeriarnermi

	billitsi, angallatsinnej, nioqqutissat il il, taava innuttaasup nammineerluni akiligassat akilissavai.
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	Tulleriaarisartut.
10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik.
11. Sullissisup piginnaasaanut piumasagaatit?	Ingiallortaasussamut immikkut ittunik piumasagaateqartoqanngilaq, kisianni ingiallortaasoq ajornanngippat inunniq innarluutilinnik soqutiginnillunilu imaluunniit sullissinermik misilittagaqartuussaaq. Ingiaqataasartussamik toqqaanermi, aamma pingaartinneqartarpooq, innuttaasoq ingiaqataasullu soqutigisassi assigiinnissaat. Pinerlisimannnginnermut uppernarsaammik naammaginartumik pissarsiniartoqassaaq.
12. Ikorsiineq qanoq malitseqartinneqartarpa?	Innutaasumit ikorsiineq ukiumut ataasiarluni qinnutigineqaqqissaaq. Tassunga atasumik nalilersorneqassaaq innuttaasup ikorsiissummik nuannaarutiginnissanersoq.
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	Ulloq aalajangiiffiusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorsinnaavutit: Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk Ulluinnarni nal. 10:00-15:00 E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl

7.12 Suliassat allaaserineqarnerat: Angerlarsimaffimi ikiorteqarneq

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	Pisortanit ikorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 6, 20. juuni 2022-meersoq Angerlarsimaffimi ikiorteqartitsisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 32, 26. juli 1994-imeersoq. Utoqqalinermi pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 23. november 2015-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartoq
2. Ikorsiinermi pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	Innutaasut paaqqutarineqarnissamik aamma illup iluani ikiorneqarnissamik pisariaqartitsisut. Una tunngavigalugu ikorsiisoqartarpooq "imminut ikorsinnaanngornissamut

	iikiuineq", tassa imappaq innuttaasut sapingnisamik piginnaanngorsaaqqikkumalluni peqataatinneqassapput.
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	<p>Ikorsiinikkut siunertaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasup sapingnisamik sivisunerpaamik nammineq angerlarsimaffimmini najugaqaannarnissaanut tapertaaneq • Innuttaasup nammineq killiliussami iluani toqqisisimaneranik qulakkeerinninneq • Napparsimavimmut unittarnerit uneqattaarnerillu pinaveersimatinneqarnerat
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Innultaasoq angerlarsimaffimmi ikiorteqarnissamut innersunneqarsinnaavoq, imattoqarpat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasut annertuumik innarluuteqarpat • Innultaasoq ataavartumik nappaateqarpat • Innuttaasup piginnaasai annikillisimasut • Innultaasoq tassanngaannartumik ajoqtigisaqalerpat aamma nappaateqalerpoq • Innultaasoq utoqqalinersiaqarpoq namminerlu angerlarsimaffiminiiginnarnissaminut angerlarsimaffimmi ikiorteqarnissaq pisariaqartippaa • Innultaasup angerlarsimaffia uumasupiloqanngilaq, matumani kumaat iikkamiittartut, uumasupiluit nungusarnisiaasa tungaannut.
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Innultaasup pisariaqartitaanik aalajangersimasumik naliliineq tunngavigalugu ikorsiinerit tuliuuttut neqeroorutigineqarsinnaapput:</p> <p><u>Paaqqutarinninneq isumassorneqarnerlu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Atisaajarneq atisalersornerlu • Timikkut akulaakkullu salitsinneq • Nangermik taarsiineq • Quisarfiup issiaviullu quisarfittallip taarsneri • Perusuersartarfiliarnermut ikiorneqarneq • Inuttut eqqiluisaardeq • Siniffimmi uffarneqarneq • Kuutsitsilluni uffarneqarneq • Qulitsinneq • Qanermik eqqiqartinneq kigutigissartinnerlu • Isikkani assanilu kukiaartinneq, annikitsumilli • Unngiarneq • Illaartinneq • Ammip paarinera • Alersiusanut, isarussanut, tusartaatinut, qitimus najummissutinut timillu pisataasaanut ikuuineq • Siniffiliorneq • Ullaakkorsiutinik piareersaanermut aamma taniermut/ullup qeqqasiutissanik kissaanermut • Erruinermut ikuunneq • Nuunneqarnermut, ulluunerani innanganerup allangortinneranut

	<ul style="list-style-type: none"> • Nakorsaatinik nakorsaataasivimmum agguataarsimasunik innuttaasullu angerlarsimaffianniittunik pisarnissamut ikiuineq. • Toqusumik ilisaanissaanut piareersaaneq (asattuineq, atisalersuineq il.il.) • Quiffiup puussiartaanik imaarsineq • Oqorutit qaliinik taarsiineq • Allakkanut nakkartitsiviup imaartarnissaanut ikiuineq • Nerisat piariikkat kissassernerri <p>Suliassatigut ikiorserneqarneq Eqqiaaneq annermik makkuninnga imalik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eqqiaanermut ikuinermi pineqarpoq inip marlunnik initallip annertoqataa, tassa imaappoq: isaariaq, uffarfik, igaffik, ini kiisalu sinittarfik. Sapaatip akunnera allortarlugu nalinginnaasumik eqqiaasoqarsinnaavoq. • Støvsugerneq/sanerneq, natermik asaaneq, pujoralajaaneq iikkani pisattallu qaavini pisataqanngitsuni aamma perusuersartarfiup eqqiarnera. • Nillataartitsiviup salinnerra • Igitassanik igitsineq, Angerlarsimaffimmi ikiortip igitassat puussiat marluk amerlaqataat immikkut 5 kg-nik oqimaassusillit igissinnaavai. <p>MALUGIUK: Eqqiaaneq innuttaasunut inoqutigiinnut ataatsinut taamaallaat neqeroorutigineqarsinnaavoq, inoqutigiinni eqqiaanissamut arlaannaalluunniit piginnaasaqanngitsunut.</p> <p>Pisiniartarneq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Amerlanerpaamik sapaatip-akunneranut ataasiarluni. Angerlarsimaffimmi ikiortip puussiat marluk immikkut 5 kiilunik oqimaassusillit tigummiarsinnaavai. Pisiniarneq innuttaasoq ilaatinngu pissaaq. <p>Atisanik errorsineq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Errortassat oqimaannerpaamik 5 kg-t marluk errorsivinnut marlunnut sap. ak. ataasiarluni. • Manisinermut ikorneqarneq. <p>Nangernut aningaasaliissutit: Akiliutitaqanngitsumik nangernut aningaasaliisoqarsinnaavoq, innuttaasoq quuminik aamma/imaluunniit annaminik aqutsisinnaanngippat tamannalu nakorsamit taamatut napaateqarneranut ersiutit naammassillugit misissorneqarneranit inerniliunneqarsimappat, imaluunniit innuttaasunut qaangersinnaangisaminnik nappaateqartunut.</p> <p>Nakorsaataasivik: Nakorsaaataasivik parnaarneqarsinnaasoq innuttaasumut tunniunneqarsinnaavoq, innuttaasoq eqqaamaniarnerminik ajornartorsiuteqartutut nakorsamit naammassillugu misissorneqareersimasumut, aamma kukkanumik nakorsaatimi annertussisisaaanik iiisoorsinnaasumut.</p>
--	--

	<p><u>Nuup avataani kommunip illoqarfiini nunaqarfiinilu, naleqqufiinilu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Imertaassineq solarimillu aallerneq • Pisiniarfimmik nioqqutissanik assartuineq • Errorsisarfimmik ataatsimoorussamut tassanngaaniillu ingerlassineq <p>Peqqinnissaqarfik isumaqatigiissuteqarfigalugu ikiorteqartitsisoqarsinnaavoq*:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nakorsaammik najuussortakkamik tunniussinermi ikiuineq • Isit kuseriarnissaannut ikiuineq • Siutit kuseriarnissaannut ikiuineq • Tarngummik nakorsaatitalinnik taninnissamut ikiuineq • Anarfissianik imaarsinermi imaluunniit taarsiinermi ikiuineq • Anarfissianik saliinermik ikiuineq • PEG-sullulikkut nerisitsinermut ikiuineq • Aap naqitsinerata uuttortarneranut ikiuineq • Isikkat allangorneranni malinnaaviginninnermut ikiuineq <p>*Ikiorsiissutit taakkua taamaallaat innuttaasunut taakkuningga tunineqarnissaminnut innersuunneqarsimasunut tunniunneqarsinnaapput.</p>
<p>6. Suliat suut ikiorsiinermut ilaatinneqanngillat?</p>	<p>Ikiorsiinernut tulliuttunut tapiissuteqartoqarneq ajorpoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasunut diabeteseqartunut nappaatip nakorsarneqannginnerata kinguneranik allanik malunniuteqartitsisunut, svampeqartunut imaluunniit isikkamikkut aaqqinnejqarsinnaanngitsumik nappaateqartunut isumaginninneq. • Nakorsaatinik aallerneq/tunniussineq • Errortassarpassuit, tassa imaappoq, errortassat 10 kg sinnerlugit oqimaassusillit, aamma marloriarnermit amerlanerusunik errorsisariaqarnermik suliassaasut. • Illu tamakkerlugu eqqiaaneq • Igalaanik qillarissaaneq • Amerlasuunik pisiniarneq – innuttaasup pisiniarfimmik nioqqutissat aggiunneqarnissaannik isumaqatigiissusiornissaa kajumissaarutigineqassaaq. • Innuttaasup aningaasaataanik aqutsinissamut ikiorneqarneq, aningaaserivimmun tunngasunik ikiorneqarneq ilanngullugu. <p>Assersuutigalugu nereqatigiinnerup nuannateqatigiinnerullu kingorna erruineq</p>
<p>7. Sullissineq qanoq annertutigiva?</p>	<p>Ikiorneqartussat pisinnaassusii nukissaqassusiilu naapertorlugit innersuussisoqartassaaq ikiorsiisoqarluniilu.</p> <p>Nuuk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ulloq unnuarlu

	<p>Tasiilaq:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nal /Kl: Nal. 08:00 – 22:00 sapaatip akunnerani ullut tamaasa <p>Paamiut:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nal /Kl: Nal. 07:30-miit - 15:30-p tungaanut sapaatip akunnerani ullut tamaasa, pisariaqartitsisoqartillugulu 07:30-miit – 23:00-ip tungaanut sapaatip akunnerani ullut tamaasa. <p>Kommunip sinnera, Ittoqqortoormiit aamma nunaqarfiiit: Nal. 8.00-16.00 ataasinngornermiit tallimannngornermut, pisariaqartitsisoqartillugulu 7:30 – 23:00 sapaatip akunnerani ullut tamaasa.</p> <p><u>Immikkut pisariaqartitsineq</u> Isumassuinertermiik suliallit pissutsini aalajangersimasuni innuttaasup kissaatigippagu, atsiukkamik uppernarsaaserneqarsinnaapput innuttaasup angerlarsimaffianut matuersaammik tunniussisoqarneratigut namminneerlutik isersinnaanissaannut. Taamatut pisoqassaaq assersuutigalugu innuttaasup nammineerluni matumik ammaasinnaaneq ajornakusoortippagu.</p>
8. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	<p>Angerlarsimaffimmi ikiorteqarnermi innuttaasup inoqutigiivisa akissarsiaat apeqqutaapput aamma suliassaqarfimmut akigititat malinneqarput.</p> <p>Taamaattoq ikorsiineq akeqanngilaq isumaginninnikkut iliusissatut pilersaarummut atasumik innuttaasoq angerlarsimaffimmi ikiorteqarallartussaatitaappat. Ikorsiineq utoqqalinersiaqartumut aamma akeqanngilaq, tamatumani angerlarsimaffimmi ikiorteqarneq namminerisamik angerlarsimaffimiiginnarnissamut pisariaqartinneqartoq nalinerneqarpat.</p> <p>Innultaasoq nammineq angerlarsimaffimmini errorsiveqanngippat errorsinermut atasumik atuisup akiliutissai amerlanerussapput, errorsisarfimmut ingerlassinermut errorsisarfimmillu errorsivinnik atornermut atasumik.</p>
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	Tulleriaarisartut
10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik
11. Sullissisup piginnaasaanut piumasqaatit?	Isumaginninnermut aamma peqqinnissamut assistentit, peqqinnissamut ikiortit imaluunniit assigisaanik ilinniagallit kiisalu ilinniarsimangitsut. Sulisut ilinniarsimasut amerlanerunissaat anguniarneqassaaq.

12. Ikorsiineq qanoq malitseqartinnejartarpa?	Tulleriiarisartoq, suleqatigineqartut (angerlarsimaffimmi ikiorti aamma angerlarsimaffimmi peqqissaasoq) suleqatigalugit pisariaqartitsineq malillugu nalilersueqqittarpoq, minnerpaamillu ukiumut ataasiarluni.
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	<p>Ulloq aalajangiiffiusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorssinnaavutit:</p> <p>Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk</p> <p>Ulluinnarni nal. 10:00-15:00</p> <p>E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl</p>

7.13 Suliassat allaaserineqarnerat: Nerisaqartitsineq

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	Kiffartuussineq taanna inatsisitigut pisussaaffiunngilaq.
2. Ikorsiinikkut kikkut pisariaqartitsinerat matussuserneqassava?	Innuttaasumut nammineq nerisassiornissamut ajornartorsiuteqartumut imaluunniit nammineq nerisassiorsinnaanngitsumut nerisassanik kissartunik peqqinnartunillu aggiussineq.
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	Qulakkiissallugu innuttaasoq nerisassanik inuussutissaqarluartunik nerinissaanut periarfissaqartinnera.
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	Innuttaasut piginnaasakillisimanertik pissutigalugu kissartunik nerisassiorsinnaanngitsut ikorsiisummik pisinnaapput.
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinnejarsinnaappat?	Taamaallaat nerisassanik aggiussineq kisimi. Tunniussinermut innuttaasoq najugaqassaaq.
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinnejangillat?	<p>Ikorsiinernut tulliuttunut tapiissuteqartoqarneq ajorpoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kissaneq • Sassaalliineq • Torersaneq • Erruineq
7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	<p>Ikuineq ukiup ullui tamakkerlugit pisarpoq nal. 10:30-12:30 akornanni.</p> <p>Ullup qeqqanut kissartut inummut ataatsimut pineqarsinnaapput kiisalu nerisassat amerlanerusut toqqarneqarsinnaapput unnukkorsiutornissamut naammattunngorlugit. Nakorsap innersuussinera naapertorlugu nerisassat immikkut ittut</p>

	<p>aggiunneqarsinnaapput. Innuttaasut namminerisaminnik najugallit kisimik tunniussivigineqartarput.</p> <p>Ikiorsiissut illoqarfinni tunniunneqarsinnaavoq ilaatigullu tamanna ajornanngippat nunaqarfinni tunniunneqarsinnaavoq.</p>								
8. Ikiorsiineq qanoq akeqarpa?	<p>Nerisassat kissartut akigititat atuuttut naapertorlugit akeqarput. Akigititami ilaapput aggiussineq/biiliussineq.</p> <p>Nerisanut akiliut qaammammut kingumoortumik akilersinneqartassaaq, pensioninit ilangaaassinkkut.</p>								
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	Tulleriaarisartoqatigiit.								
10. Kina ikiorsiinermik tunniussisuua?	Kommunimit sullissisoq.								
11. Sullissisup piginnaasaanut piumasqaatit?	Igaffimmit tunisassiortutut akuerisaasumit nerisassanik aggiussineq. Nakorsap innersuussinera naapertorlugu nerisassat immikkut ittut aggiunneqarsinnaapput.								
12. Ikiorsiineq qanoq malitseqartinnejartarpa?	Tulleriissaarisartut ingerlaavartumik nalilersuisarput minnerpaamillu ukioq allortarlugu. Igaffik nerisassiorfiusoq iluarisimaarinnineq pillugu ukiumoortumik misissuisassaaq.								
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	<p>Ikiorsiineq pillugu unnga naammagittaalliuuteqartoqarsinnaavoq:</p> <p>Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik +299 36 76 00 si@sermersooq.gl Imaneq 34, Postboks 1005 3900 Nuuk</p> <table border="1" data-bbox="643 1253 1421 1410"> <tr> <td>Ammasarfii</td><td>Piffissat sianerfissat.</td></tr> <tr> <td>ataa. - pinga. 10:00 – 15:00</td><td>ataa. - pinga. 08:30 – 10:00</td></tr> <tr> <td>sisa. 12:00 - 17:00</td><td>sisa. 16:00 - 17:00</td></tr> <tr> <td>tall. 10:00 - 12:00</td><td>tall. 08:30 - 10:00</td></tr> </table>	Ammasarfii	Piffissat sianerfissat.	ataa. - pinga. 10:00 – 15:00	ataa. - pinga. 08:30 – 10:00	sisa. 12:00 - 17:00	sisa. 16:00 - 17:00	tall. 10:00 - 12:00	tall. 08:30 - 10:00
Ammasarfii	Piffissat sianerfissat.								
ataa. - pinga. 10:00 – 15:00	ataa. - pinga. 08:30 – 10:00								
sisa. 12:00 - 17:00	sisa. 16:00 - 17:00								
tall. 10:00 - 12:00	tall. 08:30 - 10:00								

7.14 Suliassat allaaserineqarnerat: Aputaajaaneq

Imarisai	Nassuiaat
1. Ikiorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	Kiffartuussineq taanna inatsisitigut pisussaaffiunngilaq.
2. Ikiorsiinermi pisariaqartinnejartitat suut matussuserneqassappat?	Aputaajaaneq innuttaasunut sullissinertut neqeroorutaavoq, piffissani nalinginnaasumit annertunerusumik apisimatillugu silataasa aputaajarneqarnissaannik pisariaqartitsisoqarnerani, taamaaliornikkut namminneq angerlarsimaffimmit peqataalluni inuuneq ingerlanneaannarsinnaaqqullugu.
3. Ikiorsiinermi suna siunertaava?	Ikiorsiinikkut siunertaavoq:

	<ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasup nammineq angerlarsimaffimmini sivisuumik inuunissaata qulakkeerneqarnera • Innuttaasup ulluinnarnik peqataalluni inuunerata attatiinnarneqarneranik qulakkeerinnineq
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Innutaasut inigisaasa silataasa aputaajarneqartarnissaannut innersuussisoqassaaq, imaattoqarpat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innutaasut anigorneqarsinnaanngitsumik nappaatillit aamma/imaluunniit piginnaassusiat ataavartumik annikillisimasut • Innutaasup najugaani inunnik allanik suliamik ingerlatsisinnaasumik najugaqartoqartutut nalunaarsuisoqarsimannngippat • Innutaasoq inissiaatileqatigiiffiup illuutaani najugaqanngilaq imaluunniit peqatigiiffiimmi, tassani inissiaatileqatigiiffik/peqatigiiffik aputaajaanissamut pisussaaffeqarmat
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	Najugaqarfiiit silataanni aputaajaaneq piffissani annertuumik apummik nakkaasoqartillugu nammineq isumagisumik ingerlanneqartarpot, innutaasut angerlarsimaffiinut ornigussinnaaneq apummit killilersimaneqartillugu.
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	Aaqqissuussinermi aputaajaaneq kisimi ilaavoq.
7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	<p>Aputaajaanermi tulliuttut atugassarititaapput:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aaqqissuussineq nammineq isumagisumik aallartinneqartarpoq piffissani annertuumik apummik nakkaasoqartillugu, taamaattumik innutaasoq nammineerluni kommunimi teknikkeqarnermut immikkortuanut <i>attaveqassanngilaq</i>. • Aputaajaaneq piffissani sila peqqutaalluni innutaasut najugaqarfiiisa tungaanut aqqutigiuminaalligaangat kommunimit naliliisoqarneratigut atulersinneqartassaaq. • Ullormut amerlanerpaamik ataasiarluni aputaajaasoqartassaaq. • Ullup qanoq ilinerani aputaajaasoqarnera assigiinngissinnaavoq. Ulluni ulapaarfiusuni utaqqisinnaaneq innutaasumit naatsorsuutigineqassaaq. • Utoqqarnut aamma inunnut innarluutilinnut inissiat naleqqussakkat eqqaanni aputaajaaneq kommunimit isumagineqarsinnaanngilaq taakku inissiaatileqatigiiffiup ataaniimmata <p>Tunngaviatigut illoqarfinni taamaallaat matup saava kisiat aputaajarneqartarnissaanut misissuisoqarsinnaavoq.</p>
8. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	Ikorsiineq akeqanngilaq.
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	Tulleriaarisartoqatigiit.

10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Sanarfinermut Avatangiisunullu Ingerlatsivik								
11. Sullissineq qanoq malinnaavigineqassava?	Sullissineq ingerlaavartumik nalilersorneqartarpoq.								
12. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	<p>Ikorsiineq pillugu uunga naammagittaalliuuteqartoqarsinnaavoq:</p> <p>Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik +299 36 76 00 si@sermersooq.gl Imaneq 34, Postboks 1005 3900 Nuuk</p> <table border="1" data-bbox="643 640 1421 799"> <tr> <td>Ammasarfii</td> <td>Piffissat sianerfissat.</td> </tr> <tr> <td>ataa. - pinga. 10:00 – 15:00</td> <td>ataa. - pinga. 08:30 – 10:00</td> </tr> <tr> <td>sisa. 12:00 - 17:00</td> <td>sisa. 16:00 - 17:00</td> </tr> <tr> <td>tall. 10:00 - 12:00</td> <td>tall. 08:30 - 10:00</td> </tr> </table>	Ammasarfii	Piffissat sianerfissat.	ataa. - pinga. 10:00 – 15:00	ataa. - pinga. 08:30 – 10:00	sisa. 12:00 - 17:00	sisa. 16:00 - 17:00	tall. 10:00 - 12:00	tall. 08:30 - 10:00
Ammasarfii	Piffissat sianerfissat.								
ataa. - pinga. 10:00 – 15:00	ataa. - pinga. 08:30 – 10:00								
sisa. 12:00 - 17:00	sisa. 16:00 - 17:00								
tall. 10:00 - 12:00	tall. 08:30 - 10:00								

7.15 Suliassat allaaserineqarnerat: Angajoqqaanut inoorlaanik marluliaatilinnut arlalinnilluunniit meeralinnut ikiuineq tapersersuinerlu

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisisitigut tunngavissaq sunaava?	Pisortanit ikorsiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 6, 20. juni 2022-meersoq Angerlarsimaffimmi ikiorteqartitsisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 32, 26. juli 1994-imeersoq
2. Ikorsiinermi pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	Marlulianut, pingasulianut meeqqanulluunniit amerlanernut inunngortunut inoorlaat angajoqqaavinut ikiuineq.
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	Marlulianut, pingasulianut meeqqanulluunniit amerlanernut inunngortunut inoorlaat angajoqqaavinut ikiuineq, taamaaliornikkut angajoqqaangortut meeqqat pisariaqartitaannik isumaginninnissaminut nukissaqarluarneroqqullugit.
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	Innuttaasut ikiorserneqarsinnaapput marlulianut, pingasulianut meeqqanulluunniit amerlanernut inunngortunut inoorlaanut angajoqqaat.
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Inuit ataasiakkaat naliliiffigineqarnerat malillugu neqeroorutigineqarsinnaapput:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eqqiaaneq pingaarnertut støvsugerneq/sanerneq, asaaneq, pujoralajaaneq suut sanimukaartut qaavinik torersakkanik kiisalu igaffimmik uffarfinnillu eqqiaaneq • Pisiuussineq • Atisanik errorsineq • Miluffinnik errorsineq • Imertaassineq solarimillu aallerneq

6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	Ikorsiinernut tulliuttunut tapiissuteqartoqarneq ajorpoq: <ul style="list-style-type: none"> • Naalungiarsuit ineriarngerannik sunniineq • Naalungiarsuit alliarngerannik, nerisaqarnerannik paaqqutarineqarnerannillu akisussaaneq
7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	Sapaatip-akunnerini 65-ini annerpaamik sapaatip-akunneranut nal. akunneri 8-t ikorsiissutigineqarsinnaapput, imaluunniit meeqqat meeqqerivimmi aallartinnissaasa tungaanut, tassa sapaatip-akunneri 65-it sioqqullugit aallartissappata. Sullissineq ulluinnarni ulluunerani nal.: 08.00 - 16.00 taamaallaat neqeroorutigineqarsinnaavoq. Ikorsiineq aallartissinnaavoq ataataasup meerartaarnermut atasumik sulinngiffeqarnera naammassippat imaluunniit anaanaasoq kisimiittusimappat napparsimmavimmit angerlarnermut atasumik.
8. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	Ikorsiineq akeqanngilaq.
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	Tulleriaarisartoqatigiit.
10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik
11. Sullissisup piginnaasaanut piumasagaatit?	Angerlarsimaffimmi ikiortit aalajangersimasumik atorfegartitaasut, meeqqanik pinerluuteqarsimannginnermut uppernarsaateqareersut
12. Ikorsiineq qanoq malitseqartinneqartarpa?	Ingerlaavartumik meeqqat angajoqqaavi suleqatigineqarput.
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	Ulloq aalajangiiffiusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorssinnaavutit: Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk Ulluinnarni nal. 10:00-15:00 E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl

8. Inunnut innarluutilinnut tarnimikkullu nappaatilinnut suliassat allaaserineqarnerat

Kommuneqarfik Sermersuumit kissaatigineqarpoq innuttaasut innarluutillit allatuulli pisinnaatitaaffisa qulakkeerneqarnissaat aamma inuunermik eqeersimaartumik, naleqartumik namminersuutigisamik ingerlatsisinnaanerannut qulakkeerinnitraqassasoq inuiaqatigiinni peqataatinneqartutut misigisimaqqullugit. Taamaattumik kommunimi innuttaasunut innarluutilinnut taakkununngalu ilaquaasunut assigiinngitsunik neqeroorutaateqarpugut.

Kommuneqarfik Sermersooq marsi 2017-imi Inuit innarluutillit pillugit politikkimik akuersissuteqarpoq, tassani innuttaasut innarluutillit pillugit kommunip kissaatigisaanik ineriaartitsiffiginissaanut najoqqtassaqarpoq. Inuit innarluutillit pillugit politikki 2017-imiit 2027-p tungaanut atuuppoq. Innarluutilinnut politikkip saniatigut innarluutilinnut suliassaqarfimm pilersaarummik suliaqartoqarpoq, tassani Innarluutilinnut politikkimi anguniagassat qanoq piviusungortinnejassasut allassimapput.

Suliassat allaaserineqarneranni atuisut peqataatinneqarsinnaanerat periarfissaavoq. Innuttaasup neqeroorutit aaqqissuunneqarnerat aamma atorneqarnerat aalajangeeqataaffigisinnaavai. Innarluutilinnut aamma tarnikkut nappaatilinnut immikkoortortaq innuttaasut ataasiakkaat sutigt tamatigut sapinngisamik annerpaamik sunniuteqaqataasinnaanerannut aalajangeeqataasinnaanerannullu tapersersuissaaq pineqartup inuuneranut pingaaruteqartunut tamaginnut. Taamaaliussaagut:

- Kommunip ikorsiineranik aamma neqeroorutaanik aaqqissuussinitigut innuttaasut annerpaamik sunniuteqarsinnaalersillugit.
- Innuttaasoq, ikorsiinerup pingarnerup ilaattut sunniuteqaqataanissaminut tapersersorneqassasoq ikorneqarlunilu aamma nammineq sunniuteqarsinnaanerata atuutsinneqarneranut.

Pingarnerpaavoq innuttaasut ataasiakkaat nammineq sunniuteqaqataasinnaanerat, ilaannulli ilaquaasut inuillu pingaarutillit allat innuttaasup sunniuteqaqataanissaanut naapertuuttumik ikuuussinnaapput.

Suliat allaaserinerini ikorsiissutigineqartut neqeroorutigineqartullu ataasikkaat qanoq matussusiissanersut nassuaasersorneqarput.

8.1 Suliassat allaaserineqarnerat: Najugaqaqatigiiffiit

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersoq taanna allannguiteqarpoq atuutsinneqartunik. Inuit innarluutillit najugaqaqarfimm neqeroorfigineqartarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr 19, 4 november 2019-imeersoq.
2. Ikorsiinermi pisariaqartitat suut matussuserneqassapat?	Najugaqaqatigiiffik inersimasunut innarluutilinnut ulloq unnuarlu immikkut isumassorneqarnissamik paaqqutarineqarnissamillu pisariaqartitsisunut kiisalu allanik peqateqarnissamik kissaateqartunut atuuppoq.

	Ikiorsiinermi siunertarineqarpoq inuit innarluutillit inersimasut ataasiakkaat tarnikkut, timikkut inooqatigiinnermilu pissutsiminnik attassiinnarnissaannut, pitsangortitsinissaannut aamma ineriartortsinissaannut tapersersussallugit. Kajumissaarinermi aamma tapersersuinerup tamatumani pingaaruteqartup ilaagaa kinaassutsimik, imminut ataqqissutsimik inuunermlu nuannarisaqarnermik attassiinnarnissamut ineriartortsinissamullu tapersersuissalluni, kiisalu inuit akornanniissinnaanermut, attaveqarsinnaanermut namminnerlu inuunerminni annerpaamik sunniuteqarsinnaanermut tapersorsorneqarnissaq.
3. Ikiorsiinermi suna siunertaava?	<p>Ikiorsiinikkut siunertaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasup tarnikkut, timikkut inooqatigiinnermilu piginnaasaanik attassiinnarnissaanik attassiinnarnissaanullu kajumissaarissalluni tapersersuissalluni, taamaaliornikkut innuttaasoq nammineq angerlarsimaffiminut nuussinnaaqquullugu immaqa ikorfartuisoqatigiinnit ikiorneqarluni • Innuttaasup nammineq inuunerminik nammineq kissaatigisani naapertorlugu ingerlatsisinnanaaneranut kajumissaarineq • innuttaasumik kajumissaarissalluni inuunerup pitsaassusianik qaffassaajumalluni najukkami neqeroorutinik allanik atuisarnissamut
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Inersimasut innarluutillit timikkut tarnikkulluunniit annertuumik piginnaanikillismasut najugaqarfittut neqeroorummik pisariaqartitsisut najugaqatigiiffimmur innersuunneqarsinnaapput.</p> <p>Innultaasoq najugaqatigiiffimmi inissamik neqeroorfigineqarsinnaavoq, pissutsit imaattut atuuppata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasup timikkut tarnikkulluunniit annertuumik piginnaasakillismasoq • Innuttaasoq immikkut kajumissaartariaqarpoq, tapersersortariaqarluni, ikiorneqarluni isumassorneqartariaqarlunilu • Innuttaasoq ulloq unnuarlu nakkutigineqanngitsumi imminut paarisinnaavoq • Innuttaasup pisariaqartippaa aammali nukissaqartillugu ataqtigiiffimmi ilanngunnissani najugaqatigiiffimmilu sammisani peqataanissani
5. Suliat suut ikiorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Ataasiakkaat pisariaqartitaannik nalilersuereerluni tapersersuinermik, ikuunnernik aamma ilitsersuinernik ikiorsiisoqassaaq soorlu ukuninnga:</p> <p>Suliassatigut ikiorserneqarneq</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inuttut eqqiluisaardeq isikkoqarnerlu • Ullup qanoq ingerlanissaata aaqqissuunnera • Missingersuisornermut, missingersuutinut konto, PBS, qarasaasiakkut aningaaserivimmi kontunut il il ikuunneq. • Allakkanik atuffassineq • Nakorsaatinik aqutsineq / nakorsaatitorneq

	<ul style="list-style-type: none"> • Nakorsiartarfimmut, Najukkami tarnip nakorsaqarfianut pisortallu allaffeqarfiinut allanut attaveqarneq • Nutaamik initaardeq inissikkiartuaarnerlu <p>Suliamut piginnaasanik sungiusarneq</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eqqiaaneq • Ulluinnarni atugassanik niueriarneq • Nerisaqarnermut ilitsersorneqarneq ingerlaavartoq <p>Sammisat ikorfartuutaasut nalinginnaasut</p> <ul style="list-style-type: none"> • Siunnersorneqarluni ilitsersorneqarlunilu oqaloqatigiinnerit • Nammineq nukissanik ineriaartortsineq aamma taarsiutaasussanut pilersaarutit atulersinnejarnerat • Piginnaasat pioreersut nukittorsarnissaat nukittorsartarnissaallu • Innuttaasut sammisaqartinneqarnerini, kulturikkut timersornikkullu pikialaartitsisoqarnerani ingiaqateqartinneqarneq • Nikittarsinnaanermut sungiusarneq aamma peqateqarneq perorsaanermut pisariaqartitsisoqarneranik naliliinkut pisariaqarsorineqarpal • Pikkorissarernut, ilinniartitaanernut suliffeqarnermullu peqataanissamut kajumissaarineq <p>Oanigisaasunut siunnersuinermik ilitsersuinermillu ingerlatsinernik ataasiakkaanik neqerooruteqartoqarsinnaavoq.</p>
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	Ikiorsiinernut tulliuttunut tapiissuteqartoqarneq ajorpoq: <ul style="list-style-type: none"> • Angerlarsimaffimmi ikiorteqarnermut tapiissutit • Oqilisaassineq • Sungiusaqqinneeq • Nalileereernerup kingorna katsorsaanermut atasumik iliuuseqarneq • Nakorsaatnik annertussusiliinerit • Innuttaasup aningaasaqarneranik isumaginninneeq
7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	Ikiorsiinerup imaraa: <ul style="list-style-type: none"> • Isumaginninnermi perorsaasumit ikiorneqarneq isumassorneqarnerlu • Peqateqarnissamut sammisaqarnermullu periarfissaqartitsineq • Najugaqaqtigiffimi ineeqqamik 1 tunineqarneq • Toqusimasup pigisaanut eqqartuussivikkoortussanut toqqorsivimmik atuineq <p>Najugaqaqtigiffik innuttaasup namminerisamik angerlarsimaffiatut isigineqassaaq.</p> <p>Sullissinerup qanoq annertutiginissaanik aalajangiinermi inunnik ataasiakkaanik nalilineq apeqqutaasarloq, tassa suliassat nammineerluni isumagisinnaanngisai aallaavigalugit, aamma sullissinerit allat inuup taassuma pisartagai eqqarsaatigalugit.</p>

	<p>Perorsaanermik sulinermi attuumassuteqarfigisanik pilersitsineq annerusumik suliarineqartarpoq innuttaasut piumassuseqarnerulersinniarlugit aamma inuunerit pitsaassuseqartikkumallugit. Taamatut sulinermi ilaatigut OCN-ip tunngavii atortagaalu atorneqartarpuit. Saniatigut ilaatigut Majoriaq suleqatigineqarpoq aamma sammisaqarneq peqatigiinnermullu neqeroorutit ilinniarnermut, suliffeqarnermut sammisaqarnermullu attuumassuteqartut suleqatigineqarput.</p>
8. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	Innuttaasoq qaammatit tamaasa ineqarnermut nerisanullu akiliisarpoq, akigititat atuuttut naapertorlugit.
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	Innarluutilinnut aamma Tarnikkut nappaatilinnut tulleriaarisartut.
10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Inunnut innarluutilinnut aamma Tarnikkut nappaatilinnut tulleriaarisartut, Isumaginninnermut Suliffissaqarnermullu Ingerlatsivik.
11. Sullissisup piginnaasaanut piumasaqaatit?	<p>Sulisut tassaasinnaapput isumaginninnermi aamma peqqinnissamut assistentit, perorsaasut, tarnip pissusiinut tunngasunik ilinniagallit, inuilluunniit assingusumik isumaginninnerup iluani ilinniagallit imaluunniit ilinniagaqarsimannngitsut.</p> <p>Innuttaasup isumaginninnikkut sungiusarneqarnerani, tapersorsorneqarnerani isumassorneqarneranilu pisariaqartitai sanilliullugit sulisup immikkut ilisimasai sulinermilu tunuliaqtai ataqtigilliunnartuussapput. Innuttaasup nappaataata pingarnerup suunera apeqqutaatinnagu suliamic ingerlatsisup suliassani naammassisinnaagaa naatsorsuutigineqarpoq.</p>
12. Ikorsiineq qanoq malitseqartinneqartarpa?	<p>Najugaqaqatigiiffimi sulisut ukiumut killiffit pillugit nalunaarusiornermut akisussaasuupput. Taanna iliuusissatut pilersaarummik nalileeqqinnej siunertaralugu suliarineqartarpoq, saniatigut innuttaasumut ineriertortitsinermut pilersaarutit suliarineqartuarput. Killiffik pillugu nalunaarusiaq innuttaasup isumaginninnikkut sullissisuanut nassiunneqassaaq.</p> <p>Suliniuitit sullissinerillu iliuusissatut pilersaarutaaqqaartumit allaassuteqarpallaarpata, sullissisoq pisussaavooq tamatuminnga sullissinermut suleqatigiinnut ilisimatitsissuteqassalluni sullissinissatut akuersissutigineqarsimasut nutaamik naliliiffiqineqarnissaat siunertaralugu.</p>
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	<p>Ulloq aalajangiiffiusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorssinnaavutit:</p> <p>Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk</p> <p>Ulluinnarni nal. 10:00-15:00</p>

	E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl
--	---

8.2 Suliassat allaaserineqarnerat: Najugaqatigiiffiit nakkutigisaasut:

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	<p>Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartoq.</p> <p>Inuit innarluutillit najugaqarfimmik neqeroorfigineqartarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr 19, 4 november 2019-imeersoq.</p> <p>Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 29, 7. august 2020-meersoq</p>
2. Ikorsiinermi pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	<p>Najugaqatigiiffik nakkutigisaasoq inersimasunut innarluutilinnut, ulloq unnuarlu isumassorneqarnermik tapersorsorneqarnissamillu pisariaqartitsisunut angerlarsimaffiuvoq.</p> <p>Najugaqatigiiffik nakkutigisaasumi sulisut innuttaasut tarnikkut, timikkut inooqatigiinnermilu piginnaasaanik attassiinnarnissaannut, pitsangorsaanissaanut ineriaartortitsinerannullu tapersersuippuit kajumissaarisuullutillu. Kajumissaarinermi aamma tapersersuinerup tamatumani pingaaruteqartup ilaagaa kinaassutsimik, imminut ataqqissutsimik inuunermilu nuannarisaqarnermik attassiinnarnissamut ineriaartortitsinissamullu tapersersuissalluni, kiisalu inuit akornanniissinnaanermut, attaveqarsinnaanermut namminnerlu inuunerminni annerpaamik sunniuteqarsinnaanermut tapersorsorneqarnissaq.</p>
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	<p>Ikorsiinikkut siunertaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasup tarnikkut, timikkut inooqatigiinnermilu piginnaasaanik attassiinnarnissaanu pitsangorsaanissaanullu kajumissaarisualluni tapersersuissallunilu, taamaaliornikkut innuttaasoq nammineq angerlarsimaffiminut nuussinnaaqqullugu immaqa ikorfartuisoqatigiinnit ikiorneqarluni • Innuttaasoq nammineq piumasaqaatini malillugit ulluinnarni inuunerminut akisussaanerulernissaa taamaalillunilu pitsasumik inuuneqarnissaanut sunniuteqarnerunissaanik tapersorsorneqarluni. • Innuttaasup inuunermini periarfissai pitsangorsassallugit, attaveqarnikkut, peqateqarnissamik neqerooruteqarnikkut, sammisassaqartitsinikkut, katsorsaanikkut, isumassuinikkut ikorfartuinikkullu.

	<ul style="list-style-type: none"> Innuttaasup inuuunera pitsangorsarumallugu najukkami neqeroorutinik allanik atuinissaanut tapersorsorneqarnera
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Inersimasut innarluuillit najugaqatigiiffimmi nakkutigisaasumi inissamik pisariaqartitsisoq ikorsiissummut innersunneqarsinnaavoq, imaaattoqarpat:</p> <ul style="list-style-type: none"> Innuttaasoq timikkut, tarnikkut, silassorissutsikkut imaluunniit malugisaqarsinnaanikkut ataavartumik piginnaasakillisimappat Innuttaasoq ulloq unnuarlu tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsippat
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Inuit ataasiakkaat pisariaqartitaannik nalilersuisoqareerneratigut taperserneqarneq, kajumissaarneqarneq, isumassorneqarneq, ikiorneqarneq aamma ilitsersorneqarneq ikorsiissutigineqarsinnaapput:</p> <p>Suliassatigut ikiorserneqarneq</p> <ul style="list-style-type: none"> Inuttut eqqiluisaарneq pissusilersornerlu Ullup qanoq ingerlanissaata aaqqissuunnera Missingersuusiornermut, missingersuutinut konto, PBS, qarasaasiakkut aningaaserivimmi kontunut il il ikuunneq. Innuttaasoq allagarsiaminik atuffanneqarsinnaavoq Nakorsaatnik aqutsineq / nakorsaatitorneq Nakorsiartarfimmut, Najukkami tarnip nakorsaqarfianut pisortallu allaffeqarfiinut allanut attaveqarneq <p>Suliamut piginnaasanik sungiusarneq</p> <ul style="list-style-type: none"> Eeqiaaneq Ulluinnarni atugassanik niuerneq Nerisaqarnermut ilitsersorneqarneq ingerlaavartoq Nerisassorneq <p>Sammisat ikorfartuutaasut nalinginnaasut</p> <ul style="list-style-type: none"> Siunnersorneqarluni ilitsersorneqarlunilu oqaloqatigiinnerit Nammineq nukissanik ineriartortitsineq aamma taarsiutaasussanut pilersaarutit atulersinneqarnerat Piginnaasat pioreersut nutartertarnissaat nukittorsartarnissaallu Innuttaasut sammisaqartinnejqarnerini, kulturikkut timersornikkullu pikialaartitsisoqarnerani ingiaqateqartinnejqarneq Nikittarsinnaanermut sungiusaaneq aamma peqateqarneq perorsaanermit pisariaqartitsisoqarneranik naliliinikkut pisariaqarsorineqarpat <p>Qanigisaasunut siunnersuinermik ilitsersuinermillu ingerlatsinernik ataasiakkaanik neqerooruteqartoqarsinnaavoq.</p>
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	Ikorsiinernut tulliuttunut tapiissuteqartoqarneq ajorpoq:

	<ul style="list-style-type: none"> • Oqilisaassineq • Sungiusaqqinneq • Nalileereernerup kingorna katsorsaanermut atasumik iliuuseqarneq • Nakorsaatnik annertussusiliinerit • Innuttaasup aningaasaqarneranik isumaginninneq
7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	<p>Ikiorsiinerup imaraa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Isumaginninnermi inuttut ikiorneqarnissaanik neqerooruteqarneq • Ulloq unnuarlut sulisut • Peqateqarnissamut sammisaqarnermullu periafissaqartitsineq • Najugaqatigiiffimmi ineeqqamik/inissiamik 1 tunineqarneq • Inummut ataatsimut iliuusissatut pilersaarutip suliarinera • Toqusimasup pigisaanut eqqartuussivikkortussanut toqqorsivimmik atuineq <p>Najugaqatigiiffimmi ineeraq innuttaasup namminerisaminik angerlarsimaffiatut isigineqarpoq.</p> <p>Perorsaanikkut pingaarnertut suliassaavoq innuttaasumut kajumissuseqalersitsinissamut inuunermillu pitsaanerusitsinissamut attaveqaqatigiinnermik pilersitsineq. Suliaq taanna tunngavigalugu innuttaasup sammisassanut, ilinniagaqarnissamut sulilernissamullunniit tapersorsorneqarnissaa suliarineqartarpoq.</p>
8. Ikiorsiineq qanoq akeqarpa?	Innultaasoq qaammatit tamaasa ineqarnermut nerisanullu akiliisarpoq, akigititat atuuttut naapertorlugit.
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	Innarluutilinnut aamma Tarnikkut nappaatilinnut tulleriaarisartut.
10. Kina ikiorsiinermik tunniussisuua?	Innarluutilinnut aamma Tarnikkut nappaatilinnut tulleriaarisartut, Isumaginninnermut Suliffissaqarnermullu Ingerlatsivik.
11. Sullisisup piginnaasaanut piumasaqaatit?	<p>Sulisut tassaasinnaapput isumaginninnermi aamma peqqinnissamut assistentit, perorsaasut, tarnip pissusiinut tunngasuniik ilinniagallit, inuilluunniit assingusumik isumaginninnerup iluani ilinniagallit imaluunniit ilinniagaqarsimannngitsut.</p> <p>Innultaasup isumaginninnikkut sungiusarneqarnerani, tapersorsorneqarnerani isumassorneqarneranilu pisariaqartitai sanilliullugit sulisup immikkut ilisimasai sulinermillu tunuliaqtai ataqatigiilliunnartuussapput. Innultaasup nappaataata pingaarerup suunera apeqquaatinngagu suliamik ingerlatsisup suliassani naammassisinnaagaa naatsorsuutigineqarpoq.</p>

12. Ikorsiineq qanoq malitseqartinnejartarpa?	Najugaqaqtigiffimmi sulisut ukiumut killiffiit pillugit nalunaarusiornermut akisussaastrupput, taanna iliuusissatut pilersaarummik nalileeqqinneq siunertaralugu suliarineqartarpooq. Saniatigut innuttaasumut ineriaortitsinermut pilersaarutit suliarineqartuarput. Killiffik pillugu nalunaarusiaq innuttaasup isumaginninnikkut sullissisanut nassiunneqassaaq.
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	<p>Ulloq aalajangiiffiusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorsinnaavutit:</p> <p>Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk</p> <p>Ulluinnarni nal: 10:00-15:00</p> <p>E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl</p>

8.3 Suliassat allaaserineqarnerat: Innuttaasunut innarluutilinnut isumassorneqartariaqartunullu immikkoortortaq

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	<p>Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartoq.</p> <p>Inuit innarluutillit najugaqarfimmik neqeroorfigineqartarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr 19, 4 november 2019-imeersoq.</p> <p>Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 29, 7. august 2020-meersoq</p>
2. Ikorsiinermi pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	<p>Immikkoortortaq innarluutillit inersimasut ulloq unnuarlu immikkut isumassorneqarnissamik paaqqutarineqarnissamillu pisariaqartitsisunut naatsorsuussaavoq.</p> <p>Immikkoortortami sulisut innuttaasut tarnikkut, timikkut inooqatigiinnermilu atuuffinnik allanik attassiinnarnissaannut, pitsangorsaanissaannut ineriaortitsinissaannullu tapersersuipput kajumissaarillutillu. Ikorfartuinermi tassani innuttaasup kinaassutsiminik, imminut naleqartinnermik aamma inuunermik nuannarisaqarneranik attassiinnarnissaan ineriaortitsinissaalu, kiisalu inooqatigiinnermi pitsaasumik inooqataasinjaanaeranut, attaveqaqateqarsinnaanjaeranut tapersersuineq taamatullu nammineq inuunermink annerpaamik oqartussaaqataanermik misigisimanissa pingaartinnejarpooq.</p>

3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	<p>Ikorsiinikkut siunertaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasog nammineq piumasaqaatini malillugit ulluinnarni inuunerminut akisussaanerulernissaa taamaalillunilu pitsasumik inuuneqarnissaanut sunniuteqarnerunissaanik tapersorsorneqarluni. • Innuttaasup piginnaasaanik attassiinnarnissaq siunertalarugu suliaqarneq imaluunniit ajunnginnerpaamik eqqarsarluni innuttaasup piginnaasaasa pitsangoriaateqarnissaanik anguniagaqarneq, aammattaaq qulakkeerlugu piginnaasanik annaasaqarneq sainngisamik qajassuussilluni pisinnaanera. • Innutaasup inuunermini periarfissai pitsangorsassallugit, attaveqarnikkut, peqateqarnissamik neqerooruteqarnikkut, sammisassaqtitsinikkut, katsorsaanikkut, isumassuunikkut ikorfartuinikkullu. • innutaasup nammineq inuunerminik nammineq kissaatigisani naapertorlugu ingerlatsisinnaaneranut kajumissaarineq • Innutaasup inuunera pitsangorsarumallugu najukkami neqeroorutinik allanik atuinissaanut tapersorsorneqarnera
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Innutaasut innarluutillit aamma timimikkut imaluunniit tarnimikkut annertuumik piginnaasakillisimanertik pissutigalugu annertuumik immikkullu ittumik tapersorsorneqartariaqartut, ikorneqartariaqartut isumassorneqartariaqartullu, immikkoortortami inissamut innersunneqarsinnaapput.</p> <p>Innutaasoq immikkoortortami inissamik neqeroorfigineqarsinnaavoq, imaattoqarpat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innutaasup timikkut tarnikkulluunniit annertuumik piginnaasakillisimasoq • Innutaasoq immikkut tapersersortariaqarpoq isumassorneqartariaqarlunilu • Innutaasoq ulloq unnuarlu tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsippat
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Ataasiakkat pisariaqartitaannik nalilersuereerluni tapersersuinermit, ikuunnernik aamma ilitsersuinermit ikorsiisoqassaaq soorlu ukuninnga:</p> <p>Suliassatigut ikiorserneqarneq</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inuttut eqqiluisaardeq • Eqqiaaneq errorsinerlu • Nerineq nerisassanillu pilersaarusiorneq • Ullup qanoq ingerlanissaata aaqqissuunnera • Missingersuisornermut, missingersuutinut konto, PBS, qarasaasiakkut aningaaserivimmi kontunut il il ikuunneq. • Allakkanik atuffassineq • Nakorsaatissat amerlassusissaat, isumagineqarnerat iiorarneqarnerallu

	<ul style="list-style-type: none"> • Nakorsiartarfimmut, Najukkami tarnip nakorsaqarfianut pisortallu allaffeqarfiinut allanut attaveqarneq <p>Suliamut piginnaasanik sungiusarneq</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eqqiaaneq • Ulluinnarni atugassanik niueriarneq • Nerisaqarnermut ilitsersorneqarneq ingerlaavartoq <p>Sammisat ikorfartuutaasut nalinginnaasut</p> <ul style="list-style-type: none"> • Siunnersorneqarluni ilitsersorneqarlunilu oqaloqatigiinnerit • Piginnaasaqaannarnissamut sungiusarneq ikuuutillu naleqqussarneri • Sammisanut assigiinngitsunut peqataaneq • Nammineq nukissanik ineriaartortsineq aamma taarsiutaasussanut pilersaarutit atulersinnejärnerat • Paqqutarinninneq/isumassuineq aamma peqqissaanermik suliniutit • Piginnaasat pioreersut nutartertarnissaat nukittorsartarnissaallu • Innuttaasut sammisaqartinnejärnerini, kulturikkut timersornikkullu pikialaartitsisoqarnerani ingiaqateqartinnejärneq • Nikittarsinnaanermut sungiusarneq aamma peqateqarneq perorsaanermit pisariaqartitsisoqarneranik naliliinikkut pisariaqarsorineqarpat <p>Qanigisaasunut siunnersuinermik ilitsersuinermillu ingerlatsinernik ataasiakkaanik neqerooruteqartoqarsinnaavoq.</p>
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	<p>Ikiorsiinernut tulliuttunut tapiissuteqartoqarneq ajorpoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sungiusaqqinneeq • Innuttaasup aningaasaqarneranik isumaginninneq
7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	<p>Ikiorsiinerup imaraa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Isumaginninnermi perorsaasumit ikiorneqarneq • Ulloq unnuarlu sulisut • Ulloq unnuarlu paqqutarinninneq isumassuinerlu • Inissiaq, namminerisamik perusuersartarfik aamma uffarfik, innuttaasup nammineq angerlarsimaffiatut isigineqartoq • Inummut ataatsimut iliuusissatut pilersaarutip suliarinera <p>Perorsaanikkut pingaarnertut suliassaavoq innuttaasumut kajumissuseqalersitsinissamut inuunermillu pitsaanerutitsinissamut attaveqaqatigiinnermik pilersitsineq. Taassuminnga suliaqarnermi OCN-imik periutsit sakkussallu atorneqarsinnaapput.</p>

8. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	Innuttaasoq qaammatit tamaasa ineqarnermut nerisanullu akiliisarpooq, akigititat atuuttut naapertorlugit.
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	Innarluutilinnut aamma Tarnikkut nappaatilinnut tulleriaarisartut.
10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Innarluutilinnut aamma Tarnikkut nappaatilinnut tulleriaarisartut, Isumaginninnermut Suliffissaqarnermullu Ingerlatsivik.
11. Sullissisup piginnaasaanut piumasagaatit?	Sulisut tassaasinnaapput peqqissaasut, isumaginninnermi peqqissaanermilu assistantit, perorsaasut suliususinnaappulluunniit siuliani taaneqartunut assingusumik ilinniagaqarsimasut imaluunniit ilinniagaqarsimannngitsut. Sulisup immikkut ilisimasai ikorsiisummik pisartullu pisariaqartitaasa akornanni imminnut ataqtigeeqqissaarput aamma innuttaasup pisariaqartitaanut katitigaasunut suliamut ilinniagaq tulluartuuvoq perorsaaneq aamma timimik sungiusaaneq, ilitsersuineq, tapersersuineq, paaqqutarinninneq isumassuinerlu eqqarsaatigalugit. Innuttaasup nappaataata pingaarnerup suunera apeqquaatinngu suliamik ingerlatsisup suliassani naammassisinnaagaa naatsorsuutigineqarpoq.
12. Ikorsiineq qanoq malitseqartinnejartarpa?	Immikkoortortami sulisut ukiumut killiffiit pillugit nalunaarusiornermut akisussaasuupput, taanna iliuusissatut pilersaarummik nalileeeqqinnej siunertaralugu suliarineqartarpoq. Killiffik pillugu nalunaarusiaq innuttaasup isumaginninnikkut sullissisuanut nassiunneqassaaq. Saniatigut innuttaasumut ineriertitsinermut pilersaarutit suliarineqartuarput. Saniatigut innuttaasumut ineriertitsinermut pilersaarutit suliarineqartuarput.
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	Ulloq aalajangiiffiusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorsinnaavutit: Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk Ulluinnarni nal: 10:00-15:00 E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl

8.4 Suliassat allaaserineqarnerat: Oqilisaassinermik neqeroorutit

Imarisai	Nassuaat
-----------------	-----------------

1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersoq
2. Ikorsiinermi pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	Innuttaasunut inersimasunut innarluutilinnut oqilisaassigallarnermik neqerooruteqartoqarsinnaavoq, tassa ulluinnarni isumassuineq angajoqqaanit qanigisaasunilluunniit isumagineqartarpal isumassuinerlu annertuumik sulinerunermik kinguneqartarpal.
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	Piffissami sivikinnerusumi angajoqqaat, qanigisaasut innuttaasorlu innarluutilik oqilisaassallugu, tassani oqilisaavimmik, sammisassaqartitsivimmi sammisaqartitsinernut peqataaffiusinnaasumi, neqerooruteqarnikkut.
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	Innuttaasut oqilisaassilluni neqeroorfigineqarsinnaapput: <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasoq innarluuteqartarpal • Innuttaasoq 18-it sinnerlugit ukioqartarpal • Innuttaasoq kommunip najugaqatigiiffiani imaluunniit imminut pigisumi najugaqatigiiffimmi, ineqarfimmi imaluunniit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi najugaqanngippat. • Innuttaasup angajoqqaavi, qanigisai imaluunniit angajoqqaarsiai ulluinnarni isumassuisarnerup annertussusaa kiisalu isumassuinerup ingerlatiinnarsinnaanissaanut, oqilisaanneqarnissartik pisariaqartimmassuk.
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	Suliassanut ukununnga tapersiisoqarsinnaavoq: <ul style="list-style-type: none"> • Soorlu timimik sungiusaasunik pillorissaasunilluunniit suleqateqarluni suliniutinik ingerlasoqartillugu suliassaqarfiiit assigiinngitsut akornanni suliniuteqarneq • Nakorsaatnik annertussusiliinerit • Avatangiisit toqqissisimanartut • Paaqqutarinninnej isumassorneqarnerlu • Inuussutissaqartitsilluarneq • Kammigiinni sammisassaqartitsivimmi sammisassat
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	Ikorsiinernut tulliuttunut tapiissuteqartoqarneq ajorpoq: <ul style="list-style-type: none"> • Napparsimmavimmi uninngareernermeri sungiusarneqarneq • Nakorsamit katsorsarneqarneq • Napparsimmavimmi katsorsarneqarneq • Tarnikkut qulaajaaffigineqarneq
7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	Oqilisaassisarnerit marlunnut assigiinngitsunut immikkoortinnejqarsinnaapput: <ul style="list-style-type: none"> • Ataasiarluni oqilisaassivimmiennerit ulluni 1-4-ni • Uteqqiattumik oqilisaassivimmiennerit ulluni 1-4-ni

8. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	Ikorsiineq akeqanngilaq, akigititaasulli malillugit ulloq uninngagallarnerup aallartiffia aallarnerfigalugu nerinermut akigititat atuuttut malillugit akiiliisoqartassaaq. Taakkua saniatigut innuttaasup nammineq inuttut eqqluisaarnermut atukkani akilertassavai.
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	Innarluutilinnut aamma Tarnikkut nappaatilinnut tulleriaarisartut.
10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Isumaginninnermut Suliffissaqarnermullu Ingerlatsivimmi Innarluutilinnut tarnikkullu nappaatilinnut Immikkoortortaqarfik
11. Sullissisup piginnaasaanut piumasaqaatit?	Sulisut tassaasinnaapput peqqissaasut, inunniq isumaginninnikkut peqqinnissakkullu assistentit, isumaginninnikkut ikiortit, perorsaasut imaluunniit ilinniarsimanngitsut.
12. Ikorsiineq qanoq malitseqartinneqartarpa?	Oqilisaavimmeereernerit tamaasa innuttaasoq eqqortumik ikiorserneqarsimanersoq sulisut suleqatigalugit aqutsisut naliliisarput.
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	Ulloq aalajangiifflusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorsinnaavutit: Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk Ulluinnarni nal. 10:00-15:00 E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oq.: (+299) 328033 www.sullissivik.gl

8.5 Suliassat allaaserineqarnerat: Sammisassanut ataatsimooqateqarnissamullu neqeroorut

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartoq. Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 29, 7. august 2020-meersoq
2. Ikorsiinermi pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	Sammisaqartitsivittut ornittakkami inissamik neqeroorfigineqartartut tassaapput innuttaasut innarluutillit, inunniq peqateqarnissaminnik ataatsimoorlunilu sammisaqarnissaminnik pisariaqartitsisut.

	<p>Neqeroorut iluaqutaasinnaavoq, innuttaasut pineqartut angerlarsimaffimminniit qimagutilaartarnissaannut peqataajartorlutik ataatsimoorluni ingerlataqarnissamut kiisalu allanik peqateqarluni suliaqarnissamut periarfissaqartumi. Tassunga ilaapput ullut tamaasa suliassanut sungiusartarnissaq aamma ikorfartorneqarnissamut isumassorneqarnissamullu periarfissaqarnissaq.</p>
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	<p>Ikorsiinikkut siunertaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasup nammineq piumasaqaatini malillugit ulluinnarni inuunerminut akisussaanerulernissaa • Innuttaasup timikkut, tarnikkut inooqataanikkullu piginnaasaatigut atuuffiatigullu attasiinnarneranik ikorfartorneqarnera • Innuttaasup najukkami neqeroorutinik allanik atuisinnaaneranut ikorfartuineq, inuit ataasiakkaat ajornartorsiutaasa ajorseriaateqannginnissaat siunertaralugu. • Mattusimanermik pinaveersaartitsineq • Innuttaasup taamaaqatiminik peqateqarnissaanut tapersorsornera • Innuttaasoq neqeroorfingineqassasoq OCN-imik ingerlatsilluni naammassinneqqullugu
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Innuttaasoq innarluutilik sammisassanut ataatsimooqateqarnissamullu neqeroorummut innersuuneqarsinnaavoq, imaattoqarpat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasoq timikkut imaluunniit tarnikkut piginnaasakillismappat • Innuttaasoq inooqatigiinermi piginnaasaminik attassiinnarnissaminut imaluunniit pitsangorsaanissaminut ikiortariaqarpoq tapersorneqarlunilu • Innuttaasoq inuit akornanniinnissaminut kajumigisaqarpoq aamma sammisassatut neqeroorutinut ilanngukkumavoq • Innuttaasoq sammisassamik siunertalimmik pisariaqartitsivoq tassanilu isumassorneqartariaqarluni. • Inuttut eqqiluisaernermet tunngatillugu innuttaasoq imminut isumagisinnaavoq.
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Sammisassat sullinniarneqartunit aamma ataasiakkaat pisariaqartitaat aallaavigalugit aalajangerneqartarput.</p> <p>Ikorsiissutinut assersuutit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Allanik peqateqarneq aamma sungiusarneq • Ikorfartuilluni oqaloqatigiinnerit inuttullu atukkat pillugit ilitsersuineq • Suliassaqartisinerit immikkut ingerlanneqartut • Inuunermi suliassanut nalinginnaasunut sungiusarneq

	<p>Atuisut siunnersuuteqarsinnaapput ingerlatassanut taamaasillutik ingerlatassatut neqeroorutinut sunniuteqarsinnaapput makkuusinnaasunut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Qalipaaneq • Nipilersorneq, erinarsorneq qitinnerlu • Timigissarneq soorlu timigissartarfinni aamma pisuttuarnerit • Eqaarsaarneq • Asimiititsineq • Pinguuaatit assigiinnngitsut • Filmit • Nerisassiorneq iffiornerlu • Aliikkutassaqartitsineq • Assassorneq • Ulluinnarni pisinnaasat • Pisortat suliffeqarfiinut ingiaqateqartarneq • OCN-imik ilinniarsimanermut uppermarsaatnik pissarsisinnaaneq, innuttaasut ataasiakkaat piginnaasaat aallaavigalugit.
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	<p>Tulliuttunut ikorsiinermut tapiissuteqartoqarneq ajorpoq</p> <ul style="list-style-type: none"> • Angerlarsimaffimmik ikiorteqarnermut tapiissutit • Oqilisaassineq • Sungiusaqqinneq • Nalileereernerup kingorna katsorsaanermut atasumik iliuuseqarneq • Nakorsaatnik annertussusiliinerit
7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	<p>Sammisassaqartitsinermik peqateqarnissamillu neqeroorut ulluinnarni ulluunerani ammasarput pisariaqartitsinerlu naapertorlugu unnuukut ammasinnaanerat periarfissaavoq.</p> <p>Nuummi aamma Paamiuni sammisassaqartitsinermut peqatigiinnissamullu neqeroorutit periarfissaapput.</p>
8. Ikiorsiineq qanoq akeqarpa?	<p>Ikiorsiineq akeqanngilaq.</p> <p>Sammisanut ataasiakkaanut tunngatillugu nammineq akiliuteqartitsisoqartarsinnaavoq.</p>
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	Innarluutilinnut aamma Tarnikkut nappaatilinnut tulleriaarisartut.
10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Innarluutilinnut aamma Tarnikkut nappaatilinnut tulleriaarisartut, Isumaginninnermut Suliffissaqarnermullu Ingerlatsivik.
11. Sullisisup piginnaasaanut piumasagaatit?	<p>Sulisut tassaasinnaapput isumaginninnermi aamma peqqinnissamut assistentit, perorsaasut, tarnip pissusiinut tunngasunik ilinniagallit, inuilluunniit assingusumik isumaginninnerup iluani ilinniagallit imaluunniit ilinniagaqarsimannngitsut.</p> <p>Sulisup immikkut ilisimasai kiisalu ilinniarsimassutsikkut tunuliaqtutai, innuttaasup pisariaqartitaanut aamma</p>

	perorsaanermik aallaaveqartumik sungiusarnermut ilitsersorneqarneranut, ikorfartorneqarneranut aamma isumassorneqarneranut ataqtigiissuseqassapput. Innuttaasup nappaataata pingaarnerup suunera apeqqutaatinngu suliamic ingerlatsisup suliassani naammassisinnaagaa naatsorsuutigineqarpoq.
12. Ikorsiineq qanoq malitseqartinneqartarpa?	Sulisunit killifimmuit nalunaarusiornissaq akisussaaffigineqarpoq. Innuttaasoq najugaqatigiiffimmi najugalik pineqarpat, sulisut killifimmik nalunaarusiaq tapersersortussaavaat.
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	<p>Ulloq aalajangiiffiusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorssinnaavutit:</p> <p>Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk</p> <p>Ulluinnarni nal: 10:00-15:00</p> <p>E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl</p>

8.6 Suliat pitsaassusaasa allaaserinerat: Nammineq angerlarsimaffigisami isumassuinermut tapersersuineq

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartoq. Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 29, 7. august 2020-meersoq
2. Ikorsiinermi pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	Aningaasanik tapiissuteqarneq inuup innarluutilip nammineq angerlarsimaffimmini najugaqartup ulluinnarni isumassorneqarneranik isumaginnittumut, inuttullu tapersersorneqarnissamik isumassorneqarneranillu suliaqartumut aningaasaliissutaavoq.
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	<p>Ikorsiinikkut siunertaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inummut innarluutilimmut qanigisaasup isumassuinermik ingerlatsisup isumassuinermik suliaqarnissaanut aningaasatigut nukissaqarnissaanik qulakkeerinnissutaavoq.

	<ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasup innarluutilip piginnaasakillisimagaluarluni nammineq angerlarsimaffimmini najugaqaannarnissaanik tapersersuineq.
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Oanigisaasut isumassuinermik ingerlatsisinnaajumallutik aningaasatigut taperneqarsinnaapput, imaappat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pissarsisussaq innuttaasumik innarluutilimmik nammineq angerlarsimaffimmini najugalimmik aamma inuttut ikorneqarnissamut isumassorneqarnissamullu akuerisaasimasumut qanigisaasoq, isumassuinermillu ingerlatsisoq, taperneqarsinnaavoq. • Pissarsisussaq saniatigut ilivitsumik ilaannakortumilluunniit isertitaqarneq ajorpoq angerlarsimaffimmi ulluinnarni isumassuinermik ingerlatsinermi saniatigut
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Innultaasup nammineq angerlarsimaffiani tapersersuineq isumassuinissarlu isumassuisumit aaqqissunneqassapput.</p> <p>Soorlu makku ilaatinneqarsinnaapput:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inunnik allanik peqateqarsinnaalernissamut • Illersugaalluni suliffimmik ingerlatsisinnaaneq • Avatangiisirut attaveqalerneq • Attavinnut suleqateqalernissamut, soorlu qanigisanut, tarnikkut nappaatilinnik sullissivimmut, sullissisumut, nakorsamut aamma inunnut susassaqartunut allanut. • Inuttut ikorneqarneq • Angerlarsimaffimmi suliassanut pisariaqartunut ikorfartorteqarneq
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	<p>Makkununnga akiliutinut tapiisoqartanngilaq.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Angerlarsimaffinni peqqissaasoqarneq • Angerlarsimaffimmi ikiorteqarneq
7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	<p>Tapersersuineq Naalakkersuisut minnerpaaffissatut annerpaaffissatullu aalajangersagaasa, ukiut tamaasa tamanut saqqummiunneqartartut iluaniitinneqassaaq. Annerpaamik sapaatip akunneranut nalunaaquttap akunneri 40-it akissarsissutaasinnaapput.</p>
8. Ikiorsiineq qanoq akeqarpa?	Ikiorsiineq akeqanngilaq.
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	Innarluutilinnut aamma Tarnikkut nappaatilinnut tulleriaarisartut.

10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Ingerlatsivimmi Inunnut Innarluutilinnut aamma Tarnikkut nappaatilinnut tulleriaarisartut,
11. Sullissisup piginnaasaanut piumasaqaatit?	Isumassuisuusup suliatigut piginnaasaqarnissaa piumasaqaataanngilaq, kisianni pineqartoq suliassaminut naleqquttuussaaq aamma pineqartoq illoqatigiinnut ilaassanngilaq, pinerluuteqarsimasinnaanermut uppernarsaammik pissarsiniartoqassaaq, pisariaqarpallu aamma meeqqanik innarliisimannginnermut uppernarsaammik pissarsisoqassaaq.
12. Ikiorsiineq qanoq malitseqartinneqartarpa?	Sullissisup inuk innarluuteqartoq qanoq siuariartortiginersoq aamma nalerisimanersoq ataavartumik malinnaaffigissavaa, tamakkulu aqqutigalugit aacqquissuussineq oqaloqatigiissutigisassallugu. Ukiut ataaarluni killiffik pillugu naliliinermik suliaqartoqassaaq, taanna suleqatigiit aqutsisuanmit akisussaaffigineqarpoq. Killifimmik nalunaarusiaq innuttaasup sullissisuanut nassiunneqassaaq.
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	Ulloq aalajangiiffiusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorsinnaavutit: Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk Ulluinnarni nal: 10:00-15:00 E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl

8.7 Suliassat allaaserineqarnerat: Ikorfartorti

Imarisai	Nassuiaat
1. Ikiorsiinermi inatsisisitigut tunngavissaq sunaava?	Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartoq. Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 29, 7. august 2020-meersoq
2. Ikiorsiinermi pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	Innutaasoq innarluutilik ulluinnarni nammineq suliassamik isumaginnissinnaaqullugu suliassaanik ikuunneq tapertaanerlu.

<p>3. Ikorsiinermi suna siunertaava?</p>	<p>Ikorsiinikkut siunertaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sammisqaartitsineq, tapersersuineq, ilitsersuineq aamma sungiusaaneq, taamaaliornikkut innuttaasup nammineq kissaatigisani naapertorlugit inuunerminut akisussaasuuusinnaaqquullugu ingerlatsisinaaqqullugulu. • Innuttaasup silarsuarmut avatangiiserisaminut attaveqarnermik sanarfineranik attaveqarneranullu periarfissaanik pitsangorsaaneq ilaatigut neqeroorutnik piusunik atugaqarnikkut. • Innuttaasup ulluinnarnik aaqqissugaasunik pilersitsineranik kajumissaarineq tapersersuinerlu • Innuttaasut inuuniarnermikkut annertuumik ajornartorsiortut, mattusimasut tarnikkullu nappaatillit allanut attaveqartarnissaannik pilersitsinarneq attaveqalersitsinerlu.
<p>4. Kina ikiorserneqarsinnaava?</p>	<p>Innuttaasut innarluutillit ulluinnarni tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsisut nal. akunnerini ikorfartorteqarnissamut tulleriaarneqarsinnaapput, tulliuttunik atuuttoqarpat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasoq ulluinnarnik aaqqissugaasunik pilersitsinissamut ikorneqarnermik ikorfartorneqarnermillu pisariaqartitsisoq • Innuttaasoq illersugaalluni suliamik ingerlatsisinaaqqullugu ikorneqarnermik ikorfartorneqarnermillu pisariaqartitsisoq • Innuttaasoq mattusimalluni inuuppat aamma ersittumik atugarliorpat, aamma katsorsarneqarnissamik imaluunniit isumassorneqarnissamik pisariaqartitsippat neqeroorutit atuuttut iluanni naammassineqarsinnaanngitsunik • Innuttaasoq inoqatinut pisortallu attaveqatigiiffiinut allanut attaveqanngippat imaluunniit attaveqarpiangippat
<p>5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?</p>	<p>Innuttaasumik ataatsimik tunngavilersukkamik naliliinerit aallaavigalugit isumaginninnikkut perorsaanikkullu ikorfartuinertut aaqqissuussinerit siammasissut pineqarput taamatullu ikorfartuinertut aaqqissuussat allat.</p> <p>Tulliuttunut ikorfartuinermi ilitsersuinermillu tunniussisoqarsinnaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ullut nalinginnaasut aaqqissuunnissaannut • Illersugaalluni sulifimmik ingerlatsisinaaneq • Silarsuarmik avatangiiserisamik attaveqarnermik pilersitsineq inooqatigiillu attaveqaqatigiinnerannut ilanngunneq

	<ul style="list-style-type: none"> Attavinnut suleqateqalernissamut, soorlu qanigisanut, tarnikkut nappaatilinnik sullissivimmut, sullissisumut, nakorsamut aamma inunnut susassaqtunut allanut. Ass. ulluinnarni suliassanut ikorfartortariaqarnerup qulaajarneqarnera OCN-imik ilinniarsimanermut uppermarsaatnik pissarsisinnaaneq, innuttaasut ataasiakkaat piginnaasaat aallaavigalugit. Inuttut ikiorneqarneq Angerlarsimaffimi suliassanut pisariaqartunut ikorfartorteqarneq
6. Suliad suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	Ikiorsiinernut tulliuttunut tapiissuteqartoqarneq ajorpoq: <ul style="list-style-type: none"> Angerlarsimaffimi ikiorteqarneq Angerlarsimaffinni peqqissaasoqarneq
7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	Nal. akunneri ikorfartorteqarnissamut tunniussinermi innuttaasup pisariaqartitaanut killiliussanik naliliineq tunngavagineqassaaq, taakkua inatsisitut tunngavimmi allaaserineqarput. Nal. akunneri ikorfartorteqarnissamut tunniussinermi pisariaqartitat iliuusissatut pilersaarummi aamma ikorfartortip nalunaarusiaani allaaserineqarput. Innuttaasoq peqatigalugu ineriartornissamut pilersaarummik immikkut anguniagassartalimmik suliaqartoqarsinnaavoq, tassunga innuttaasumut iliuusissatut pilersaarusiaq aallaavigineqassaaq. Ikiorsiineq innuttaasup angerlarsimaffiani annermik pissaaq.
8. Ikiorsiineq qanoq akeqarpa?	Ikiorsiineq akeqanngilaq.
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	Innarluutilinnut aamma Tarnikkut nappaatilinnut tulleriaarisartut.
10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Innarluutilinnut aamma Tarnikkut nappaatilinnut tulleriaarisartut, Isumaginninnermut Suliffissaqarnermullu Ingerlatsivik.
11. Sullissup piginnaasaanut piumasqaatit?	Sulisut isumaginninnermut aamma peqqinnissamut assistentiusinnaapput, perorsaasuusinnaapput imaluunniit inuit isumaginninnermut arlaatigut ilinniagaliusinnaallutik ilinniagaqanngitsuusinnaallutiluunniit. Innuttaasup isumaginninnikkut sungiusarneqarnerani, tapersorsorneqarnerani isumassorneqarneranilu pisariaqartitai sanilliullugit sulisup immikkut ilisimasai sulinermilu tunuliaqtai ataqatigiilluinnartuussapput. Naatsorsuutigineqarpoq innuttaasup nappaataa pingarneq apeqqutaatinnagu attaveqaataasoq suliassaminik ingerlatsissasoq.

12. Ikorsiineq qanoq malitseqartinneqartarpa?	<p>Ikorfartueqatigiit ukiumut ataasiarluni ikorfartortit nalunaarusiaannik suliaqartarnissaq akissussaaffigivaat. Nalunaarusiaq taanna innuttaasup pisariaqartitaanik allanngortoqarsimaneranik nalilersuineermut atorneqartarpoq. ikorfartortit nalunaarusiaat innutasup sullissisuanut nassiunneqassaaq.</p> <p>Suliniuitit sullissinerillu iliuusissatut pilersaarutaaqqaartumit allaassuteqarpallaarpata, sullissisoq pisussaavoq tamatuminnga sullissinermut suleqatigiinnut ilisimatitsissuteqassalluni sullissinissatut akuersissutigineqarsimasut nutaamik naliliiffigineqarnissaat siunertaralugu.</p>
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	<p>Ulloq aalajangiiffiusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorsinnaavutit:</p> <p>Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk</p> <p>Ulluinnarni nal: 10:00-15:00</p> <p>E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl</p>

8.8 Suliat pitsaassusaasa allaaserinerat: Ingiallorteqartitsisarneq

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisisitigut tunngavissaq sunaava?	<p>Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartoq.</p> <p>Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 29, 7. august 2020-meersoq</p>
2. Ikorsiinermi pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	<p>Innuttaasut innarluutillit namminneq angerlarsimaffimmik avataani aamma sammisani namminneq toqqakkaminni peqataanissaminnut ingiallorteqarnissamik pisariaqartitsisut.</p>
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	<p>Ikorsiinikkut siunertaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasup suliffiup nalinginnaasup avataatigut sammisassanut assigiinnngitsunut peqataasinnaanerat, assersuutigalugu unnukkut atuartitsinerni • Innuttaasup angerlarsimaffimmik avataani inuusuttunut allanut attaveqarnissaanik pilersitsineq aamma attaveqarfigisaanik attassiinnarneq

	<ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasup inuiaqatigiinni qanigisamini peqataatinneqarneranut periarfissaqartitsineq aamma namminersorluni namminerlu inuunerminik annermik aalajangiisinhaassuseqarneranik qulakkeerinninneq • Qanigisaasut namminneq angerlarsimaffimmik avataani inuusuttortartik innarluutilik peqatiginagu sammisani peqataasinnaanerannut oqlisaassineq
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Innuttaasut innarluutillit ingiallordeqarsinnaanermut tulleriissaarneqarsinnaapput, imattoqarpat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasoq ataavartumik aamma malunnaatilimmik piginnaasakillisimavoq, taamaattumik ikiordeqarnani angerlarsimaffiuup avataani angalaarsinnaanani • Innuttaasumit kissaatigineqarpoq angerlarsimaffiuup avataani sammisani assigiinngitsuni peqataanissaminut kissaatigisaqarpoq.
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Innultaasup innarluutillip nammineq aalajangissavaa sammisanut sunut ingiaqateqarusunnerluni. Tassaasinnaapput:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pisiniussineq • Biilimik angalaarneq • Unnukkut atuartitsineq • Filmeriarneq • Pinngortitami angalaarneq • Kulturikkut inooqatigiinnullu aaqqissuussat • Timersorneq <p>Ingialluinermi innuttaasoq timikkut innarluutilik imannak ikiorneqarsinnaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Qaatiguulernermi qaatiguuiarnermilu • Perusuersartafiliarnermut ikorneqarneq • Issiavimmik kaassuartakkamik aamma pisunniarnermi atortunik allanik ikorneqarneq
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	<p>Ikorsiinernut tulliuttunut tapiissuteqartoqarneq ajorpoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sammisat inunnik isumaginninnikkut perorsaanermik tapersersortariaqartut • Angerlarsimaffimi suliassatigut ikorfartorneqarneq • Aningaaserivimmit aningaasanik tigusineq sorianullu aningaaserivimmut attuumassuteqartut <p>Ingiallori attaveqaatitut ikorfartortitulluunniit imaluunniit pulaartartutut atuuffeqanngilaq, aamma taamaattumik piffissaq angerlarsimaffimi issiagatigiinnissamut atorneqarsinnaanngilaq.</p>
7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	<p>Innultaasoq qaammammut 15 tiimit tungaanut ingiallordeqarsinnaatitaavoq.</p> <p>Innultaasoq ingiaqateqarnissamut pisinnaatitaaffeqartup, inuk ingiaqatissani nammineq siunnersuutigisinnaavaa.</p>

	Ingiallortimik toqqaaneq kommunimit akuersissutigineqassaaq atorfinitsinneqarluniilu.
8. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	Ikorsiineq immini akeqanngilaq. Sammisatut kissaatigineqartup peqataaffigineqarnera akeqassappat ass. filmeriarnermi billitsi, nioqqutissat il il, taava innuttaasup nammineerluni akiligassat akilissavai.
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	Innarluutilinnut aamma Tarnikkut nappaatilinnut tulleriaarisartut.
10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Innarluutilinnut aamma Tarnikkut nappaatilinnut tulleriaarisartut, Isumaginninnermut Suliffissaqarnermullu Ingerlatsivik.
11. Sullissisup piginnaasaanut piumasqaatit?	Ingiaqataasussamut immikkut ittunik piumasqaateqartoqanngilaq, kisianni ingiaqataasoq ajornanngippat inunniq innarluutilinnik soqutiginnillunilu imaluunniit sullissinermik misilittagaqartuussaaq. Ingiaqataasartussamik toqqaanermi, aamma pingartinneqartarpoq, illit ingiaqataasallu soqutigisassi assigiinnissaat. Pineqaatissinneqarsimannginnermut aamma meeqqanik innarliisimannginnermut upfernarsaammik peqarneq piumasqaataavoq.
12. Ikorsiineq qanoq malitseqartinneqartarpa?	Innuttaasumit ikorsiineq ukiumut ataasiarluni qinnutigineqaqqissaaq. Matumani nalilersuiffigineqassaaq innuttaasup ikorsiineq suli nuannarineraa.
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	Ulloq aalajangiiffusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorssinnaavutit: Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk Ulluinnarni nal. 10:00-15:00 E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl

8.9 Suliat pitsaassusaasa allaaserinerat: Innarluutillit bussiannik angallassineq

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartoq.

	Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 29, 7. august 2020-meersoq
2. Ikorsiinermi pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	Innuttaasunik qanorluunniit ukiulinnik namminneerlutik tamat angallassissutaanni imaluunniit taxanik ingerlaarsinnaanngitsunik angallassineq.
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	Ikorsiinikkut siunertaavoq: <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasup inooqatigiinermi nammineq peqataanissaanut periarfissiineq aamma innuttaasup nammineernerulernissaanut periarfissiineq • Innuttaasup angerlarsimaffimmini najugaqaannarsinnaaneranik qulakkeerineq
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	Innuttaasoq angallassinerlik neqeroorummut innersunneqarsinnaavoq, imaittoqarpal: <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasoq timimik sungiusaasumut / pillorissaasumut ingerlaavartumik sungiusariartarnissamut innersunneqarsimasoq • Innuttaasoq pitsorluttoq aamma taxamut ikisinnaanngitsoq imaluunniit angerlarsimaffiminit bussit unittarfiata tungaanut pisussinnaanngitsoq • Innuttaasoq issiavimmik kaassuartakkamik atuisoq aamma nammineerluni taxamut/mit issiavimmut nuussinnaanngitsoq • Innuttaasoq, tarnikkut nappaateqarnini pissutigalugu, tamanik ingerlatsisartunut ilaasinnaanngitsoq • Innuttaasoq ataavartumik piginnaanikillismavoq aamma suliffimmut suliffimmiillu ingerlanneqartariaqarpoq, kisianni tamanik ingerlatsisartut angallassinerinut ilaasinnaanngilaq. • Innuttaasoq innarluuteqarpoq qulaani piumasaqaatitut killiliussat tassunga atuupput aamma Nuummi tikeraarpoq.
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	Innuttaasup angerlarsimaffianit angerlarsimaffianullu angallassineq sammisanut tulliuttunut neqeroorutigineqarput: <ul style="list-style-type: none"> • Timimik sungiusaasumut / pillorissaasumut piginnaasanik attassiinnarusulluni sungiusariartneranut • Niuerniarneq (sapaatip akunneranut ataasiarluni) • Nakorsiartarfiliarneq • Kommuneqarfiiup allaffiliarneq • Kigutilerisularneq imaluunniit isigalerisularneq • Mittarfimmut aamma mittarfimmit • Ilaqutariinni immikkut pisoqartillugu ornigunnernut • Ilinniarfimmut angallanneqarneq • Suliffimmut angallanneqarneq <p>Ikorfartuinermut aamma nuussinermut ikuuttoqarsinnaavoq ukunannga:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Angerlarsimaffiup matuanit innarluutillit bussiannut • Innarluutillit bussiannit apuuffissamut
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	<p>Ikorsiinernut tulliuttunut tapiissuteqartoqarneq ajorpoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Qaatiguunik atisalersorneq • Perusuersartarfimmuinneq • Imermut nerinermullu atatillugu ikiuineq
7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	<p>Angallassineq neqeroorutaasarpooq nal: 8 16-illu akornanni ataasinngornermiit tallimanngornermut. Immikkut pisuni innuttaasoq piffissat nalinginnaasut avataanni biliunneqarsinnaavoq, assersuutigalugu mittarfimmumt mittarfimmilli, ilisinernut apersortittoqarneraniluunniit.</p> <p>Allamik periarfissaqaqtinnagu aatsaat biiliussisoqarsinnaavoq. Piginnaasat attatiinnarusugit sungiusarnissamut angallanneqartarneq timimik sungiusaasoq / pillorissaasoq isumaqatigiissuteqarficalugu ingerlanneqassaaq. Aammattaaq innuttaasup sapaatip akunneranut ataasiarluni niuerriarnermut niuerriarnermiillu angallanneqarsinnaanerat akuersissutigineqarsinnaavoq.</p> <p>Innuttaasup sullissisoq suleqatigalugu imaluunniit nammineerluni innarluutilinnik angallassineq inniminnissavaa. Biliunneqarnissaq sapinngisamik ulluinnaat suliffiut qulit sioqqutsilluni inniminnerneqassaaq.</p> <p>Napparsimasoqarnerani feeriartoqarnerani silarlutillugulu ingerlassisoqarsinnaanngilaq, kiisalu bussit bilileriffimmanneranni.</p>
8. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	Ikorsiineq akeqanngilaq.
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	Pillorissaasut aammalu timimik sungiusaasut suleqatigiit
10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Pillorissaasut aamma timimik sungiusaasoqatigiit aamma Inunnut innarluutilinnut tarnimikkullu nappaatilinnut Immikkoortoqarfik.
11. Sullisisup piginnaasaanut piumasaqaatit?	Ingerlatsisoq biilersinnaanermut allagartaqassaaq aamma issiavinnik kaassuartakkanik atuisunik assartuinermi isumannaallisaanermik ilisimasaqassalluni.
12. Ikorsiineq qanoq malitseqartinneqartarpa?	Ataatsimiinnerni ingerlatsisoqartuarpoq taakkunani angallassineq aamma innuttaasup pisariaqartitai nalilersorneqartarpuit.
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	<p>Ulloq aalajangiiffiusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorssinnaavutit:</p> <p>Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk</p>

	<p>Ulluinnarni nal: 10:00-15:00</p> <p>E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl</p>
--	--

8.10 Suliat pitsaassusaasa allaaserinerat: Iluaqusersuutit aamma najugaqarfinnik allanngortitsinerit

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	<p>Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartoq.</p> <p>Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 29, 7. august 2020-meersoq</p>
2. Ikorsiinermi pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	<p>Innarluuteqarneq, nappaateqarneq imaluunniit utoqqalineq pissutigalugu innuttaasut ulluinnarni piginnaasatigut assigiinngitsunik suliassanik suliaqarsinnaajunnaarsimasunut iluaqusersuutissaq.</p>
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	<p>Ikorsiinikkut siunertaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasup ulluinnarni inuuneranik oqilisaaneq aamma innuttaasup innarluutanut ikorsiineq iluaqusersuutinik imaluunniit najugaqarfimmik allanngortitsinerit aqqutigalugit • Innuttaasup sapinngisamik sivisunerpaamik nammineq angerlarsimaffimmimi najugaqaannarnissaanut tapertaaneq • Innuttaasumik piginnaasakillisimagaluartumik sapinngisamik nalinginnaasumik inuuneqarsinnaaneranut iluaqusiineq • Innuttaasup nammineersinnaassusianik aamma nammineq inuunermini minnerpaamik allanit ikiorneqarluni aalajangiisinnaaneranik siuarsaaneq
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Innuttaasut tamarmik ataavartumik piginnaanikillisimasut iluaqusersuummik/ najugaqarfinnik allanngortitsinermik ikiorserneqarsinnaapput, tuliuuttut arlaat atuuppat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasoq ataavartumik piginnaasakillismappat aamma taamaattunngorneranut nappaammit atuukkallartumik pissuteqanngippat • Sungiusarneq aqqutigalugu innuttaasup piginnaanini pissarsiareqqissinnaanngippagu • Innuttaasoq nakorsaatnik katsorsartinnera naammassisimavoq/napparsimmavimmi sungiusarneqarnera naammassisimavoq

	<ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasup cancerimik toqussutigisassaminik atugaqnerani inuuneranut anniarunnaarsaanermik katsorsaanermik pisartagaqartoq
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Sammisat tulliuttut ilanngunneqarsinnaapput innuttaasoq iluaqusersuutnik/najugaqarfinnik allanngortitsinernik pisinnaasutut akuerineqarpat:</p> <p><u>Iluaqusersuutit</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pisariaqartitanik suliatigut misissuineq naliliinerlu • Pisiniussineq • Malitseqartitsineq/naleqqussaaneq, ilitsersuineq iluaqusersuutinillu atuinermik ilinniartitsineq • Iluaqusersuutinik aserfallatsaaliiyneq iluarsaassinerillu • Journalimi uppernarsaasiorneq <p><u>Najugaqarfiup allanngortinera</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pisariaqartitanik suliatigut misissuineq naliliinerlu • Periarfissanik ujaasineq iluarsiissuteqarnissamullu siunnersuusiorneq • Neqeroorutinik pissarsiniarneq kiisalu sanasunik isumaqatigiissuteqarnerit • Malitseqartitsineq/naleqqussaaneq • Inissiaatileqatigiiffinnit akuersissummik pissarsiniarneq • Nunaminertamik atugassinneqarnissamik qinnuteqaateqarneq <p>Pisut tamarmik innutaasoq timimillu sungiusaasoq / pillorissaasoq qanimat suleqatigalugit pissapput. Innutaasup kissaatigippagu, qanigisat qanimat suleqatigalugit sulisoqassaaq.</p> <p>Taakkua saniatigut innuttaasut, qanigisaasut aamma suleqatigisat ilitsersorneqarnerannik/siunnersorneqarnerannik ingerlatsisoqarsinnaavoq.</p>
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqangillat?	<p>Iluaqusersuutit/najugaqarfinnik allanngortitsinerit tulliuttut ikorsiiffingeqarneq ajorput:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iluaqusersuutit, atortorissaarutitut inoqutigiit illuini nalinginnaasutut isigineqartut aamma niuerfinni nalinginnaasuni pisiarineqarsinnaasutut isigineqartut ass. uffarnermi tummarfik • Iluaqusersuutit timikkut atorneqartartut soorlu niusat isarussat sukarutit / korsetsit aamma niaqorornaveeqqutit • Katsorsaanermi atortut soorlu puannut atortorissaarutit anersaartutit • Najugaqarfimmik allanngortitsinerit inimik iluarsaassintertut isigineqarsinnaasut • Iluaqusersuutit / najugaqarfimmik allanngortitsinerit qinnuteqaammik suliaqarnerup aamma akuersissuteqarnerup siornatigut suliarineqartut • Ajunngitsorsiassat elektroniskit, soorlu oqarasuaat aamma iPad

<p>7. Sullissineq qanoq annertutigiva?</p>	<p>Akuersissuteqarnermit iluaqusersuummik tigusaqarnermut imaluunniit najugaqarfiiup allanngortinneqarnerata naammassinissaanut piffissaq assigiinngisitaarpooq. Iluaqusersuutinik/najugaqarfimmik allanngortiterinernik tunniussineq ukiup 1 missaanik sivisussuseqarsinnaavoq, pingartumik Nuup avataani.</p> <p>Saaffiginnissuteqarnermit qinnuteqaatip akuersissutigineqarneranut/itigartitsissutigineqarneranut piffissaq ingerlasinnaavoq innuttaasup sumi najugaqarnera apeqqutaatillugu:</p> <p><u>Nuuk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Saaffiginnissuteqarnerup tiguneqarsimanera pillugu ullut suliffiit qulit iluanni innuttaasoq akissutisissaq • Qinnuteqaatip aalajangiiffingeqarnera pillugu innuttaasoq sapaatip akunnerisa 2-16 iluanni akissutisissaq, qinnuteqaatip suunera apeqqutaalluni • Saaffiginnissutip tigunerani suliaq pinartuunersoq naliliiffingineqassaaq Suliat pinartuugaangata ullut suliffiit arfinillit ingerlanerini suliniuteqapallattoqartarpoq. <p><u>Kommunimi illoqarfiit aamma nunaqarfiit allat</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Saaffiginnissuteqarnerup tiguneqarsimanera pillugu ullut suliffiit qulit iluanni innuttaasoq akissutisissaq • Tulleriissaarisartut pulaarnerisa kingorna aalajangiineq pillugu innuttaasoq piaarnerpaamik nalunaarfigineqassaaq • Pillorissaasut aamma timimik sungiusaasoqatigiit ukiumut 1-2-riarlutik kommunimi nunaqarfiit illoqarfiillu tamaasa pisariaqartitsineq naapertorlugu sulinermut atasumik angalanermanni tikittarpaat. • Sumiiffinni najukkani assigiinngitsuni kommunimi sulisut aalajangersimasut ingerlaavartumik suleqatigineqarput.
<p>8. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?</p>	<p>Iluaqusersuutit sapinngisamik atoqqinnejartussatut atukkiunneqassapput. Ikorsiissutit innuttaasumut aningaasartuutaanngillat.</p> <p>Innultaasup nammineerluni inuttut atugassamisut, inoqutigiinni atugassatut imaluunniit najugarisaminik allannguinermi aningaasartutinut nalinginnaasumik akissaqartissinnaasaanut akiusut malunnaatlimmik qaangiippata, najugarisamik allannguinermut imaluunniit iluaqusersuummik pissarsinermut ikorsiineq taamaallaat tuniuunneqarsinnaavoq.</p>
<p>9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?</p>	<p>Pillorissaasut aamma timimik sungiusaasoqatigiit suliamut tunngasumik naliliissapput. Aningaasartuutissatut naatsorsuutigineqartut apeqqutaatillugit qinnutigineqartumut akuersisoqarsinnaaneranut allaffisornermik ingerlatsisut imaluunniit communalbestyrelsi aalajangiisarput.</p>

10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Pillorissaasut aamma timimik sungiusaasoqatigiit aamma Inunnut innarluutilinnut tarnimikkullu nappaatilinnut Immikkoortoqarfik.
11. Sullissisup piginnaasaanut piumasaqaatit?	Timimik sungiusaasut timimik sungiusaasutut pillorissaasutullu akuerisaasutut uppermarsaateqassapput
12. Ikorsiineq qanoq malitseqartinneqartarpa?	Iluaqusersuut inissinneqareerpat imaluunniit najugarisamik allannguineq naammassineqareerpat innutaasumut malitseqartitsisoqassaaq.
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	<p>Ulloq aalajangiiffiusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorssinnaavutit:</p> <p>Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk</p> <p>Ulluinnarni nal: 10:00-15:00</p> <p>E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl</p>

8.11 Suliat pitsaassusaasa allaaserinerat: Pillorissuseq – nuussinermut atatillugu ilitsersuutit

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisisitigut tunngavissaq sunaava?	Tunngavigineqartumik inatsiseqanngilaq.
2. Ikorsiinermi pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	Inuup timaa aamma nuussisarnerit pillugit innuttaasunut sulisunullu ilitsersuinermik, siunnersuinermik, takussutissiinermik aamma ilinniartitsinernik ingerlatsisoqartarpoq taakkua suliamut ilisimasaanik qaffassaaniarluni, qulakkeerniarlugulu innuttaasut illumi iluanni illullu avataani nuunneqarnermi ikiorneqarnissamik pisariaqartitsisut, sapinngisamik nalinginnaasumik inuuneqarsinnaaqquillugit.
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	<p>Ikorsiinikkut siunertaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasup timikkut piginnaasakillisimasup nuunneqartarnerata isumannaatsumik illorsorneqarsinnaasumillu pisarnissaata qulakkeernissaa • Innuttaasumut qanigisaasut sulisulluunniit nuutsinerminni isumannaatsumik pinissaat peqqissutsimullu akornutaannginnissaa qulakkeerlugu • Sulifeqarfiup pequtsersugaanerata naleqquttuuneratalu qulakkeerneratigut, innuttaasut sulilernissamut periarfissaannik

	tapersorsorneqarnissaat
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Innuttaasoq nuussinermi timimik eqqortumik atuinissamut ilitsorsorneqarnissaanik akuersisoqarsinnaavoq, imannak atugaqartoqarpat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasoq timikkut ima piginnaasakillisimatigivoq assersuutigalugu sinifimmuit issiavimmut nammineerluni nuussinnaanani • Innuttaasoq timikkut piginnaasakillismanini pissutigalugu angerlarsimaffimi/suliffimmi lu immikkut naleqqussaavagineqartariaqarluni • Pineqartoq innuttaasumut nammineerluni nuussinnaanngitsumut ilaquaavoq <p>Sulisoq nuussinermut ilinniartinneqarnermik ilitsorsorneqarnermillu neqeroorfigineqassaaq, imannak suliaqartussaappat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pineqartoq utoqqarnut suliassaqarfimmi, innarluutilinnik tarnikkut nappaateqartunik imaluunniit isumassuinertermik suliaqarpat aamma ulluinnarni innuttaasumik nammineq nuussinnaanngitsumik sullitaqarpat.
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Suliassanut ukununnga tapiissuteqartoqarsinnaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasup qanoq nuunneqarsinnaaneranik naliliineq, innuttaasumut sulisunullu isumannaatsumik ingerlanneqarsinnaaqqullugu • Nuussinermi iluaqusersuutinik pisariaqartitanik nalilersuineq • Ataasiakkat nuunneqartarnerinik ilitsersuutitalimmik assiliartalersukkamillu allaaserinninneq • Nuussinermik iluaqusersuutillu atornissaanni ilitsersuineq siunnersuinerlu • Innuttaasup angerlarsimaffiani imaluunniit najugaqarfiani qanigisaasunik ilinniartitsineq • Innuttaasup timikkut pisinnaasaanut naleqqussaalluni suliffimmi inissitsiterinerup siunnersuuteqarfiusinnaanera siunertaralugu, innuttaasunut qulaani inatsisini taaneqartuni pineqartunut, suliffimmiq nalilersuineq.
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	<p>Suliffeqarfiiit nalinginnaasut aaqqissuuussaanerannut ikorsiisoqarneq ajorpoq.</p>
7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	<p>Innuttaasumut, taassuma qanigisaanut aamma sulisunut innuttaasup ulluinnarni nuutsinneqartarneranut ikuuttartunut naliliinernik, ilinniartitsinernik aamma ilitsersuinernik ingerlatsisoqartarpooq.</p> <p>Sulisunut attuumassuteqartunut nuussinermik ilinniartitsinernik akuttunngitsumik ingerlatsisoqartarpooq.</p>

8. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	Ikorsiineq akeqanngilaq.								
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	Pillorissaasut timimillu sungiusaasut suleqatigiinneersut.								
10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Pillorissaasut aamma timimik sungiusaasoqatigii aamma Inunnut innarluutilinnut tarnimikkullu nappaatilinnut Immikkoortoqarfik.								
11. Sullissisup piginnaasaanut piumasaqaatit?	Timimik sungiusaasut aamma pillorissaasut tamarmik ilinniarsimanermut akuersissummik peqassapput. Timimik sungiusaasut pillorissaasoqatigillu akuersissuteqassapput.								
12. Ikorsiineq qanoq malitseqartinnejartarpa?	Pisariaqartitsisoqartillugu timimik sungiusaasartoqatigii innuttaasoq najorlugu malitseqartitsissapput.								
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	<p>Ikorsiineq pillugu uunga naammagittaalliuuteqartoqarsinnaavoq: Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik +299 36 76 00 si@sermersooq.gl Imaneq 34, Postboks 1005 3900 Nuuk</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 2px;">Ammasarfii</td> <td style="padding: 2px;">Piffissat sianerfissat.</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">ataa. - pinga. 10:00 – 15:00</td> <td style="padding: 2px;">ataa. - pinga. 08:30 – 10:00</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">sisa. 12:00 - 17:00</td> <td style="padding: 2px;">sisa. 16:00 - 17:00</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">tall. 10:00 - 12:00</td> <td style="padding: 2px;">tall. 08:30 - 10:00</td> </tr> </table>	Ammasarfii	Piffissat sianerfissat.	ataa. - pinga. 10:00 – 15:00	ataa. - pinga. 08:30 – 10:00	sisa. 12:00 - 17:00	sisa. 16:00 - 17:00	tall. 10:00 - 12:00	tall. 08:30 - 10:00
Ammasarfii	Piffissat sianerfissat.								
ataa. - pinga. 10:00 – 15:00	ataa. - pinga. 08:30 – 10:00								
sisa. 12:00 - 17:00	sisa. 16:00 - 17:00								
tall. 10:00 - 12:00	tall. 08:30 - 10:00								

8.12 Suliassat allaaserineqarnerat: Inunnut innarluutilinnut tarnimikkullu nappaatilinnut Immikkoortoqarfimmi sungiusarneq

Imarisai	Nassuiaat
1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersooq kingusinnerusukkut allannguuteqartoq.
2. Ikorsiinermi pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	Innutaasut innarluutillit sungiusarnerat namminneq piginnaasaminnek aamma nukissaminnek siuarsaanissaminnek aamma/imaluunniit attassiinnarnissaminut ikorneqarnissamik pisariaqartitsisut.
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	<p>Ikorsiinikkut siunertaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innutaasut ulliinnarni nammineersinnaanerisa siuarsarneqarnerat • Innutaasut inooqatigii akornanni aamma sammisanik isumaqartunik peqataanissaannut piginnaasaannik aamma nukissaannik siuarsaanissaq/attassisinnaaneq • Innutaasup piginnaasaanik aamma nukissaanik siuarsaaneq/attassiinnarneq taamaaliornikkut

	<p>innuttaasoq ulluinnarni peqataalluni inuusinnaaqquullugu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasup anguniakkaminik naammassinnissinnaaneranut tapersersuineq • Innuttaasup innarluutiminik inooqateqarsinnaaneranut ikuunneq • Piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu inooriaatsimik aallaaveqartunik nappaateqalernissamut pinaveersaartitsineq
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Innultaasoq innarluutillit tarnimikkullu nappaatillit immikkoortortaani sungiusarnissamut innersunneqarsinnaavoq, imattoqarpal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innultaasoq 18-it sinnerlugit ukioqarpal • Innultaasoq uppermarsarneqarsinnaasumik piginnaasakillisimappat • Innultaasoq Nuummi najugaqatigiiffimmut imaluunniit immikkoortumi nakkutigisaasumut (najugaqartut aamma sulisut) attuumassuteqarpal • Innultaasoq napparsimmaveqarfiup ataani katsorsarneqanngippal <p>Sulisut ikorfartortillu isumaginnituugunik imaluunniit ikorfartortiugunik ulluinnarnilu innultaasoq innarluutilik sullittariguniuk siunersioqatigiinnissamut neqeroorfigitissinnaapput.</p>
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Sungiusarnernut tulliuttunut ikorsiinertut tunniunneqartarput:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Piginnaasanik attassiinnarumalluni eqaarsaaneq • Timimik sungiusaaneq • ADL-imik sungiusarneq • Assaat sungiusarneqarnerat • Silassorissutsimut tunngasunik sungiusarneq • Timimik sungiusaasoq pillorissaasorlu sungiusaasoralugit assigiinngitsunik sungiusarneq <p>Taakkua saniatigut sammisat tulliuttut ilanngunneqarsinnaapput</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pisariaqartitanik suliatigut misissuineq naliliinerlu. • Inuit ataasiakkaarlugit sungiusarnissaannut malitassiorneq. • Sungiusarnissamut malitassat atornissaannut ilitsersuineq. <p>Iluaqusersuutit / najugaqarfinnik allangortitsinerit akuersissutigineqarnerat periarfissaasinnaavoq. Iluaqusersuutit aamma najugaqarfinnik allannguinerit suliarineqarsinnaanerannut nassuaatit takukkit.</p>
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	Piginnaanngorsaqqinnermut tapiissuteqartoqarneq ajorpoq.

<p>7. Sullissineq qanoq annertutigiva?</p>	<p>Innarluutillit aamma tarnikkut napparsimasut Nuummiinnaq katsorsaasoqatigiinnit suliniuteqarfingineqarsinnaapput. Nuummi sungiusarneq angerlarsimaffimmi, Ippiarasuup sungiusartarfiani imaluunniit naluttarfik Malimmi sumiiffinniluunniit naleqquttuni allani ingerlanneqartarsinnaavoq.</p> <p>Sungiusarneq kisimiilluni aamma peqateqarluni imaluunniit taakku tamaasa atorlugit ingerlanneqarsinnaavoq.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kisimiilluni sungiusarneq, sapaatip akunneranut 1-3, sisivunerpaamik sapaatip akunnerini 10, pisariaqartitsinikkut sivitsorneqarsinnaavoq • Fitnesseqatigiittartuni sungiusarneq, sapaatip akunneranut 1-3 piffissani aalajangersimasuni ingerlaavartumik sivitsoriartortinnejartunik • Kisimiilluni aamma peqateqarluni sungiusarnerit akuleriissillugit <p>Inersimasunik sullisisut ukiumut 1-2 kommunimi illoqarfinnut nunaqarfinnullu tamanut pisariaqartitsineq naapertorlugu angalaartarput</p> <p>Innuttaasunut ataasiakkaanut anguniagassat SMART inunnut ataasiakkaanut aalajangersarneqartarput. Anguniakkat timimik sungiusaasup pillorissaasulluunniit misissuineranut suullu piviusunngortinnejarsinnaanerannut naliliinermut sanilliullugit, innuttaasoq peqatigalugu pisariaqartitaalu naapertorlugu aalajangersarneqartarput.</p> <p>Ingerlatsineq naammassineqassaaq sungiusarfissatut piffissaq akuersissutigineqarsimasoq naammassippat, innuttaasup anguniakkani angusimappagit imaluunniit timimik sungiusaasoq pillorissaasorluunniit naliliippat ineriartoqqinnissamut allamik periarfissaqanngippat.</p> <p>Peqquteqanngitsumik 2-3-riarluni sungiusarfissamut isumaqatigiissutaasumut takkutinngikkaanni innuttaasup sungiusartarnera unitsinneqassaaq. Ingerlatsinerup unitsinneqarnera pillugu innuttaasoq attavigineqassaaq aamma nutaamik aallarteqqinnissaq pillugu nammineq saaffiginnissuteqarlni.</p>
<p>8. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?</p>	<p>Ikorsiineq akeqanngilaq.</p>
<p>9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?</p>	<p>Pillorissaasut aammalu timimik sungiusaasut suleqatigiit.</p> <p>Innuttaasup pisariaqartitaanik naliliinissaq siunertaralugu timimik sungiusaasumit pillorissaasumilluunniit pulaarneqarnissamik, qinnuteqaatip tiguneqarneranit qaammatit marluk ingerlasinnaapput.</p>
<p>10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?</p>	<p>Pillorissaasut aamma timimik sungiusaasoqatigiit aamma Inunnut innarluutilinnut tarnimikkullu nappaatiilinnut Immikkoortoqarfik.</p>

11. Sullissisup piginnaasaanut piumasaqaatit?	Timimik sungiusaasut aamma pillorissaasut tamarmik ilinniarsimanermut akuersissummik peqassapput. Timimik sungiusaasut pillorissaasoqatigiillu akuersissuteqassapput.
12. Ikorsiineq qanoq malitseqartinneqartarpa?	Sungiusarnerup aallartinnerani aamma naammassinerani naliliinermik aamma/imaluunniit misiliisitsinermik ingerlatsisoqassaaq. Naammassinermi naliliineq aamma misiliisitsineq atorneqassapput nalilorsorumallugu sungiusarneq siunertaq naapertorlugu iluaqutaasimanersoq aamma innutaasup anguniakkani angusimanerai.
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	<p>Ulloq aalajangiiffiusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorssinnaavutit:</p> <p>Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk</p> <p>Ulluinnarni nal: 10:00-15:00</p> <p>E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl</p>

8.13 Suliassat allaaserineqarnerat: Inersimasunik sungiusaaneq

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisisitigut tunngavissaq sunaava?	Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartoq.
2. Ikorsiinermi pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	Innuttaasunik innarluutilinnik sungiusaaneq, piginnaassutsiminnik suli annermik annaasaqarsinnaasunik aamma taamaattumik namminersornerat imminullu ikorsiinnaanerata suli annikinnerulersinnaaneranut aarlerinaateqartut.
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	<p>Ikorsiinikkut siunertaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Qulakkiissallugu sapinngisamik sivilsunerpaamik innutaasup nammineq angerlarsimaffimmini namminersorsinnaalluni najugaqaannarsinnaanera • Innutaasup piginnaasani attatiinnassagai/siuarsassagai, maannakkumullu sammisaqartarnera taamaaginnassasoq • Innutaasup inooqatigiit akornanni peqataasinnaaneranut periarfissaanik qaffassaaneq • Innutaasumut ikiugaanermiit imminut ikiulernermut piginnaanngorsaaqqinermik neqerooruteqarneq • Napparsimavimmut unittarnerit uneqattaarnerillu pinaveersimatinneqarnerat

	<ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasumik, ilaquaasunik suleqatigisanillu ilitsersuineq siunnersuinerlu
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Innultaasoq inersimasunut suliassaqarfimmi sungiusarnermut innersunneqarsinnaavoq, imaaappat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innultaasoq 18-it sinnerlugit ukioqarpal • Innultaasoq ataavartumik piginnaasakillisimavoq • Innuttaasup piginnaasaminik suli annaasaqaqqissinnaanera aarlerinaateqarpoq • Innultaasoq napparsimmaveqarfiup ataani katsorsarneqanngippat <p>Sulisut aamma qanigisaasut ilitsersorneqarnermik siunnersorneqarnermillu neqeroorfigineqarsinnaapput, pissutsit tulliuttut atuuppata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pineqartoq innuttaasumut suleqataavoq imaluunniit qanigisaalluni, inersimasunik sungiusaanermi peqataasoq imaluunniit peqataanissaminut neqeroorfigineqartoq.
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Sungiusarernut tulliuttunut ikorsiinertut tunniunneqartarput:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Piginnaasanik attassiinnarumalluni eqaarsaarniq • ADL-imik sungiusarneq • Timimik sungiusaasoq pillorissaasorlu sungiusaasoralugit assigiinngitsunik sungiusarneq <p>Saniatigut sammisanut ukununnga tapersiisoqarsinnaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pisariaqartitanik suliatigut misissuineq naliliinerlu • Inuit ataasiakkaarlugit sungiusarnissaannut malitassiorneq • Sungiusarnissamut malitassat atornissaannut ilitsersuineq • Journalimi uppernarsaasiorneq • Innuttaasumik, ilaquaasunik suleqatigisanillu ilitsersuineq/siunnersuineq
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	Piginnaanngorsaqqinnermut tapiissuteqartoqarneq ajorpoq.
7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	<p>Sungiusarneq pilersaarusrioneqassaaq inuttaasut ataasiakkaat pisariaqartitaat tunngavigalugit, apeqqutaallunili innuttaasoq sumi najugaqarnersoq. Nuummi aamma Paamiuni sungiusarneq supervisionimik ilalik taamaallaat neqeroorutigineqarsinnaapput.</p> <p><u>Nuuk aamma Paamiut</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Piginnaanernik attassiinnarttsinermik pillorissaasumit/ timimik sungiusaasumit sungiusaaneq supervisionimik ilalik • Nuummi sungiusarneq sungiusartarfinni, naluttarfik Malimmi sumiiffinniluunniit naapertuuttuni ingerlanneqarsinnaavoq.

	<ul style="list-style-type: none"> • Neqeroorutigineqarsinnaasut: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kisimiilluni sungiusarneq sap. akunneranut 1-3-riarluni, sivisunerpaamik sap. akunnerit 10 ○ Eqimattanik sungiusaqateqarneq, sap. akunneranut 1-3-riarluni, sivisunerpaamik sap. akunnerinit 10 ○ Kisimiilluni aamma peqateqarluni sungiusarnerit akuleriissillugit <p><u>Illoqarfitt nunaaqarfiflu allat:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sungiusarnissamut malitassanik tunniussineq aamma naapertuuppat sungiusarnissamut malitassat angerlarsimaffimmik sungiusartarfimmiluunniit ingerlanneqarnerannut ilitsersuineq • Timimik sungiusaasut pillorissaasullu sulinerminnut atatillugu illoqarfimmik/nunaqarfimmik tikinneranni malitseqartitsineq • Inersimasunik sullisisut ukiumut 1-2 kommunimi illoqarfinnut nunaqarfinnullu tamanut pisariaqartitsineq naapertorlugu angalaartarpuit <p>Innutaasut ataasiakkaarlugit sungiusarnissaannut anguniakkanik aalajangersaasoqartarpooq. Timimik sungiusaasup pillorissaasulluunniit misissuineranut suullu piviusunngortinneqarsinnaanerannik naliliinermut sanilliullugit innutaasoq peqatigalugu pisariaqartitaalu naapertorlugit anguniakkat aalajangersarneqassapput.</p> <p>Ingerlatsineq sivisunerpaamik sap akunnerini 10 sungiusareernerup kingorna naammassineqassaaq. Innutaasoq sungiusarnissamut 3-nit amerlanernik taamaatitsisimappat pillorissaasup/timimik sungiusaasup ingerlatsineq taamaatissinnaavaa.</p>
8. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	Ikorsiineq akeqanngilaq
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	Pillorissaasut aammalu timimik sungiusaasut suleqatigiit.
10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Pillorissaasut aamma timimik sungiusaasoqatigiit aamma Inunnut innarluutilinnut tarnimikkullu nappaatilinnut Immikkoortoqarfik.
11. Sullisisup piginnaasaanut piumasqaatit?	Timimik sungiusaasut pillorissaasullu, timimik sungiusaasutut pillorissaasutullu akiuersisummiq pigisaqartussaapput
12. Ikorsiineq qanoq malitseqartinneqartarpa?	Sungiusarnerup aallartinnerani aamma naammassinerani naliliinermik aamma/imaluunniit misiliisitsinermik ingerlatsisoqassaaq. Naammassinerani naliliineq aamma misiliisitsineq atorneqassapput nalilersorumallugu sungiusarneq siunertaq naapertorlugu iluaqutaasimanersoq aamma innutaasup anguniakkani angusimanera.
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	Ulloq aalajangiiffiusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorssinnaavutit: Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik

	<p>Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk</p> <p>Ulluinnarni nal: 10:00-15:00</p> <p>E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl</p>
--	--

8.14 Suliassat allaaserineqarnerat: Piginnaanngorsaanermik suliassaqarfimmi sungiusaasut

Imarisai	Nassuaat
1. Ikiorserni inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartoq.
2. Ikiorserni pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	Innuttaasumik innarluutilimmik inuttut eqqiluisaarnermik aamma angerlarsimaffimmi suliassanik nammineersinnaanermut annermik ingerlatsisinnaaneranut ikorneqarnissamik pisariaqartitsisumik sungiusaaneq.
3. Ikiorserni suna siunertaava?	<p>Ikiorserniikkut siunertaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasut piginnaasamikkut pisinnaasaat annikillisimagaluarlutik sammisassaqarlutik aamma isumaqarnerusumik inuuneqarnissamik kissaateqartut tapersorsornissaat • Innuttaasup sapinngisani naapertorlugu imminut ikorsinnaanera qulakkeerniarlugu aamma isumassorneqarnissamik imaluunniit suliassanut ikorneqarnissamik pisariaqartitsilernissaanik kinguartitsiumalluni imaluunniit annikillisaajumalluni sungiusaaneq • Innuttaasup ulluinnarni sapinngisamik nammineq aalajangiisinnaaneranik nammineersinnaaneranullu periarfissanik annertusaaneq • Innuttaasup anguniakkaminik naammassinnissinnaaneranut tapersersuineq • Napparsimavimmut unittarnerit uneqattaarnerillu pinaveersimatinneqarnerat
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Innuttaasoq piginnaanngorsaqqinnermik suliassaqarfimmi sungiusarnissaanut innersuussisoqarsinnaavoq, tulliuttut atuuppata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasoq 18-it sinnerlugit ukioqarpat • Innuttaasoq siullermeeluni angerlarsimaffimmi ikiorteqarneq pillugu saaffiginnissuteqarpat

	<ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasoq angerlarsimaffimmi ikiortit suliassaasa amerlanerunissaanik kissaateqarluni saaffiginnissuteqarpoq • Innuttaasoq oqilisaassisartunut attuumassuteqarpoq • Innuttaasoq napparsimmaveqarfiup ataani katsorsarneqanngippat • Innuttaasoq piginnaanngorsaqqissinnaasutut nalilerneqarpoq
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Sungiusarnernut tulliuttunut ikorsiinertut tunniunneqartarpuit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ulluinnarni piginnaasanik piginnaanngorsaqqinneq • Timimik sungiusaaneq • ADL-imik sungiusarneq • Assaat sungiusarneqarnerat • Silassorissutsimut tunngasunik sungiusarneq • Timimik sungiusaasoq pillorissaasorlu sungiusaasoralugit assigiinngitsunik sungiusarneq <p>Saniatigut sammisanut ukununnga tapersiisoqarsinnaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Piginnaanngorsarneqarsinnaasutut periarfissanik suliatigut misissuineq naliliinerlu • Inuit ataasiakkaarlugit sungiusarnissaannut malitassiorneq • Sungiusarnissamut malitassat atornissaannut ilitsersuineq • Innuttaasumik, ilaquaasunik suleqatigisanillu ilitsersuineq/siunnersuineq • Ulluinnarnik aaqqissuussaasunik aamma aalajangersimasunik sinaakkuteqartunik ilitsersuineq taamatullu sammisanik isumaqarluartunik takunnissinnaanermut ingerlatsisinnaanermullu ilitsersuineq. <p>Innuttaasunut Kommuneqarfik Sermersumi najugalinnut iluaqusersuutinik/najugarisamik allangortitsinermik tunniussisoqarsinnaavoq. Iluaqusersuutit aamma najugaqarfinnik allanguinerit suliarineqarsinnaanerannut nassuaatit takukkit.</p>
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	Piginnaanngorsaqqinnermut tapiissuteqartoqarneq ajorpoq.
7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	<p>Innuttaasut piginnaanngorsaqqinnejarnissaannut sungiusarneq Nuummi tulleriissaarisartut, angerlarsimaffinni ikiortit kiisalu oqilisaassisartuni sulisut suleqatigalugit ingerlanneqartarpooq. Sungiusaaneq innuttaasup angerlarsimaffiani, kommunip eqaarsaartarfiani imaluunniit sungiusarnermut imaluunniit oqilisaassinermerk ingerlatsinermut atatillugu ingerlanneqarsinnaavoq.</p> <p>Ingerlatsineq nalinginnaasumik sap akunneri 2-12 sivisussuseqartarpooq.</p> <p>Innuttaasoq piginnaanngorsaqqissinnaasutut nalilerneqarpat inummut ataatsimut anguniagassat aalajangersarneqassapput</p>

	<p>aamma innuttaasup sungiusarnissaanut piffissamut pilersaarut. Anguniakkat timimik sungiusaasup pillorissaasulluunniit misissuineranut suullu piviusunngortinnejarsinnaanerannut naliliinermut sanilliullugit, innuttaasoq peqatigalugu pisariaqartitaalu naapertorlugit aalajangersarneqartarput.</p> <p>Ingerlatsineq naammassineqassaaq sungiusarfissatut piffissaliussaq akuerisaasoq naammassippat, innuttaasoq suleqatigalugu anguniagassatut inissitaq anguneqarpat imaluunniit innuttaasup ulluinnarni ajunngitsumik atugaqarsinnaaneranut atugassarititaasut pitsaanerulersimappata. Innuttaasoq sungiusarnissamut 3-nit amerlanernik taamaatitsisimappat pillorissaasup/timimik sungiusaasup ingerlatsineq taamaatissinnaavaa.</p> <p>Sungiusaqqinnissaq kissaatigineqassappat imaluunniit suli sungiusarnissaq pisariaqartinnejarsinnaaneranut naliliisoqarpat innuttaasoq naliliiffigineqaqqinnissamut aamma sungiusaqqinnissamut allatsissinnaavoq.</p>
8. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	Ikorsiineq akeqanngilaq
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	<p>Pillorissaasut timimillu sungiusaasut aamma innersuussisartut</p> <p>Innultaasup pisariaqartitaanik naliliinissaq siunertaralugu timimik sungiusaasumit pillorissaasumilluunniit pulaarneqarnissamik, qinnuteqaatip tiguneqarneranit qaammatit marluk ingerlasinnaapput.</p>
10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	<p>Pillorissaasut aamma timimik sungiusaasoqatigiit aamma Inunnut innarlutilinnut tarnimikkullu nappaatilinnut Immikkoortoqarfik.</p>
11. Sullisisup piginnaasaanut piumasagaatit?	Timimik sungiusaasut aamma pillorissaasut tamarmik ilinniarsimanermut akuersissummik peqassapput. Timimik sungiusaasut pillorissaasoqatigiillu akuersissuteqassapput.
12. Ikorsiineq qanoq malitseqartinnejarsinnaaneranit?	Sungiusarnerup aallartinnerani aamma naammassinerani naliliinermik aamma/imaluunniit misiliisitsinermik ingerlatsisoqassaaq. Naammassinermi naliliineq aamma misiliisitsineq atorneqassapput nalilersorumallugu sungiusarneq siunertaq naapertorlugu iluaqutaasimanersoq aamma innutaasup anguniakkani angusimanera.
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	<p>Ulloq aalajangiiffiusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorssinnaavutit:</p> <p>Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk</p> <p>Ulluinnarni nal: 10:00-15:00</p> <p>E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033</p>

	www.sullissivik.gl
--	--

8.15 Suliassat allaaserineqarnerat: Meeqqanik sungiusaaneq

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersoq kingusinnerusukkut allannguiteqartoq.
2. Ikorsiinermi pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	Meeqqanik innarluutilinnik sungiusaaneq, namminersorsinnaanermik annermik nalerisimanerunissamillu pisariaqartitsisut ikiorserniarlugit. Tassunga atasumik angajooqqaanut, isumassuisunut, suleqatigisanut inunnnullu allanut naapertuuttunut atuartitsineq neqeroorutigineqassaaq.
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	Ikorsiinikkut siunertaavoq: <ul style="list-style-type: none"> • Meeqqap pinnguarnerini, ilinniarnerani, sammisaqarnerini ulluinnarnilu inuunerani sunniuteqataaneq • Meeqqat nalerisimaneranut ineriartorneranullu siuarsaaneq • Meeqqat sapinngisamik nalinginnaasumik ilaqtuttatik peqatigalugit inooqataanissaannut sunniuteqarneq • Meeqqap ulluinnarni namminersorsinnaaneranut siuarsaaqataaneq allanit minnerpaamik ikorfartorneqarnissaa ikorneqarnissaalu anguniarlugit
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	Meeqqat sungiusarnermut innersunneqarsinnaapput tulliuttut atuuppata: <ul style="list-style-type: none"> • Meeraq 0-17-inik ukioqarpoq • Meeraq Kommuneqarfik Sermersumi najugaqarpoq • Meeraq timikkut imaluunniit tarnikkut piginnaasatigut erseqqissunik imaluunniit ataavartunik piginnaanikkut amigaateqarpoq aamma taamaattumik ikorfartorneqarnissamik sungiusarneqarnissamillu pisariaqartitsivoq <p>Qanigisaasut, sulisut aamma ikorfartortit allallu atuartinneqarnermik, ilitsorsorneqarnermik siunnersorneqarnermillu neqeroorfigineqarsinnaapput, tulliuttut atuuppata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pineqartoq isumassuisuovoq, ulluunerani ornittakkami imaluunniit ulloq unnuarlu angerlarsimaffimi sulisuuovoq meeqqamut innarluutilimmuit sullisisuulluni • Pineqartoq meeqqamut innarluutilimmuit angajoqqaajuvoq imaluunniit qanigisaalluni aamma meeqqamut ulluinnarni isumassuisuulluni.

<p>5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?</p>	<p>Meeqqamik inuttut piginnaasaanik naliliinermik, qanigisat allallu isumassuisut pisariaqartitaanik naliliinernik ingerlatsereernermi, sammisanut tulliuttunut ikorfartuinermik neqerooruteqartoqarsinnaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meeqqap sungiusarnissamut pisariaqartitsinera suliamik ingerlatsisunit misissorneqarnera naliliiffigineqarneralu • Meeqqap timikkut, tarnikkut, silassorissusianik aamma inooqatigiit akornanniissinnaanera pillugit sungiusaaneq. • Timimik sungiusaasumi aamma pillorissaasumi kisiimilluni peqateqarluniluunniit piginnaasaanik attassiinnarnissaq siunertaralugu sungiusarneq • Journalimi uppernarsaasiorneq • Timimik sungiusaasoq pillorissaasorlu sungiusaasoralugit assigiinngitsunik sungiusarneq • Ilaqutaasunik, suleqatigisanik, isumassuisunik aamma ulluunerani paaqqinnittarfinni aamma ulloq unnuarlu angerlarsimaffinni sulisut ilitsersorneqarnerat/siunnersorneqarnerat • Suliamik ingerlatsisut suliamik ingerlatsinermanni timaasa inisisismanissaannik aamma nuussinermi periutsnik ilitsersuineq ilinniartitsinerlu kiisalu meeqqap sungiusarnermini malitassaanik. • Suleqatigisartakkanik ilinniartitsineq • Meeqqat ineriarornerat, innarluutaat il.il. pillugit kommunip iluani suliassaqarfii assigiinngitsut pikkorissartinneqarnerannut atatillugu ilinniartitsisoqartarpooq. <p>Iluaquusersuutinik aamma najugaqarfinnik allangortitsinerit aningaasaliiffigineqarnissaat periarfissaasinnaapput. Iluaquusersuutit aamma najugaqarfinnik allannguinerit suliarineqarsinnaanerannut nassuaatit takukkit.</p>
<p>6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?</p>	<p>Ikorsiinernut tulliuttunut tapiissuteqartoqarneq ajorpoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikorsiissutit timikkut atorneqartartut. • Meeqqap botox-imik katsorsartereernerata kingorna malitsigisaanik sungiusartinneqassaaq
<p>7. Sullissineq qanoq annertutigiva?</p>	<p>Sungiusarneq pilersaarusiconeqassaaq meeqqap pisariaqartitaanik naliliinerup kingorna, apeqquaallunili aamma meeqqap sumi najugaqarnera. Nuummi taamaallaat timimik sungiusaasumi aamma pillorissaasumi sungiusarnerit neqeroorutigineqarsinnaapput.</p> <p><u>Nuuk:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Timimik sungiusaasumi aamma pillorissaasumi sungiusarnerit • Sungiusarnerit ukunani pisinnaapput Soralu, meeqqap angerlarsimaffiani, meeqqap paaqqinnittarfiani, Illorput, silami imaluunniit naluttarfik Malimmi. • Neqeroorutigineqarsinnaasut:

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kisimiilluni sungiusarneq sapaatip akunneranut 1-3-riarluni. ○ Eqimattakkuaarluni sungiusarneq sapaatip akunneranut 1-3-riarluni ○ Kisimiilluni aamma peqateqarluni sungiusarnerit akuleriissillugit <p>Utaqqisut allattorsimaffiat apeqqutaalluni kisimiilluni imaluunniit eqimattani sungiusartarneq killeqarsinnaavoq.</p> <p><u>Iloqarfiiit nunaqarfiillu allat:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sungiusarnissamut malitassat timimik sungiusaasumit/ pillorissaasumit suliarineqarsimasumik • Sungiusarnissamut malitassat angajoqqaat imaluunniit suleqatigisat peqatigalugit meeqqap ingerlatissavai • Timimik sungiusaasut pillorissaasullu sulinerminnut atatillugu illoqarfimmi/nunaqarfimmi tikinneranni malitseqartitsisoqartassaaq. Anguniagaavoq illoqarfiiit ukiumut 1-2-riarluni tikanneqartarnissaat aamma nunaqarfiiit pisariaqartitsineq naapertorlugu tikanneqartassapput. <p>Meeqqanut ataasiakkaanut iliuuseqarnerit timimik sungiusaasut/pillorissaasut suliniutaat angajoqqaat, isumassuisut, ikorfartortit kommunimilu suliamut susassaqartut allat, napparsimmavik aamma Isumaginninnikkut Suliffeqarnermullu Ingerlatsivik peqatigalugit ingerlanneqartarput.</p>
8. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	Ikorsiineq akeqanngilaq
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	Pillorissaasut aammalu timimik sungiusaasut suleqatigiit.
10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Pillorissaasut aamma timimik sungiusaasoqatigiit aamma Inunnut innarluutilinnut tarnimikkullu nappaatilinnut Immikkoortoqarfik.
11. Sullissisup piginnaasaanut piumasqaatit?	Timimik sungiusaasut timimik sungiusaasutut pillorissaasutullu uppernarsaateqassapput.
12. Ikorsiineq qanoq malitseqartinneqartarpa?	Ataavartumik nalilersuineq kiisalu pillorissaasut timimillu sungiusaasut uuttuinermi atortorissaarutaannik misilitsissutaannillu atuineq.
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	<p>Ulloq aalajangiiffiusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorssinnaavutit:</p> <p>Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk</p> <p>Ulluinnarni nal. 10:00-15:00</p> <p>E-mail: maalaarut@nanoq.gl</p>

	Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl
--	---

9. Oqartussaqarfimmi suliat pitsaassusaasa allaaserinerat

Oqartussaaffeqarfiup innuttaasut siunnersorlugillu aqqutissiuuttarpai, kiisalu iliuusissatut pilersaarusiuttarlugit pisortallu ikorsiissutaannik pisartaqalernissamut, ilaatigut utoqqalinersiaqalernissamut siusinaartumillu pensionisiaqalernissamut, ineqarnermut tapiissutinik, suliffissaaleqilernermermi pisartakkaniq, pisortat ikorsiissutaannik ilisinermilu ikorsiissutinik qinnuteqaasiermerini sullittarlugit. Oqartussaaffeqarfiup aamma angerlarsimaffeqanngitsut unnuisarfiat akisussaaffigivaa.

Oqartussaaffeqarfiup pingaarnertut siunertaraa, innuttaasut namminerisamik isumaqartumillu inuuneqarnissaannut ikorfartuinissaq. Innuttaasoq suleqataalluartussatut isigineqarpoq, suliamillu ilisimasalinnit naapinneqartarpoq, pineqartup piginnaasai nukissaalu qitiutillugit sulilersinneqarnissaang anguniarneqartarluni.

Oqartussaqarnermik suliassaqarfimmi suliat pitsaassusissaannik allaaserinninnerit tassaapput ikorsiissuteqarnermut tunngasut, kommunip ataatsimut isiginnittumik angerlarsimaffeqanngitsunut pitsaaliuilluni suliaannik nassuaataasut, taakkulu tassaapput Aqqusinermi ujartuilluni angalaaqatigiit, angerlarsimaffeqanngitsunut unnuisarfiiq arallit inissiaataagallartullu akornanni suleqatigiit. Aqqusinermi ujartuilluni angalaaqatigiit innuttaasoq peqatigalugu iliuusissatut pilersaarusiussapput, inuiaqatigiinnut piginnaanngorsaanerit kiisalu atassuteqartitsiniarneq. Angerlarsimaffeqanngitsunut unnuisarfiiq unnuisitsinermik neqerooruteqartarput, najugaqarfingineqarallarsinnaasullu (inissiat katertakkat misiliutaasumillu inissiat) innuttaasut imminnut ikorsinnaalernissaannut neqeroorutaapput toqqissisimalluni utaqqiisaasumik najugaqarfissatut.

9.1 Suliassat allaaserineqarnerat: Angerlarsimaffeqanngitsunut unnuisarfik

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	Kiffartuussineq taanna inatsisitigut pisussaaffiungilaq. Angerlarsimaffeqanngitsuuneq pillugu immikkortumut pilersaarut 20. septembari 2021-meersoq aamma Angerlarsimaffeqanngitsuuneq pillugu periusissaq 20. septembari 2021-meersoq allakkatigut tunngaviusumik uppernarsaataapput.
2. Ikorsiinermi pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	Angerlarsimaffeqanngitsunut unnuisarfik innuttaasunut unnuami toqqissisimaffissaqanngitsunut unnuigallartarfiuvoq.
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	<p>Ikorsiinikkut siunertaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasut sumunnarfissaqanngitsut unnuami oqqusimaarfissaqarnissaasa qulakkeerneqarnissaang • Innuttaasut namminneq inigisaqalernissaannut ikiorlugillu tapersersornissaat • Innuttaasut sapinngisamik imminnut ikorsinnaasunngortinnissaat, sulilersitsineq, kajumissaarineq aamma isumassuineq aqqutigalugit

4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Innuttaasunut angerlarsimaffeqanngitsunut unnuisarfimmisinnasunut uku atuupput:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasoq Kommuneqarfik Sermersuumi inuit allattorsimaffianni "najugaa ilisimaneqanngilaq"-mik nalunaarsorneqarsimappat • Innuttaasoq nammineerluni saaffiginninnermit siullermiit qaammatip ataatsip iluani inissiaatileqatigiiffinni INI, Iserit imaluunniit Iluut-ni inissarsiorluni allatsissimappat • Innuttaasoq angerlarsimaffeqanngitsunut unnuisarfimmisinnermi nalaani Aqqusinermi ujartuillutik angalaartartunut attaveqarsimassaaq iliuusissamik pilersarusiorluni • Innuttaasoq angerlarsimaffeqanngitsuts unuisarfianni atuisunut ataatsimiisitsinerni peqataappat unnuisarfimmilu illumi malittarisassaaniik malittarinippat • Innuttaasup unnuisarfimmut saaffiginninnermi siullermi atuinermut isumaqatigiissut atuarlugulu atsiussavaa. <p>Innuttaasut piumasaqaatinik naammassinnittut aammalu inissianut katitertakkanut inissamik tunineqarsimasut, angerlarsimaffeqanngitsut unnuisarfiannik atuisinnaanngillat.</p>
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Inuit ataasiakkaat pisariaqartitaannik nalilersuisoqareerpat assersuutigalugu tullinnguuttuni ukunani tapersersuisoqalissaq, ikorsiisoqassaaq ilitsersuisoqarlunilu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aningaasaqarneq inuuniarnerlu pillugit siunnersuineq ilitsersuinerlu kiisalu iliuusissamik pilersarusiorlissamik neqeroortoqarnissaa qulakkeerniarlugu kommunimut attaveqarneq. • Ataasiakkaat inuuniarnermut piginnaasassaannik ikiuunneq ikorfartuinerlu. • Siunissamut pilersarusiornermut ikiuunneq ikorfartuinerlu. • Atisanik errorsineq attartugassanillu atisanik ataatsimoortunik tunniussineq • Ullaakkorsiutit unnuukkorsiutilu annikitsut
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	<p>Ikorsiinernut tulliuttunut tapiissuteqartoqarneq ajorpoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Angerlarsimaffimmi ikiorteqarnermi soorlu eqquiaaneq • Oqilisaassinerit, sungiusaaqqinnerit kiisalu katsorsaanernik ingerlatsinerit • Nakorsaatnik annertussusiliinerit • Aningaasanik aqutsineq • Ammasarfiup avataatigut unnuisarfimmuinneq
7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	<p>Utaqqiisaasumik najugarinissaanut neqeroorutaavoq, sapaatip akunnerani ulluni tamani unnuami oqqiuffigineqarsinnaasoq. Ikorsiineq ullormiit ullormut saaffiginnikkut pisarpoq. Angerlarsimaffeqanngitsut unnuisarfiat aallaavittut ullup ingerlanerani matoqqasarpoq.</p>

	<p>Illumi malittarisassaqarpoq angerlarsimaffeqanngitsunut unnuisarfimmik atuisunit tamanit malinnejartussanik. Atuisut assersuutigalugu eqviaaneq namminneq isumagisussaavaat. Pisariaqartitsisoqartillugu illumi ataatsimiisitsisoqartarpooq, qaammammulli ikinnerpaamik ataasia.</p> <p>Ikiorsiineq ullormiit ullormut saaffiginninnikkut pisarpoq.</p>				
8. Ikiorsiineq qanoq akeqarpa?	Ikiorsiineq akeqanngilaq.				
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	<p>Nalilersuisitsisoqarneq ajorpoq.</p> <p>Innuttaasut toqqaannartumik unnuisarfimmut saaffiginnissinnaapput.</p>				
10. Kina ikiorsiinermik tunniussisuua?	Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivimmi Oqartussaaffeqarfik.				
11. Sullissineq qanoq malinnaavigineqassava?	<p>Atuisup siullerpaamik unnuisarfimmut isernermini atuisunermut isumaqatigiissut atuisunut piumasaqaatinik illullu iluani malittarisassanik imalik atuarlugulu atsiussavaa. Atuisoq iliusissatut pilersaarusiornissamut aggersarneqassaaq, aggertussaatitaavoq. Iliusissatut pilersaarut ataavartumik malitseqartinneqartarpooq.</p> <p>Pilersaarutaasoq annertuumik uniorlugu suliniuteqarneq sullissinerlu pisimappata, sullisisup Oqartussaaffeqarfimmut nalunaarutigissallugu pisussaaffigaa, tassani siunertaralugu sullissinissamut aningaasaliissutaareersunik nutaamik nalilersuinissaq.</p>				
12. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	<p>Ikiorsiineq pillugu uunga naammagittaalliuuteqartoqarsinnaavoq:</p> <p>Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik +299 36 72 00 si@sermersooq.gl Imaneq 34, Postboks 1005 3900 Nuuk</p> <table border="1"> <tr> <td>Ammasarfii</td> <td>Piffissat sianerfissat.</td> </tr> <tr> <td>ataa. - pinga. 10:00 – 15:00 sisa. 12:00 - 17:00 tall. 10:00 - 12:00</td> <td>ataa. - pinga. 08:30 – 10:00 sisa. 16:00 - 17:00 tall. 08:30 - 10:00</td> </tr> </table>	Ammasarfii	Piffissat sianerfissat.	ataa. - pinga. 10:00 – 15:00 sisa. 12:00 - 17:00 tall. 10:00 - 12:00	ataa. - pinga. 08:30 – 10:00 sisa. 16:00 - 17:00 tall. 08:30 - 10:00
Ammasarfii	Piffissat sianerfissat.				
ataa. - pinga. 10:00 – 15:00 sisa. 12:00 - 17:00 tall. 10:00 - 12:00	ataa. - pinga. 08:30 – 10:00 sisa. 16:00 - 17:00 tall. 08:30 - 10:00				

9.2 Suliat pitsaassusaasa allaaserinerat: Inissiaq katitertagaq

Imarisai	Nassuaat
1. Ikiorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	Kiffartuussineq taanna inatsisitigut pisussaaffiunngilaq. Angerlarsimaffeqanngitsuuneq pillugu immikkoortumut pilersaarut 20. septembari 2021-meersoq aamma Angerlarsimaffeqanngitsuuneq pillugu periusissaq 20.

	septembari 2021-meersoq allakkatigut tunngaviusumik uppernarsaataapput.
2. Ikorsiinermi pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	Utaqqisaasumik inissiaq aamma inooqataanikkut piginnaasaanik sungiusarneq, innuttaasup nammineerluni inissaqalernissaata tungaanut toqqissisimatisitsut.
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	Innuttaasut angerlarsimaffeqanngitsunut suliffilinnut inooqataanikkut piginnaasanik sungiusaarnikkut aalajaatsumik toqqissisimasumillu ulluinnaqalernissaat imminnullu ikorsiinnaalernissaannut ikorsiineq
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Innuttaasut inissiamut katitertakkamut innersuunneqarsinnaasut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasoq Nuummi najugaqanngitsutut nalunaarsorsimappat • Innuttaasoq Nuummi suliffeqarfimmi sulippat (uppernarsaat piumasaqaatigineqassaaq) • Innuttaasup suliffik aqqutigalugu inissarsiornini aamma Iserit-imni INI-milu utaqqisut allattorsimaffianiilluni uppernarsarsinnaappagu. • Innuttaasoq atornerluinermut katsorsartikkusussaaq <p>Inissianut katitertakkanut kisremaat aappariillu qinnuteqarsinnaapput.</p>
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Innuttaasut aallaavittut imminnut ikorsiinnaasuussapput inuuertillu akisussaaffigalugu.</p> <p>Pisut ilaanni sammisassaqtarsinnaavoq aallartinneqareersumut tapertaasussamik, soorlu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atuisunik ataatsimiisitsinerit • Inooqataanikkut piginnaasanik sungiusarneq • Inini ataatsimoorfiusuni eqqiaaqatigiinneq
6. Ikorsiineq qanoq annertutigiva?	<p>Aallaavigineqarpoq piffissami killilaagasi, qaamatini 6-ini, attartortoqarsinnaanera. Tamatuma kingorna innuttaasoq nammineq qinnuteqaaqqissinnaavoq, aamma malinnaatitsisoqassaaq nalinerneqarlunilu najugaqarneq sivitsorneqassaneroq. Aqqusinermi ujartuillutik angalaartartunut suliamic ataqatigiissaarisoq suliamic taassuminnga ingerlatsisuuvooq. Aqqusinermi ujartuillutik angalaartartut suliap ingerlanera suliassaraa.</p> <p>Najugaqartunut piumasaqaateqarpoq aamma illumi malittarisassaqarpoq, taakkulu najugaqartup malittussaavai inissiami katitertakkami najugaqaannassaguni.</p>
7. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	Innuttaasoq qaammammut 2.000 kr.-nik inissiamut akiliisassaaq.
8. Kina innersuussisinnatitaava?	Aqqusinermi ujartuillutik angalaartartut innersuussisarneq isumagisarpaat. Innuttaasut inissiamik katitertakkamik tunineqarnissaminnut soqutiginnittut pingasunngornikkut

	Suliffeqarnermit Isumaginninnermullu Ingerlatsivimmi isumaginnittooqarfimmut saaffiginnissinnaapput.								
9. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivimmi Oqartussaaffeqarfik.								
10. Ikorsiineq qanoq malittarineqartarpa?	Najugaqarnermut atatillugu innuttaasoq peqatigalugu iliuusissanut pilersaarusiortoqassaaq, taannalu malinnaaffigineqartassaaq. Ukioq affakkaarlugu innuttaasoq naliliiffigineqartassaaq aamma attartornerata sivitsorneqarnissa periarfissaqarnersoq.								
11. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	<p>Ikorsiineq pillugu uunga naammagittaalliuuteqartoqarsinnaavoq:</p> <p>Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik +299 36 72 00 si@sermersooq.gl Imaneq 34, Postboks 1005 3900 Nuuk</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px; width: 50%;">Ammasarfii</td> <td style="padding: 5px; width: 50%;">Piffissat sianerfissat.</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">ataa. - pinga. 10:00 – 15:00</td> <td style="padding: 5px;">ataa. - pinga. 08:30 – 10:00</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">sisa. 12:00 - 17:00</td> <td style="padding: 5px;">sisa. 16:00 - 17:00</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">tall. 10:00 - 12:00</td> <td style="padding: 5px;">tall. 08:30 - 10:00</td> </tr> </table>	Ammasarfii	Piffissat sianerfissat.	ataa. - pinga. 10:00 – 15:00	ataa. - pinga. 08:30 – 10:00	sisa. 12:00 - 17:00	sisa. 16:00 - 17:00	tall. 10:00 - 12:00	tall. 08:30 - 10:00
Ammasarfii	Piffissat sianerfissat.								
ataa. - pinga. 10:00 – 15:00	ataa. - pinga. 08:30 – 10:00								
sisa. 12:00 - 17:00	sisa. 16:00 - 17:00								
tall. 10:00 - 12:00	tall. 08:30 - 10:00								

9.3. Suliat pitsaassusissaata allaaserineqarneri: Inissiat misiliutit

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	Kiffartuussineq taanna inatsisitigut pisussaaffiunngilaq. Angerlarsimaffeqanngitsuuneq pillugu immikkoortumut pilersaarut 20. septembari 2021-meersoq aamma Angerlarsimaffeqanngitsuuneq pillugu periusissaq 20. septembari 2021-meersoq allakkatigut tunngaviusumik uppernarsaataapput.
2. Ikorsiinermi pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	Utaqqiisaasumik inissiaq aamma inooqataanikkut piginnaasaanik sungiusartinneqarneq, innuttaasup nammineerluni inissaqalernissaata tungaanut toqqissisimatitsisuusoq.
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	Inooqataanikkut piginnaasaanik sungiusartinneqarneq aqqutigalugu angerlarsimaffeqanngitsunut suliffilinnut imaluunniit ilinniagaqartunut ikorfartuineq, taamaalillutik aalajaatsumik toqqissisimasumillu ulluinnaqalissallutik siunissamilu imminnut ikiulersinnaallutik.

4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Innuttaasoq inissiamut misiliummut innersuunneqarsinnaavoq, imaattoqarpat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasoq Nuummi najugaqanngitsutut nalunaarsorsimappat • Innuttaasoq Nuummi suliffeqarfimmi sulippat (uppernarsaat piumasaqaatigineqassaaq) imaluunniit ilinniartuuppat • Innuttaasup suliffik aqqutigalugu inissarsiornini aamma Iserit-immi INI-milu utaqqisut allattorsimaffianiilluni uppernarsarsinnaappagu. • Innuttaasoq atornerluinermut katsorsartikkumassaaq. <p>Peqataanerup nalaani tujortarneq, aalakoornartutorneq imaluunniit aanngajaarniutiniik atuineq inerteqqutaavoq.</p>
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Innuttaasut aallaavittut imminnut ikorsinnaasuussapput inuunertillu akisussaaffigalugu.</p> <p>Pisut ilaanni sammisassaqtarsinnaavoq aallartinneqareersumut tapertaasussamik, soorlu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inooqataanikkut piginnaasaanik sungiusartinneqarneq • Atuisunik ataatsimiisitsinerit • Ataatsimoorfinni eqqiaaqatigiinneq
6. Ikorsiineq qanoq annertutigiva?	<p>Aallaavigineqarpoq piffissami killiligaasumi, qaammatini 6-ini, attartortoqarsinnaanera. Tamatuma kingorna innuttaasoq nammineq qinnuteqaqqissinnaavoq, aamma malinnaatitsisoqassaaq nalilerneqarlunilu najugaqarneq sivitsorneqassanersoq. Aqqusinermi ujartuilluni angalaartartut suleriaaseq siunnersuutigaat.</p> <p>Illumi malittarisassaqarpoq, taakkulu najugaqartup malittussaavai inissiami misiliummi najugaqaannassaguni.</p>
7. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	Innuttaasoq qaammammut 2.000 kr.-nik inissiamut akiliisassaaq.
8. Kina innersuussisinnatitaava?	Aqqusinermi ujartuillutik angalaartartut innersuussisarneq isumagisarpaat. Innuttaasoq inissiamik misiliummik tunineqarnissaminut soqutiginnitoq pingasunngornikkut isumaginnitoqarfimmi Sulisoqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivimmut saaffiginnissinnaavoq.
9. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivimmi Oqartussaaffeqarfik.
10. Ikorsiineq qanoq malittarineqartarpa?	Najugaqarnermut atatillugu innuttaasoq peqatigalugu iliusissanut pilersaarusiortoqassaaq, taannalu malinnaaffigineqartassaaq. Ukioq affakkaarlugu innuttaasoq naliliiffigineqartassaaq aamma attartornerata sivitsorneqarnissaa periarfissaqarnersoq.

11. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitfersuut	<p>Ikiorsiineq pillugu uunga naammagittaalliuuteqartoqarsinnaavoq: Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik +299 36 72 00 si@sermersooq.gl Imaneq 34, Postboks 1005 3900 Nuuk</p> <table border="1"><thead><tr><th>Ammasarfiit</th><th>Piffissat sianerfissat.</th></tr></thead><tbody><tr><td>ataa. - pinga. 10:00 – 15:00 sisa. 12:00 - 17:00 tall. 10:00 - 12:00</td><td>ataa. - pinga. 08:30 – 10:00 sisa. 16:00 - 17:00 tall. 08:30 - 10:00</td></tr></tbody></table>		Ammasarfiit	Piffissat sianerfissat.	ataa. - pinga. 10:00 – 15:00 sisa. 12:00 - 17:00 tall. 10:00 - 12:00	ataa. - pinga. 08:30 – 10:00 sisa. 16:00 - 17:00 tall. 08:30 - 10:00
Ammasarfiit	Piffissat sianerfissat.					
ataa. - pinga. 10:00 – 15:00 sisa. 12:00 - 17:00 tall. 10:00 - 12:00	ataa. - pinga. 08:30 – 10:00 sisa. 16:00 - 17:00 tall. 08:30 - 10:00					

10. Suliffissarsiuussisarfiup suliassaqarfiini suliat pitsaassusaasa allaaserinerat

Suliffissarsiuussisarfimmi suliassat tassaapput, suliffissaaleqisunut tunngasut, suliassaqartitsiniutinut tunngasut, piginnaanngorsaaneq, suliffeqarnermut ilinniarnermullu aqqutissiuussineq kiisalu piginnaanngorsarnissamut neqeroorutit.

Suliffeqanngikkallarnermi ikorsiissutinik pisartagallit saaffiginninnermi sapaatip akunneri sisamat qaangiunneranni Majoriaq suleqatigalugu iliuusissatut pilersaarusioreersimassapput.

Suliad allaaserinerini kiffartuussissutigineqartut neqeroorutigineqartullu ataasikkaat qanoq matussusiisanersut nassuaasersoqarneqarput.

10.1 Suliat pitsaassusaasa allaaserinerat: Sulilersitseqqinnej

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	Suliffissaaleqisunik sulilersitsinarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 14, 12. november 2001-imeersoq Suliffeqarnermut, suliffissarsiortut ilinniagaqalerniartullu sulilersinnejcartarnissaannut kiisalu Kalaallit Nunaannut suliartortartunut tunngasunik kommunalbestyrelsit paasissutissanik nalunaaruteqartarnissaat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 20, 19. november 2007-imeersoq.
2. Ikorsiinikkut pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	Sulilersitsinikkut suliffissaaleqinermi erngertumik iluaqutaassaaq, suliffissaaleqisullu suliffissaqarniarnermikkut periarfissagissaarnerulissapput.
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	Ikorsiinikkut siunertaavoq: <ul style="list-style-type: none"> Innuttaasut ilinniagaqarnissamik, ilinniaqqinnissamik imaluunniit kommunimi suliffissaqartitsiniummi sulinissamik neqeroorfiginerisigut suliffissaaleqijunnarnissaat Innuttaasut peqqissut suliffissaaleqileqqammersut sivisuumik suliffissaaleqinnginnissaannik qulakkeerinninnissaq
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	Innuttaasut sulilersinnejarnissamik pisinnaatitaaffeqlutillu pisussaaffeqlarput, imaattoqarpat: <ul style="list-style-type: none"> Innuttaasoq suliffissaaleqisutut nalunaarsorsimappat Innuttaasoq piffissami sivikitsumi suliffissaaleqisimappat Innuttaasoq peqqissutsikkut ajornartorsiuteqanngippat Innuttaasoq sulilersinnejarnissamut ingerlanissamik peqataanissamut inuttut atukkatigut allatigut akornuteqanngippat

5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Sulilersitsineq tassaasinnaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ilinniarneq ilinniaqqinnerlu • Kommunip suliffissaqartitsiniutaani suliffissaqartinneqarneq 				
6. Ikorsiineq qanoq annertutigiva?	<p>Sulilersitsiniarnerup ingerlanera sivisunerpaamik qaammatini marlunni neqeroorutigineqartarpoq, siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu innuttaasup aalajangersimasumik atorfinitsinneqarnissamik neqeroorfigineqarnissaa tassani siunertaamat.</p> <p>Inuit sulilersitseqqinniarnermut peqataasut suliartoqquneqarnissaminnut piareersimassapput. Tamannali neqeroorut illinniakkamik ingerlatalimmut atuutinngilaq.</p>				
7. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	<p>Ikorsiineq akeqanngilaq.</p> <p>Innultaasup sulilersinnejernerup nalaani suliffigisami akissaatitigut isumaqatigiissutit naapertorlugit akissarsiaqartinneqassaaq imaluunniit ilinniakkatut ingerlatilikkami ilinniarnermusiaqassalluni. Taamaattumik sulilersinnejernerup nalaani suliffeqanngikkallarnermi ikorsiissutinik tunineqassanngilaq.</p>				
8. Kina innersuussisinnaatitaava?	Majoriami aqqutissiuusut siunnersortillu.				
9. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Majoriaq, suliffeqarfik imaluunniit ilinniarfik attuumassuteqartoq suleqatigalugu.				
10. Sullissisup piginnaasassaanut piumasqaait?	Piumasaqaateqanngilaq, taamaallaat suliffeqarfimmi/ilinniarfimmi sulisunik pineqartumut attaveqaataasinnaasunik peqarnissaa.				
11. Sullissineq qanoq malinnaavigineqassava?	Sulilersinnejartoq sullissisup ataavartumik malinnaaffigissavaa.				
12. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	<p>Ikorsiineq pillugu uunga naammagittaalliuuteqartoqarsinnaavoq:</p> <p>Suliffeqernermt Isumaginninnermullu Ingerlatsivik +299 36 76 00 si@sermersooq.gl Imaneq 34, Postboks 1005 3900 Nuuk</p> <table border="1" data-bbox="635 1695 1413 1852"> <tr> <td>Ammasarfii</td> <td>Piffissat sianerfissat.</td> </tr> <tr> <td>ataa. - pinga. 10:00 – 15:00 sisa. 12:00 - 17:00 tall. 10:00 - 12:00</td> <td>ataa. - pinga. 08:30 – 10:00 sisa. 16:00 - 17:00 tall. 08:30 - 10:00</td> </tr> </table>	Ammasarfii	Piffissat sianerfissat.	ataa. - pinga. 10:00 – 15:00 sisa. 12:00 - 17:00 tall. 10:00 - 12:00	ataa. - pinga. 08:30 – 10:00 sisa. 16:00 - 17:00 tall. 08:30 - 10:00
Ammasarfii	Piffissat sianerfissat.				
ataa. - pinga. 10:00 – 15:00 sisa. 12:00 - 17:00 tall. 10:00 - 12:00	ataa. - pinga. 08:30 – 10:00 sisa. 16:00 - 17:00 tall. 08:30 - 10:00				

10.2 Suliat pitsaassusaasa allaaserinerat: Piorsaavik

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	<p>Kiffartuussineq taanna inatsisitigut pisussaaffiunngilaq.</p> <p>Kiffartuussineq Majoriap ataani suliniutaavoq, taamaalilluni Kommuneqarfik Sermersuup Namminersorlutilu Oqartussat akornanni angusassat pillugit isumaqatigiissummut ilaalluni.</p>
2. Ikorsiinikkut pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	<p>Piorsaavik pingaartumik inuuusuttunut 16-init 30-nut ukiulinnut, assigiinngitsunik peqquteqarlutik sulilernissaminnik imaluunniit suliatiqut piginnaanngorsarnissamut ilinniarnissaminnik aallartitsisimanngitsunut taamaattumillu ataasiakkaanut iliuusissamik pilersaarutit naapertorlugit Piorsaavimmi ingerlatsilersussanut suliassaqarfissatut neqeroorutaavoq.</p>
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	<p>Ikorsiinikkut siunertaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inuuusuttut inooqataanikkut tunngaviusumik piginnaasaqalernissaat • Inuuusuttunik innersunneqarsimasunik ilinniagaqalernissamut suliffeqalernissamullu kajumissaarniarlugit inooqataanikkut piginnaasatigullu ineriertitsinissamut peqataanissaq. • Inuuusuttut siunissami suliarerusutaminnik ilisimannilernissaat.
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Innuttaasut Piorsaavimmut qinnuteqarsinnaapput, imaaattoqarpat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasoq 16-it 30-lu akornanni ukioqarpat • Innuttaasoq suliatiqut piginnaanngorsarnissaminik ilinniagaqalernissaminnik suliffeqalernissaminilluunniit suli piareersimanngippat. • Innuttaasup iliuusissatut pilersaarutaani tassani ingerlanissaq ilaappat
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Suliassanut ukununnga tapiissuteqartoqarsinnaavoq:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sullivinni, iggavinni sanasutullu ingerlatsinerit • Inuuusuttut atuagarsornikkut piginnaasaat siuarsarniarlugit atuagarsorluni ilinniartitsinerit • Inuttut ineriertornissamut suliniuit • Pisortat suliffeqarfiini susassaqarfiit, inuuusuttup atorfissaqartitai ilisimasassatullu amigaatigisai pillugit ikorsiinissamik neqeroorouteqarneq. • Inersimasuunerup qanoq isumaqarneranik sunillu pisussaaffeqartitsineranik aammalu pisinnaatitaaffit inersimasutut inuunermut tunngassuteqartut pillugit aqqutissiuussineq

6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqanngillat?	
7. Sullissineq qanoq annertutigiva?	<p>Inuuusuttut suliffissaqaanngitsut qaammatinik qulinik sivisussusilimmik ingerlatsinissaannik neqeroorfigineqarsinnaapput, iliuusissatut pilersaarut ineriertornissarlu apeqqutaatillugit.</p> <p>Atuarneq inuuusuttut piginnaasaannut naapertuussagaavoq, uku eqqarsaatigalugit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ingerlaaseq sulinermik, ulluinnarni aaqqissuussamik, sulinikkut misilitakkaniq nassaarsiullaqqissutsimillu tunngaveqartoq. • Imminut pingaartinnermik imminullu tatiginermik annertusitsinissaq • Inooqatigiissutsikkut piginnaasanik annertusaaneq • Suliffeqalernissamut ilinniagaqalernissamullu kaammattuutaasumik <p>Peqataasut akit atuuttut naapertorlugit ilinniagaqarnersiuteqartarput.</p>
8. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	Piorasaavimmi ingerlatsineq akeqanngilaq.
9. Kina nalilersuilluni tulleriaarisinnaatitaava?	<p>Inuuusuttut Majoriamii Piorasaavinnilu innersuussisartunit siunnersortitut ilinniarsimasunit Piorasaavinnut innersunneqartarput.</p> <p>Meeqqanik inuuusuttunillu siunnersuisartut inuilluunniit allat pineqartunut attuumassuteqartut innersuussinermut najuukkiartoqquneqarsinnaapput.</p>
10. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Majoriami aqqutissiuussisut, immikkoortumi aqutsisoq Piorasaavinnilu sullivimmi suliatigut ilinniartitsisoq.
11. Sullisisup piginnaasaanut piumasagaatit?	Atuartitsisut Majoriami attuumassuteqartumik ilinniakkamik immaqalu VMF-imi ilitsersuisutut pilkorissarnermik naammassinnissamasut inuttullu ineriertornissamut pilkorissartitsinermik misilittagallit.
12. Ikorsiineq qanoq malitseqartinneqartarpa?	Inuuusuttut iliuusissatut pilersaarutaat tunngavigalugu ingerlaavartumik nalilersuisoqartassaaq.
13. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	<p>Ikorsiineq pillugu unga naammagittaalliuuteqartoqarsinnaavoq:</p> <p>Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik +299 36 76 00 si@sermersooq.gl Imaneq 34, Postboks 1005 3900 Nuuk</p>

	Ammasarfii ataa. - pinga. 10:00 – 15:00 sisa. 12:00 - 17:00 tall. 10:00 - 12:00	Piffissat sianerfissat. ataa. - pinga. 08:30 – 10:00 sisa. 16:00 - 17:00 tall. 08:30 - 10:00
--	---	--

10.3 Suliassat allaaserineqarnerat: Ilitsersuinerup, Kajumissaarinerup qulaajaanerullu ingerlanneqarneri (Qaamaneq)

Imarisai	Nassuaat
1. Ikiorserni inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	Piginnaanngorsaqeq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 4, 31 maj 2001-imeersoq, kingusinnerusukkut allannguuteqartoq Piginnaanngorsaaqqinnissamut ikorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat nr. 10, 1. juni 2017-imeersoq (Qulaajaanarluni ingerlassaq, eqaannerusumik suliffeqarneq, aamma aningaasarsianut tapiissutit) Inatsisartut inatsisaat nr. 28 ulloq 9. december 2015-meersoq suliffisanut, ilitsersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit pillugit. Siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr 40, 9 december 2015-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartoq.
2. Ikiorserniikkut pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	Ingerlaarnera innuttaasup sulisinnaassusianik qulaajaaffiusoq aamma innuttaasup piginnaanngorsarfisap, ilinnigarisap imaluunniit suliffigisap iluani ingerlaqqinnissaanut piareersarfiusoq.
3. Ikiorserni suna siunertaava?	Suliffissaaleqisut aamma innuttaasut siusinaartumik pensionisiaqalernissamut qinnuteqartut siusinaartumilluunniit pensionisiallit sulinermi piginnaasaminnik naliliiffigineqaqqittussat sulinermi piginnaasaasa ineriaartilluarneqarnissaat.
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	Innultaasut Ilitsersorneqarnissamut, kaammattorneqarnissamut qulaajaavigineqarnissamullu qinnuteqarsinnaapput, imaattoqarpat: <ul style="list-style-type: none"> • Innultaasoq sivisuumik suliffissarsiortuuvoq, matchgruppe 1-imi, sulileriaannaasoq kiisalu ilitsersorneqarnikkut inuttut piginnaasatigut pitsanngorsinnaasutut nalinerneqartoq. • Innultaasoq sivisuumik suliffissarsiortuuvoq, matchgruppe 2-miilluni, iliuuseqarnissamullu piareersimalluni • Innultaasoq siusinaartumik pensioneqarpat imaluunniit siusinaartumik pensioneqalernissamik qinnuteqarsimappat, sulisinnaassusaalu naliliiffigineqaqqittussaappat

5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	Pikkorissarnermut atatillugu ulluinnarni atuartitsinerup saniatigut soqanngilaq.
6. Ikorsiineq qanoq annertutigiva?	Ikorsiinermi sap. ak. ataaseq pingasuniluunniit pikkorissarneq pineqarpoq, aallaaviatigut ullormut akunnerit pingasut sisamalluunniit atorlugit ilinniartitsisoqartarluni.
7. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	Ikorsiineq akeqanngilaq.
8. Kina innersuussisinnaatitaava?	Majoriami ilitsersuisut siunnersortillu kiisalu suliassaqarfimmi sullisisut.
9. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Majoriaq
10. Sullisisup piginnaasassaanut piumasagaatit?	Atuartitsisut Majoriami attuumassuteqartumik ilinniakkamik immaqalu VMF-imi ilitsersuisutut pikkorissarnermik naammassinnissimasut inuttullu ineriartornissamut pikkorissartitsinermik misilittagallit.
11. Sullissineq qanoq malinnaavigineqassava?	Ingerlaneq naammassippat innuttaasoq iliuusissamik pilersaarusiussaaq, suliffimmik misiliissaaq kingornalu suliffimmik ingerlatsinngikkuni piginnaanngorsaaqqinermik ingerlatsissaqaq. Siusinaartumik pensionisiaqarnissamut qinnuteqartut sulisinnaassusaat appariarsimasut sulisinnaassusaat naliliiffingineqassaaq, Oqartussaaffeqarfiup Immikkoortortaqarfiani siusinaartumik pensionisanik suliassaqarfimmi sullisisumut nassiuinneqartussamik.
12. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	Ulloq aalajangiifflusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorsinnaavutit: Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk Ulluinnarni nal. 10:00-15:00 E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl

10.4 Suliassat allaaserineqarnerat: Sulinermik misiliineq

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	Piginnaanngorsaaqqinissamut ikorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 4, 31. maj 2001-imeersoq, kingusinnerusukkut allannguiteqartoq Siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 40,

	9 december 2015-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartoq.
2. Ikioriinermi pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	Suliffeqarfimmi sulinermik misiliineq innuttaasup sulisinnaassusianik paasisitsisuuvvoq.
3. Ikioriinermi suna siunertaava?	Innultaasup sulisinnaassusianik naliliinissaq, taamaalillunilu innultaasup sulilernissaanut, suliffeqarfimmi piginnaangorsaqqinnissaanut, nikerartumik suliffeqalernissaanut imaluunniit siusinaartumik pensioneqalernissaanut innersunneqassanersoq naliliinissamut atorneqassapput.
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	Suliffimmi sulinermik innultaasoq misiliinissamik qinnuteqarsinnaavoq, imaattoqarpat: <ul style="list-style-type: none"> • Innultaasoq suliffissarsiortuuvoq, matchgruppe 1-imilliuni, sulileriaannaasoq kiisalu ilitsersorneqarnikkut inuttut piginnaasaat pitsanngorsinnaasutut nalilerneqartoq • Innultaasoq sivisuumik suliffissarsiortuuvoq, matchgruppe 2-milliuni, iliuuseqarnissamullu piareersimalluni • Innultaasoq siusinaartumik pensioneqarpat imaluunniit siusinaartumik pensioneqalernissamik qinnuteqarsimappat, sulisinnaassusaalu naliliiffigineqaqqittussaappat
5. Suliat suut ikioriinermut ilaatinneqarsinnaappat?	Sulisinnaassusermik qulaajaanissaq siunertaralugu suliffeqarfimmi misiliutaasumik atorfinitsinneqarallarneq.
6. Ikioriineq qanoq annertutigiva?	Ikioriineq makkuninnga imaqarpoq: <ul style="list-style-type: none"> • Suliffeqarfimmi sulinermik misiliineq sivisunerpaamik qaammattini 3-ni sivisussuseqartarpoq. • Innultaasup, sullissisup aamma suliffeqarfiup akornanni pingasuulluni oqaloqatigiinneq ingerlanneqassaaq, taannalu innultaasup sulisinnaassusianik inaarutaasumik nalilersuinermut ilanngunneqassaaq.
7. Ikioriineq qanoq akeqarpa?	Ikioriineq akeqanngilaq.
8. Kina tulleriissaarisinnaanissamut piginnaasaqarpa?	Majoriam iiltsersuisut siunnersortillu
9. Kina ikioriinermik tunniussisuua?	Majoriaq suliffeqarfillu attuumassuteqartoq, namminersortoq pisortalluunniit suliffeqarfiutaat suleqatigalugu.
10. Sullissisup piginnaasassaanut piumasaqaatit?	Suliffeqarfimmi sulisoqassasoq pineqartumut attaveqaataasinnaasumik.
11. Sullissineq qanoq malinnaavigineqassava?	Sulinermik misiliinerup naammassinerani Majoriap, innultaasup suliffeqarfiullu akornanni oqaloqatigiinneq ingerlanneqassaaq.

<p>12. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut</p>	<p>Ulloq aalajangiiffiusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorsinnaavutit:</p> <p>Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk</p> <p>Ulluinnarni nal: 10:00-15:00</p> <p>E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl</p>
--	---

10.5 Suliassat allaaserineqarnerat: Suliffeqarfimmi piginnaanngorsaqqiineq

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	Piginnaanngorsaaqqinnissamut ikorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 4, 31. maj 2001-imeersoq, kingusinnerusukkut allannguiteqartoq
2. Ikorsiinikkut pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	Innuttaasut peqqissutsimut tunngasut imaluunniit inuuniarnikkut pissutsit pissutigalugit suliffeqalernissamut ajornakusoortitsisut suliffeqarfimmi ilinnialernissaat sungiusarnissaalluunniit. Taamatut ingerlaneq innuttaasup sulisinnaassusianik qaffatsitseqataassaaq suliffeqarfinnullu atassuteqarnerata attatiinnarneqarnissaanut qulakkeerinnituulluni.
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	Innuttaasup ingerlatsinermini sulinikkut piginnaasai ima pitsaatigilissasut allaat suliffeqarfiup pineqartoq atorfinitisksulissallugu.
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Innuttaasoq suliffeqarfimmi piginnaanngorsaaqqinnejarnissamut qinnuteqarsinnaavoq tulliuttut uku atuuppata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasoq suliffissaminik ajornakusoortitsippat imaluunniit assersuutigalugu peqqissutsimut tunngasut imaluunniit inuuniarnikkut pissutsit pissutigalugit sulinermik ingerlatsigaarsinnaanngippat • Innuttaasoq siusinnerusukkut suliffeqarfinnut attuumassuteqarsimappat • Innuttaasoq katissimalluni aapparminut meeqqanulluunniit pilersuisussaatitaappat.

5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	Namminersortuni imaluunniit pisortani suliffeqarfinni ilinniagaqalersinnaaneranut imaluunniit sungiusarnissamut inissaq.
6. Ikorsiineq qanoq annertutigiva?	Ikorsiinermi namminersortuni imaluunniit pisortat suliffeqarfutaanni sulisitsisuni sungiusarnerup imaluunniit ilinniagaqarnerup nalaani akissarsianut tapiissutit pineqarput. Akissarsianut tapiissutit 20%-t 80%-illu akornanniissinnaapput, innuttaasup sulinermi piginnaasai apeqqutaallutik. Ukiut marluk angullugit akissarsianut tapiissuteqartoqarsinnaavoq, kommunilu pisussaavoq ingerlanneqartumik pilersaarusiornissaminut taanna sapinngisamik sivikinnerpaatikkumallugu.
7. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	Ikorsiineq akeqanngilaq.
8. Kina innersuussisinnaatitaava?	Majoriami ilitsersuisut siunnersortillu
9. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Majoriaq namminersortoq imaluunniit pisortat suliffeqarfutaat suleqatigalugu.
10. Sullissisup piginnaasassaanut piumasaqaatit?	Piumasaqaateqanngilaq, taamaallaat suliffeqarfimmi sulisunik pineqartumut attaveqaataasinnaasunik peqarnissaa.
11. Sullissineq qanoq malinnaavigineqassava?	Suliffeqarfimmi piginnaanngorsaaqqinnerup ingerlanneqarnera sullissisup ataavartumik malinnaaffigissavaa.
12. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	Ulloq aalajangiiffusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorsinnaavutit: Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal Postboks 689 3900 Nuuk Ulluinnarni nal. 10:00-15:00 E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl

10.6 Suliassat allaaserineqarnerat: Nikerartumik sulineq

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	Piginnaanngorsaaqqinnissamut ikorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 4, 31. maj 2001-imeersoq, kingusinnerusukkut allannguuteqartoq

2. Ikorsiinermi pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	Nikerartumik sulinermigut innuttaasoq suliffeqaannarnissamut periarfissinneqassaaq, tassa siusinaartumik pensioneqarnissamut periarfissaqanngippat, nalinginnaasumillu sulinissamik attassiinnarsinnaanngippat.
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	Innuttaasoq sulinermik piginnaasakillisimasoq nikerartumik suliffeqartitsinikkut suliffeqarfimmiginnarnissamut periarfissinnissaa.
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	Innuttaasoq nikerartumik sulinissamik innersunneqarsinnaavoq, imattoqarpat: <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasoq nalinginnaasumik sulilersinnaanngippat imaluunniit sulinissamik attassiinnarsinnaanngippat • Innuttaasoq siusinaartumik pensioneqanngippat
5. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	Nikerartumik sulineq
6. Ikorsiineq qanoq annertutigiva?	Aktorfinitsitaanermi isumaqatigiissutitigut akissarsiat 50%-t tungaannut tapiissuteqarfingineqarsinnaapput (imaluunniit immikkoortumi suliffimmut assingusumut nalinginnaasumik akissarsiat). Sulisitsisumut toqqaannartumik tapiissuteqartoqartassaaq. Akissarsianut tapiissutit ukiut tallimat tikillugit sivisussuseqartinneqarsinnaapput. Innuttaasorli 40-leereersimappat sulisinnaassusialu ataavartumik annikillisimappat akissarsianut tapiissutit ataavartungortinneqarsinnaapput. Tamatumani piumasqaataalluni taamatut ingerlaneq ukiut pingasukkaarlugit nalilersorneqartassasoq.
7. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	Ikorsiineq akeqanngilaq.
8. Kina innersuussisinjaatitaava?	Majoriami ilitsersuisut siunnersortillu
9. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Akissarsianut tapiissutit kommunip sulisitsisumut toqqaannarlugu tunniuttassavai.
10. Sullissisup piginnaasassaanut piumasqaatit?	Piumasqaateqanngilaq, taamaallaat suliffeqarfimmik sulisut pineqartumut attaveqaataasussatut pisinnaappata.
11. Sullissineq qanoq malinnaavigineqassava?	Nikerartumik suliffeqartitaaneq sullissisup ataavartumik malinnaaffigissavavaa. Inuit nikerartumik suliffeqartitaasut sulisinnaassusaat minnerpaamik ukiut pingasukkaarlugit nalilersorneqaqqittassapput.
12. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	Ulloq aalajangiiffiusoq aallarnerfigalugu sap. akunnerisa arfinillit iluanni uunga naammagittaalliorssinnaavutit: Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Imaneq 29, 1. sal

	<p>Postboks 689 3900 Nuuk</p> <p>Ulluinnarni nal: 10:00-15:00</p> <p>E-mail: maalaarut@nanoq.gl Oqarasuaat: (+299) 328033 www.sullissivik.gl</p>
--	--

10.7 Suliassat allaaserineqarnerat: Piginnaanngorsarnermik ingerlatsineq, MA

Imarisai	Nassuaat
1. Ikiorserni inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	Inatsisartut inatsisaat nr. 28 ulloq 9. december 2015 suliffisanut, ilitsersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit pillugit. Ilinniartunut tapiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 45, 23. november 2017-imeersoq Meeqqat atuarfianni inaarutaasumik naliliineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 9. januar 2009-meersoq
2. Ikiorserni pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	Innuttaasut ilinniagaqalernissamut qinnuteqarusuttut, karakteerimilli amigaateqartut imaluunniit meeqqat atuarfianni soraarummeersimannngitsut, MA-mik ingerlataqarnikkut ilinniagaqalernissamut karakteerinik pissarsinissaminnut inaarutaasumik misilitsissinnaapput.
3. Ikiorserni suna siunertaava?	Innuttaasut piginnaanngorsaqqinnejarnissaat, taamaalillutik GUX-imut imaluunniit inuussutissarsiuinut ilinniagaqarnissamut qinnuteqarsinnaaniassammata.
4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	MA-mik ingerlatsinissamut piumasaqaatit makku naammassineqarsimassapput: <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasoq meeqqat atuarfianit atuarunnaarsimassaaq. • Innuttaasoq 15-it 16-illu sinnerlugit ukioqalereersimassaaq • Piginnaanngorsarneq ilinniaqqinnissamut sulilernissamullu atatillugu iliuisissatut pilersaariummi ilaavoq.
5. Suliat suut ikiorserni mut ilaatinneqarsinnaappat?	Majoriami ilinniarnermik ingerlatsineq.
6. Ikiorserni qanoq annertutigiva?	MA-mik ingerlataqarnermi piginnaanngorsarnermik ingerlatsineq ukiumik ataatsimiit marlunnut sivisussuseqarpoq, tassa aggustimiit juunimut. Allattariarsorluni oqaluttariarsorlunilu misilitsinnersermik naggaserneqartarpoq.

7. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	Ikorsiineq akeqanngilaq.				
8. Kina innersuussisinnaatitaava?	Majoriami ilitsersuisut siunnersortillu				
9. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Majoriaq.				
10. Sullissisup piginnaasassaanut piumasaqaatit?	Majoriami atuartitsisut ilinniarfissuarmi ilinniartitsisutut naammassinikuunngikkunik atuartitsissutinut ilinniartitsisupput atuartitsinermik misilittagaqarlutik aamma perorsaanermut tunngatillugu tunngaviusumik ilinniagaqarlutik (PG).				
11. Ikorsiineq qanoq malinnaavigineqassava?	Ukiumut marloriarlutik ukiakkut upernaakkullu misilitsittarput soraarummeertarlutilu, taakkulu naapertorlugit atuartitsissutip pitsaassusaa nalinerneqartarpooq atuartitsissutitigullu suliniutinik aallartitsisoqassanersoq ilanngullugu.				
12. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	<p>Ikorsiineq pillugu unnga naammagittaalliuuteqartoqarsinnaavoq:</p> <p>Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik +299 36 76 00 si@sermersooq.gl Imaneq 34, Postboks 1005 3900 Nuuk</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <th>Ammasarfiit</th> <th>Oqarasuaatit ammasarfii</th> </tr> <tr> <td>ataa. - pinga. 10:00 – 15:00 sisa. 12:00 - 17:00 tall. 10:00 - 12:00</td> <td>ataa. - pinga. 08:30 – 10:00 sisa. 16:00 - 17:00 tall. 08:30 - 10:00</td> </tr> </table>	Ammasarfiit	Oqarasuaatit ammasarfii	ataa. - pinga. 10:00 – 15:00 sisa. 12:00 - 17:00 tall. 10:00 - 12:00	ataa. - pinga. 08:30 – 10:00 sisa. 16:00 - 17:00 tall. 08:30 - 10:00
Ammasarfiit	Oqarasuaatit ammasarfii				
ataa. - pinga. 10:00 – 15:00 sisa. 12:00 - 17:00 tall. 10:00 - 12:00	ataa. - pinga. 08:30 – 10:00 sisa. 16:00 - 17:00 tall. 08:30 - 10:00				

10.8 Suliassat allaaserineqarnerat: Nuttarnerulersitsiniarluni ikorsiissutit

Imarisai	Nassuaat
1. Ikorsiinermi inatsisitigut tunngavissaq sunaava?	Suliffeqarnermi innersuussisarneq il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 8. juuni 2014-imeersoq kingorna allannguuteqartinneqartoq. Nuttarnerulersitsiniarluni tapiissutit pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 24, 25. august 2008-meersoq
2. Ikorsiinermi pisariaqartitat suut matussuserneqassappat?	Ikorsiineq suliffissaaleqisut Kalaallit Nunaata ilaani suliffeqalernissaannut pitsaanerusumik periarfissiillunilu piumassuseqarnerulersitsissaaq.
3. Ikorsiinermi suna siunertaava?	Innuttaasut nuttarnerulersinnaanerat, ataavartumik imaluunniit ukiup ilaani suliffissamik innersuussisoqarneranut atatillugu.

4. Kina ikiorserneqarsinnaava?	<p>Nuttarnerulersitsiniarluni ikorsiissutit innuttaasunut tunniunneqarsinnaapput imatut pisoqarpat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasoq akissarsiaqarpat aamma illoqarfisap nunaqarfisalluunniit avataani ataavartumik imaluunniit ukiup ilaani suliffissamik innersuussisoqarsimappat • Suliffissamik innersuussisoqarnerani atorfinitssinnejarnermut atatillugu angalaneq pequtillu nassiunneqarnerannut isumaqatigiissutit malillugit akiliutsittoqarsinnaanngikkaangat • Innuttaasumut suliffissaq innersuunneqartoq siunissami qanittumi najugaqartut atorlugit sulisulerneqarsinnaanngippat
5. Ikorsiinermut suut piumasagaataappat?	<p>Nuttarnerulernissamut ikorsiissutinik pissagaanni tulliuttut piumasagaatit naammassineqartussaapput:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innuttaasoq Kalaallit Nunaanni najugaqassaaq • Sulisitsisoriligassamit atorfinitssinermut upternarsaat pigineqassaaq • Inissiamik tunineqarnissaa qulakkeerneqassaaq • Uppernarsarneqarpat sulisitsisoriligassamit atorfinitssinermut atatillugu angalaneq aamma pequtit nassiunneqarnerat akilerneqassanngitsut • Pigisat nassiunneqarnerannut atatillugu taakku qanoq aningaasarttuutigineqarnissaat naatsorsuusiorneqarsimappata <p>Qinnuteqarnermut atatillugu allannguuqeartoqarsimappat innuttaasoq pisussaavoq kommunimut attaveqarnissaminut.</p>
6. Suliat suut ikorsiinermut ilaatinneqarsinnaappat?	<p>Ukiup ilaannaani atorfinitssinnejarnermut ilaavoq atorfinitssinnejarnermut angerlarnissamullu akiliunneqarneq.</p> <p>Ataavartumik atorfinitssinnejarnermut ilaapput atorfinitssinnejarnermut atatillugu angalanermut akiliunneqarneq aamma pigisanik assartuineq. Pigisanik assartuinermi ilaapput:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poortuineq • Poortutissalersuineq • Angalaneq • Pigisat poortuutaasa ammartiterneri
7. Suliat suut sullissinermut ilaanngillat?	Pigisanik assartuinermut toqqorsineq ilaanngilaq.

8. Ikorsiineq qanoq annertutigiva?	Ikorsiinerup annertussusianut atorfinitisinneqarnerup sivisussusia aamma inoqtigii amerlassusiat apeqqutaapput. Sapinngisamik akikinnerpaamik atorfinitisinneqarnermut atatillugu angalaneq ikorsiissutigikkajunneqartarpooq aalajangersimasumillu atorfinititsisoqaraangat aamma pigisat nassiinneqarnerat ilanngunneqartarpooq. Atorfinnermut atatillugu angalaneq qinnuteqartumut taassumalu katissimallugu aappaanut kiisalu meeqyanut 18-it inorlugit ukiulinnut akilerneqarsinnaapput.
9. Ikorsiineq qanoq akeqarpa?	Ikorsiineq akeqanngilaq. Akikinnerpaamik angalanermiit angallasseriaaseq alla atorneqarsimappat, taava innuttaasumit nikingassutaa akilerneqassaaq.
10. Kina innersuussisinnaatitaava?	Nuttarnerulersitsiniarluni ikorsiissutinik qinnuteqaatit tamarmik Majoriamit Isumaginninnermut Sulisoqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut inassutigineqartarput, tassanngalu aalajangiisoqartarpooq.
11. Kina ikorsiinermik tunniussisuua?	Isumaginninnermut Sulisoqarnermullu Naalakkersuisoqarfik
12. Sullissisup piginnaasaanut piumasagaatit?	Soqannilaq.
13. Sullissineq qanoq malinnaaffigineqarpa?	Qinnuteqartup nuunnissaata tungaanut taamaalillunilu illoqarfisaaniit aallarnissaanut Majoriamit malinnaaffigineqassaaq.
14. Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut	Naalakkersuisut aalajangiinerannut naammagittaalliuuteqartoqarsinnaanngilaq.

11. Attaveqarneq: Annertunerusumik paasisaqarusuppit?

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsiviup nittartagaa una toorlugu takuuk imaluunniit si@sermersooq.gl-imut allagit.